

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Michal Bělka

**Vybrané aspekty regionálního
televizního zpravodajství veřejné služby
v České republice a Dánsku**

(komparativní studie)

Bakalářská práce

Praha 2016

Autor práce: **Michal Bělka**

Vedoucí práce: **PhDr. Václav Moravec, Ph.D.**

Rok obhajoby: **2016**

Bibliografický záznam

BĚLKA, Michal. *Vybrané aspekty regionálního televizního vysílání veřejné služby v České republice a Dánsku – komparativní studie*. Praha, 2016. 67 s. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Václav Moravec, Ph.D.

Abstrakt

Televizní vysílání veřejné služby hraje v mediální krajině evropských zemí klíčovou roli. Sestoupíme-li od celoplošného zpravodajství na úroveň jednotlivých regionů, jeho význam navíc dále posiluje. Soukromé mediální organizace mají někdy až příliš blízko k místním inzerentům, na jejichž náklonnosti závisí osud celého mediálního domu. Nejrůznější radniční věstníky pak v některých případech mohou spíše než jako nezávislá média sloužit coby hlásná trouba aktuální politické reprezentace.

Média veřejné služby – nezávislá na místních politicích a inzerci – tak mají ambici posloužit jako jeden z mála ekonomicky stabilních, ale přesto nestranných zdrojů informací o tom, co se odehrává v bezprostředním okolí koncesionářů: Na jejich radnici, v okresním městě či jiné části kraje. Česká televize tuto úlohu plní již od svého vzniku. Původně provozovala jen sedm krajských redakcí, dnes už je jich dvojnásobek a těsně před dokončením jsou nová studia schopná samostatného regionálního vysílání.

Tato bakalářská práce formou komparativní studie zkoumá postavení, chod a produkci krajských redakcí a regionálních studií České televize se situací v Dánském království, kde má regionální televizní vysílání veřejné služby již od 80. let minulého století výsadní postavení v podobě sítě veřejnoprávních stanic TV2. Dánské i české televizní instituce zkoumá ze tří odlišných úhlů pohledu: Věnuje se postavení jednotlivých stanic, studií či redakcí v mediálním a legislativním systému (systémová analýza), zkoumá redakční hierarchii a rozhodovací procesy spojené s tvorbou regionálního zpravodajství (případová studie) a v neposlední řadě také reprezentaci regionů v celoplošném zpravodajství (kvantitativní obsahová analýza).

Abstract

Public service television broadcasting holds a key role in the European media landscape. Furthermore, when we step down from the national level and take a look into individual regions, its importance and unique position become even more apparent. Local media companies may get bundled by strong ties between editorial staff and local advertisers while the official city journals may tend to function more like a mayor's speaking trumpet than impartial newspapers.

Public service television – independent of local politicians or advertisers – has an opportunity to serve as one of the few unbiased and economically stable information sources, letting the people know about what's happening in their neighborhood: At the town hall, county seat or anywhere else within their own region. The Czech TV fulfills this role since its foundation in 1992. Starting with only seven regional newsrooms, it now operates 14 of them with a couple of new studios being built right now as the Czech TV aims to start self-reliant regional broadcasting in near future.

This thesis brings a comparative study focused on the position, operations and production of the Czech TV's regional newsrooms in comparison with the situation in Denmark where regional public service television broadcasting enjoys a very privileged status since 1980s. We will look into the Czech TV and the Danish TV2 network from three different viewpoints: The position of regional studios within the media system and legislature (systems analysis), the editorial hierarchy and decision-making processes within the newsroom (case study) and the representation of regional topics in national newscasts (quantitative content analysis).

Klíčová slova

Česká republika, Česká televize, Dánsko, regionální zpravodajství, TV2, veřejná služba, komparativní studie

Keywords

comparative study, Czech Republic, Czech Television, Denmark, public service, regional news, TV2

Rozsah práce: 128 530 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně za použití uvedené literatury a pramenů.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 13. května 2016

Michal Bělka

Na tomto místě bych rád poděkoval zejména PhDr. Václavu Moravcovi, Ph. D., za velké množství cenných námětů, rad a připomínek, díky nimž mohla tato práce nabýt současné podoby.

Děkuji rovněž PhDr. Martinu Lokšíkovi, který mi již v prvním ročníku studia doporučil pobyt v dánském Aarhusu. Kromě materiálů pro tuto bakalářskou práci jsem ve Skandinávii získal nenahraditelné studijní, novinářské i životní zkušenosti.

Mimo akademickou sféru bych rád poděkoval svým rodičům a prarodičům, jejichž neutichající podpora a systematický tlak umožnily včasné odevzdání celé práce.

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK	
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Bělka Michal	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2012	
E-mail diplomantky/diplomanta: mbelkacz@gmail.com	
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika / prezenční	
Předpokládaný název práce v češtině: Vybrané aspekty regionálního vysílání televize veřejné služby v ČR a v Dánsku	
Předpokládaný název práce v angličtině: Selected aspects of regional broadcasting public service television in the Czech Republic and Denmark	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezí) LS 2015/2016	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Pojem "veřejná služba" je v oblasti televizního vysílání skloňován napříč Evropou. Jeho přesná definice se stát od státu liší, jedním ze základních pilířů veřejné služby však vždy zůstává aktuální zpravodajství z regionů. Televizní organizace k němu přistupují různě, a to jak z hlediska podoby a časové dotace ve vysílání, tak i v oblasti personálního a technického zabezpečení. Důležitou roli hrají finance, legislativa i organizační struktura vysílatele.	
Cílem bakalářské práce bude porovnat regionální vysílání dvou evropských televizních institucí, kterým zákon přikazuje plnit službu veřejnosti – České televize a dánské sítě TV2. Televize mají obdobné povinnosti, prostředky na jejich plnění shodně získávají z uživatelských poplatků. Fungují však podle odlišného modelu a s rozdílnou organizační strukturou. Autor si klade za cíl tuto strukturu zmapovat a zjistit, jak se shodné znaky i rozdíly mezi sledovanými televizemi projevují na kvantitě i obsahu jejich regionální produkce.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO VYSÍLÁNÍ Na základě platných legislativních dokumentů, výročních zpráv a odborné literatury bude analyzován právní a ekonomický rámec regionálního vysílání veřejné služby v České republice a Dánsku. Obě země budou zpracovány v samostatných podkapitolách, ovšem s využitím jednotné struktury. Od obecného právního rámce bude postupováno přes televizní instituci jako celek až k rovni konkrétní regionální redakce. Organizační struktura a hierarchie regionálních redakcí v obou sledovaných institucích bude porovnána prostřednictvím diagramu zobrazujícího strukturu regionálních redakcí v závislosti na územním členění státu (historické země, NUTS). Systémová analýza s prvky případové studie.	

2. PODOBA A CHOD REGIONÁLNÍCH REDAKCÍ

Velikost redakce, technické zázemí a styl práce zaměstnanců regionálních redakcí. Konkrétní místní redakce (po jedné v Česku a Dánsku) budou určeny tak, aby byly mezi českou a dánskou srovnatelné určité faktory - například počet obyvatel území, které daná redakce zpravodajsky pokrývá, nebo paralely ve vztahu k hlavnímu městu (Praha - Morava, Kodaň - Jutský poloostrov). Důraz bude kladen zejména na samotnou žurnalistickou práci. Jednotlivým redakcím budou věnovány samostatné podkapitoly, kde bude jejich fungování popsáno metodou případové studie, dle možností a ochoty zodpovědných zaměstnanců doplněné o rozhovory.

3. REPREZENTACE REGIONU V CELOPLOŠNÉM ZPRAVODAJSTVÍ

Deskripce a analýza hlavních zpravodajských relací České televize a TV2 s důrazem na výskyt témat týkajících se oblastí pokrývaných regionálními redakcemi popsanými v předchozích kapitolách. Zkoumán bude podíl obecného regionálního zpravodajství v porovnání s celostátními či zahraničními tématy a rovnoměrnost zastoupení jednotlivých regionů.

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy):

- výroční zprávy České televize za posledních 5 let
- "prohlášení o plnění veřejné služby" TV2 a některé z regionálních redakcí za posledních 5 let
- hlavní zpravodajské relace ČT a TV2 v období jednoho měsíce

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Bakalářská práce bude mít podobu komparativní analýzy s využitím kombinace několika metodologických postupů - systémová analýza (organizace, legislativní a ekonomický rámec), případová studie (fungování konkrétních regionálních redakcí, v případě možnosti v kombinaci s hloubkovým rozhovorem) a kvantitativní obsahová analýza (zastoupení regionálních témat v hlavních zpravodajských relacích).

Každá z těchto metod bude aplikována zvlášť na české a dánské prostředí, následovat bude komparace zjištěných skutečností.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, L. Regionální média v evropském kontextu. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, 2007, 121 s. ISBN 978-802-1044-739.

- Publikace pojednává v evropských a českých souvislostech problematiku vývoje a současného stavu regionálních médiích. V první části knihy jsou zastoupeni zahraniční autoři pojednávající o regionální žurnalistice v evropském kontextu, druhá část je věnována českému prostředí včetně televize veřejné služby.

FRANKLIN, B. Local journalism and local media: making the local news. New York: Routledge, 2006, xv, 311 p. ISBN 02-039-6920-0.

- Publikace se zabývá rolí a fungováním regionálních médií, stylem práce v redakcích či využíváním externích přispěvatelů při tvorbě regionálního

zpravodajství na příkladu médií ve Spojeném království.

OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. 2., upr. vyd. Praha: Karolinum, 2011, 144 s. ISBN 978-802-4618-999.

- Publikace obsahuje články různých autorů věnovaných fenoménu zpravodajství. Kniha mapuje různé oblasti zpravodajství - počínaje nejstarší žurnalistikou psanou, přes agenturní, audiovizuální, fotožurnalistiku, až po produkci tzv. nových médií.

LUND, A. B. a BERG, C. E. Denmark, Sweden and Norway: Television Diversity by Duopolistic Competition and Co-Regulation. International Communication Gazette. 2009, 71(1-2): 19-37. DOI: 10.1177/1748048508097928. ISSN 1748-0485.

- Publikace zabývající se skandinávským konceptem televizního vysílání veřejné služby. Popisuje mj. model, podle něž funguje například i dánská TV2 - televize provozovaná akciovou společností, jejíž hlavní příjmy pocházejí z komerční činnosti, avšak je vázána povinností poskytovat veřejnou službu a získává za tím účelem i finanční prostředky z veřejných zdrojů.

SYVERTSEN, T. a IOSIFIDIS, P. Challenges to Public Television in the Era of Convergence and Commercialization. Television. 2003, 4(2): 1-10. DOI: 10.1002/9780470972915.ch1. ISSN 1527-4764.

- Publikace pojednávající zejména o konceptu veřejné služby a jeho udržitelnosti v době technologické konvergence. Autoři se zabývají statutem médií veřejné služby jako sociálních a kulturních institucí. Jejich současnou situaci ilustrují na skandinávském modelu, konkrétně s využitím zkušeností norských televizí.

TRAMPOTA, T. a VOJTĚCHOVSKÁ, M. Metody výzkumu médií. Vyd. 1. Praha: Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

- Publikace pojednávající o metodách užívaných při výzkumu médií. Jednotlivé metodické postupy jsou popsány v teoretické rovině a rozebrány na praktických příkladech. Kromě jiného publikace pojednává o metodách použitých v této práci - systémová analýza, případová studie, kvantitativní obsahová analýza.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Komparaci regionálního televizního zpravodajství v České republice a Dánsku se dosud nevěnovala žádná bakalářská ani diplomová práce. Následující přehled proto uvádí obhájené práce na příbuzná témata - regionální zpravodajství ČT a komparace televizního vysílání veřejné služby mezi dvěma zeměmi.

BAKALÁŘSKÉ A DIPLOMOVÉ PRÁCE O REGIONÁLNÍM ZPRAVODAJSTVÍ ČT:

BEDNÁŘOVÁ, Martina. Proměny hlavní zpravodajské relace Události a regionálního zpravodajství ČT od roku 2007 do roku 2012. Praha, 2013. 116 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Jan Jiráček.

ZBOŽÍNKOVÁ, Šárka. Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. 75 s. Vedoucí práce Alice Tejkalová.

KOMPARACE TELEVIZÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY:

BILANOVÁ, Joanna. Srovnání zpravodajských relací a jejich příprava v regionálním vysílání veřejnoprávních televizí v České a Polské republice (ČT - Televizní studio Ostrava a TVP - Ośrodek Regionalny Katowice) Praha, 2014. 104 s. Diplomová práce (bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Otakar Šoltys.

Černíková, Zuzana. Veřejnoprávní média (komparace České republiky a Nizozemska). Ostrava, 2013. Diplomová práce. Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava. Ekonomická fakulta. Vedoucí práce Jana Gibarti.

Zeman, Martin. Média verejnej služby: Komparácia Českej televízie a Rozhlasu a televízie Slovenska. Praha, 2014. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská. Vedoucí práce Václav Riedlbauch.

Hurtíková, Hana. Veřejnoprávní provozovatelé televizního vysílání: komparace právní úpravy v České republice a Velké Británii. Olomouc, 2011. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta. Vedoucí práce Olga Pouperová.

Dvořáková, Alice. Hromadné sdělovací prostředky veřejné služby a jejich regulace - komparace České republiky a Polska. Olomouc, 2011. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Olga Pouperová.

Datum / Podpis studenta/ky

25. 5. 2015

.....

Obsah

ÚVOD.....	1
1. REGIONÁLNÍ STUDIA JAKO SOUČÁSTI SYSTÉMU MÉDIÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY	5
1.1 MEDIÁLNÍ SYSTÉMY DLE HALLINA A MANCINIHO	5
1.1.1 Hranice teorie tří modelů.....	7
1.2 TELEVIZE VEŘEJNÉ SLUŽBY V ČESKU.....	8
1.2.1 Hledání místa na mapě.....	9
1.2.2 Vztah České televize a státních orgánů	11
1.2.3 Financování České televize	15
1.2.4 Postavení regionálních studií.....	16
1.2.5 Podíl regionů na vysílání	17
1.3 TELEVIZE VEŘEJNÉ SLUŽBY V DÁNSKU.....	19
1.3.1 Dánské televize veřejné služby a státní orgány	23
1.3.2 Financování regionálního vysílání veřejné služby	26
1.3.3 Postavení a organizace regionálních stanic TV2.....	29
1.3.4 Účast regionálních stanic na programu TV2 DANMARK	30
1.4 DÍLČÍ ZÁVĚR: KOMPARACE REGIONÁLNÍCH STUDIÍ JAKO SOUČÁSTÍ SYSTÉMU MÉDIÍ.....	31
2. PODOBA A CHOD ZPRAVODAJSKÝCH REDAKCÍ V REGIONECH.....	34
2.1 KRAJSKÉ REDAKCE A REGIONÁLNÍ STUDIA ČESKÉ TELEVIZE	35
2.1.1 Organizace a řízení regionálního zpravodajství	37
2.1.2 Od námětu po reportáž.....	40
2.1.3 Spolupráce regionálních redakcí s ČT24 a tvůrci Událostí	42
2.2 REGIONÁLNÍ TELEVIZE TV2 ØSTJYLLAND	45
2.2.1 Zpravodajská redakce a její struktura.....	46
2.2.2 Od námětu po reportáž.....	49
2.2.3 Spolupráce s dalšími redakcemi.....	50
2.3 DÍLČÍ ZÁVĚR: KOMPARACE PODOBY, STRUKTURY A PRÁCE REGIONÁLNÍCH REDAKCÍ.....	53
3. ZASTOUPENÍ REGIONŮ V CELOPLOŠNÉM ZPRAVODAJSTVÍ.....	56

3.1 VÝBĚROVÝ SOUBOR A KÓDOVACÍ KNIHA	57
3.2 VYSÍLACÍ PROSTOR VĚNOVANÝ JEDNOTLIVÝM REGIONŮM	59
3.3 REGIONY JAKO SVĚBYTNÉ ZDROJE NADČASOVÝCH TÉMAT	61
3.4 DÍLČÍ ZÁVĚR: REGIONÁLNÍ OBSAH V CELOPLOŠNÉM ZPRAVODAJSTVÍ	63
ZÁVĚR	64
SUMMARY	68
POUŽITÁ LITERATURA.....	70
INTERNETOVÉ ZDROJE	71
LEGISLATIVNÍ A ÚŘEDNÍ DOKUMENTY	73
SEZNAM PŘÍLOH.....	75
PŘÍLOHY	76
PŘÍLOHA Č. 1: KODEX ČT PŘED ZÁSAHEM POSLANCŮ A PO NĚM.....	76
PŘÍLOHA Č. 2: STRUKTURA KRAJSKÝCH REDAKCÍ A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ ČT	82
PŘÍLOHA Č. 3: ÚZEMNÍ PŮSOBNOST REGIONÁLNÍCH STANIC DÁNSKÉ SÍTĚ TV2	84
PŘÍLOHA Č. 4: ROZHOVOR S LARSEM MANDALEM	86
PŘÍLOHA Č. 5: ROZHOVOR S ROMANEM ONDRŮJEM	93
PŘÍLOHA Č. 6: KÓDOVACÍ KNIHA K OBSAHOVÉ ANALÝZE.....	100
PŘÍLOHA Č. 7: SOUHRN KVANTITATIVNÍ OBSAHOVÉ ANALÝZY	103
OBRAZOVÁ PŘÍLOHA: REDAKCE TV2 ØSTJYLLAND	105

Úvod

Regionální zpravodajství nemá v mediálním systému jednoduchou pozici. Často je chápáno jako „startovní meta“ pro začínající žurnalisty, kteří sami nepředpokládají, že by po nabytí určitých profesních zkušeností ve své mateřské redakci zůstali a nevyměnili zprávy o dění na místní radnici za témata ovlivňující chod celého státu či dokonce světa. Práce regionálního novináře navíc může trpět mnoha neduhy vycházejícími z blízkého vztahu mezi ním a osobami, o nichž referuje. Dalším problémem bývá ekonomická situace malých redakcí, jejíž dopady už v roce 2007 poměrně dramaticky vylíčil sociolog médií Jaromír Volek:

„Kombinace vysokého pracovního nasazení a nízké finanční odměny poskytované v průměru velmi mladým žurnalistům s nízkým formálním vzděláním, kteří zažívají vysoký pracovní stres, respektive permanentní existenční ohrožení a vykazují přitom nízkou profesní a odborovou organizovanost, vytváří živnou půdu pro rozvoj (...) anti-profesionalizačních procesů.“¹

Zmíněné problematické charakteristiky nevykazuje pouze periodický tisk, ale také celá řada místních či regionálních rozhlasových a televizních stanic.² Události roku 1989, konec monopolu státních médií a zavedení duálního systému, v němž vedle sebe působí veřejnoprávní instituce vysílající ze zákona a soukromí držitelé licencí, rozpoutaly překotný rozkvět elektronických médií s místním či regionálním dosahem. Síť regionálních partnerů postupně budovaly všechny celoplošné televizní stanice v čele s Československou a později Českou televizí, která jim po dobu čtyř let věnovala prostor na již neexistujícím kanálu OK3 (později ČT3). Nově vznikající FTV Premiéra (později Prima) následně uzavřela „sňatek z rozumu“³ v podobě sdílených licencí, na jejichž základě se v určených časech každý den odmlčela ve prospěch regionálních vysílatelů. Přidala se i televize Nova, jejíž partneři tvořili podvečerní relaci Právě teď.

¹ Volek 2007, strana 45

² Pro rozlišení regionálních a lokálních elektronických médií je využita definice stanovená Zákonem 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění platném k březnu 2016: „Regionálním vysíláním [se rozumí] rozhlasové nebo televizní vysílání, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat v případě rozhlasového vysílání více než 1 % a méně než 80 % a v případě televizního vysílání více než 1 % a méně než 70 % obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu.“

³ Lokšík 2007, strana 74

Zmíněný pořad však v roce 2006 z obrazovek zmizel. Po digitalizaci pozemního vysílání následně za poměrně dramatických okolností skončila i spolupráce mezi Primou a jejími regionálními partnery, které částečně skoupila a následně zrušila,⁴ z části jim po dočasném přejmenování svého hlavního kanálu znemožnila další vysílání, což na jaře 2013 vedlo k zániku licencí.⁵ Některé televize se poté osamostatnily,⁶ část však změny ekonomicky neustála a investoři z řad místních firem vysílání ukončili.⁷

Předcházející odstavce dokládají, že počáteční rozmach komerčního regionálního vysílání v programu českých celoplošných stanic vystřídal absolutní útlum. O to výrazněji zesílil význam regionálního zpravodajství České televize, která je v současnosti jediným celoplošným vysílatelem disponujícím vlastními regionálními studii a stálými krajskými redakcemi. Právě zázemí stabilní veřejnoprávní instituce, která se navíc nemusí obávat výpadku příjmů kvůli špatným vztahům s případnými místními inzerenty, může do značné míry odvracet výše vylíčené hrozby.

Nezastupitelnou úlohu ČT v jednotlivých krajích reflektuje fakt, že rozšiřování regionálního vysílání tvoří významný pilíř projektu předloženého současným generálním ředitelem Petrem Dvořákem v roce 2011, kdy se o vedení televize úspěšně ucházel.⁸ V době vzniku této práce již na základě jeho rozhodnutí vrcholila výstavba nových studií v Hradci Králové a Českých Budějovicích, která se mají podílet na kontinuálním vysílání.⁹ S ohledem na tuto skutečnost považuji za přínosné srovnat aktuální stav a vývoj regionálního zpravodajství ČT s příkladem televize veřejné služby v jiné zemi, která regionálním studiím přikládá velký význam.

⁴ Prima své regionální televize sdružila pod značku R1, část následně odprodala, zbytek zanikl.

⁵ Tento osud postihl televize sdružené pod značku RTA podnikatele Jaroslava Berky (Aust, Ondřej. Berkou založený televizní byznys končí: studiím RTA zanikly licence. *Médiář.cz* [online]. 2013-06-14 [cit. 2016-03-16]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/berkou-zalozeny-televizni-byznys-konci-studiiim-rta-zanikaji-licence/>).

⁶ Například Jihočeská televize či plzeňská TV ZAK.

⁷ Příkladem je liberecká televize Genus, kterou koupila a následně opět prodala televize Prima. Posledním majitelem byla místní průmyslová společnost Syner, které se však regionální vysílání na samostatném kanálu nevyplatilo. Televize s dvacetiletou tradicí dnes už nevysílá. (Regionální TV Genus končí s vysíláním. *MediaGuru.cz* [online]. 2012-12-21. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.mediaguru.cz/aktuality/regionalni-tv-genus-konci-s-vysilanim/>).

⁸ Dokument je k 16. březnu 2016 dostupný na adrese: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/projekty-kandidatu-gr-2011/petr-dvorak-projekt.pdf>

⁹ Nová televizní studia ČT. *Newsroom ČT24* [online]. Praha: 2016 [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11030967025-newsroom-ct24/216411058170010/obsah/458837-nova-televizni-studia-ct>

Během svého studijního pobytu v Dánském království jsem využil možnosti detailně se seznámit s tamním systémem a podobou televizního vysílání veřejné služby, a to konkrétně na příkladu regionální stanice TV2 Østjylland. Naskytla se mi příležitost shromáždit studijní materiály přímo během osobní návštěvy v jejím sídle a uskutečnit rozhovor s Larsem Mandalem, který v době mého pobytu – na jaře 2015 – zastával pozici vedoucího zpravodajství. Právě v Dánsku se přitom regionální televizní vysílání veřejné služby těší již od osmdesátých let minulého století výsadnímu postavení.

Následující stránky tvoří komparativní studii, v jejímž rámci budu aplikovat stejné či obdobné metody a postupy na různé aspekty fungování sledovaných subjektů – dvou mediálních organizací fungujících v různých legislativních systémech a vycházejících z odlišných tradic nastolených rozdílným vývojem médií v České republice a Dánsku.

První kapitola se zabývá mediálními systémy v obou sledovaných zemích a způsoby, jakými je zajištěno naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání v regionech. Jako teoretická opora poslouží zejména tři modely fungování médií dle Daniela Hallina a Paola Manciniho. Následně analyzuji postavení regionálních studií a krajských redakcí České televize, jakož i regionálních stanic dánské sítě TV2, z hlediska organizace a financování. Z metodologického hlediska půjde o systémovou analýzu směřující od obecného právního rámce až po organizaci konkrétních mediálních institucí, kde se uplatní i některé prvky případové studie.¹⁰

Předmětem druhé kapitoly je podoba, personální obsazení a práce regionálních redakcí. Základními informačními prameny pro mapování redakčních procesů uplatňovaných sledovanými institucemi jsou rozhovory s Romanem Ondrújem, šéfredaktorem regionálního zpravodajství České televize, a již zmíněným Larsem Mandalem.¹¹

¹⁰ Na tomto místě by bylo možné vytknout, že práce nemá ambici dodržovat určitou metodologickou čistotu a vědomě prolíná systémovou analýzu s případovou studií. Nutno ovšem poznamenat, že mediální legislativa v oblasti veřejné služby striktní oddělení těchto dvou rozměrů neumožňuje. Zákon je vždy „ušit na míru“ konkrétní televizní organizaci, kterou sám zřizuje, takže jeho znění přímo ovlivňuje organizační strukturu i náplň práce dané televizní instituce.

¹¹ Oba respondenti vyjádřili svůj souhlas s pořízením rozhovorů a jejich využitím pro účely této práce včetně publikace přepisu rozhovorů.

Oproti původně schváleným tezím jsem se rozhodl namísto hloubkových rozhovorů přistoupit k obecným kvalitativním polostrukturovaným rozhovorům, jejichž výstupem jsou místo názorů a úvah informace o vnitřním fungování redakcí, které v otevřených zdrojích nejsou vždy dostupné.¹² Vedle zmíněných rozhovorů vycházím též z primárních informačních pramenů v podobě výročních zpráv sledovaných institucí a v neposlední řadě také empirických zjištění, které jsem nabyl při sledování zpravodajské produkce obou televizí a prohlídky sídla TV2 Østjylland.

Poslední kapitolou této práce je kvantitativní obsahová analýza hlavních zpravodajských relací – pořadu *TV2 Nyhederne* vysílaného v 19 hodin na celoplošné stanici TV2 DANMARK a hlavní zpravodajské relace České televize *Události*. Předmětem analýzy jsou všechny relace odvysílané v prosinci 2015, během něhož TV2 odvysílala 365 zpravodajských příspěvků v celkové délce 10 hodin a 42 minut. *Události* ČT ve stejném období přinesly 812 příspěvků, jejichž celková stopáž byla 21 hodin a 23 minut. Hlavním cílem analýzy je zjistit, zda jsou jednotlivé regiony v celoplošném televizním vysílání zastoupeny rovnoměrně, případně zda jejich zastoupení odpovídá demografickým charakteristikám daného regionu.

Vzhledem k poměrně velkému rozsahu této práce a skutečnosti, že si klade za cíl porovnat postavení regionálního zpravodajství – a jeho tvůrců – ze tří různých úhlů pohledu, jsem se rozhodl na konec každé z plánovaných kapitol zařadit dílčí závěr. Jeho cílem je ve stručnosti shrnout nabyté poznatky. Na základě komparace těchto poznatků budou pojmenovány shodné i rozdílné rysy, které práce v otázce postavení, fungování i produkce sledovaných regionálních redakcí odhalila. Závěrečné shrnutí celé práce pak tyto dílčí poznatky postaví do vzájemných souvislostí.

¹² Důvodem pro upuštění od hloubkových rozhovorů byl zejména fakt, že jsem v Dánsku dostal z časových důvodů příležitost hovořit pouze s jedním pracovníkem televize. Výstupy z jediného hloubkového rozhovoru bych nepovažoval za relevantní, neboť by odražely toliko názory osloveného jedince a nebylo by je možné jakkoli zobecnit. V případě České televize jsem od hloubkových rozhovorů následně upustil proto, že by jejich výstupy nebylo s čím porovnat.

1. Regionální studia jako součástí systému médií veřejné služby

Na každou zpravodajskou redakci, její pracovníky, pořady i samotnou vysílací platformu lze nahlížet jako na dílčí část mediálního systému země, ve které působí. Regionální studia a redakce se sice mohou jevit jako příliš malé a z globální perspektivy nevýznamné, ve skutečnosti však hrají neopomenutelnou roli. Byli to koneckonců vždy konkrétní lidé, ať už politici, ředitelé médií, jednotliví novináři či jejich publikum, z jejichž činů a rozhodnutí po celé dekády (v případě tisku i staletí) pramenil vývoj mediální krajiny, jejíž základní pilíře – například duální systém vysílání – dnes už mohou být v demokratické Evropě vnímány jako samozřejmost.

Žurnalistické tradice dané země, obecně zakotvené etické standardy, platná legislativa a *vztahy*,¹³ které z výše zmíněného vyplývají, naopak výrazně ovlivňují fungování televizních stanic i na regionální úrovni – ať už jde o formu vlastnictví média, jeho řízení a regulaci, či dokonce programovou náplň, kterou předepisuje místní definice veřejné služby. Výchozím bodem pro komparaci postavení regionálních studií České televize a dánské TV2 je proto analýza mediálních systémů, v nichž působí.

1.1 Mediální systémy dle Hallina a Manciniho

Američtí mediální teoretici Daniel C. Hallin a Paolo Mancini v roce 2004 definovali tři základní modely fungování médií a jejich vztahu k politickým systémům. Hovoří o **demokraticko-korporativistickém modelu** rozšířeném zejména v severní Evropě a německy mluvících zemích, v nichž se velmi brzy rozvinul koncept svobody tisku, novináři vykazují vysokou míru profesionalizace a vytvořili silné profesní organizace. Pro tyto mediální systémy je typický vysoký náklad novin, které čerpají

¹³ Obecný výraz „vztahy“ v tomto kontextu zastupuje širokou škálu možných interpretací: Obecně zakotvené vztahy mezi politikou a médii, vztahy jednotlivých politiků s konkrétními novináři, mezilidské profesní vztahy mezi samotnými žurnalisty (případně jejich zaměstnavatelem). V neposlední řadě i vztah mezi médii a jejich konzumenty, otázku vzájemné důvěry a podobně.

z tradice vlivného stranického tisku 20. století a kladou důraz na komentářovou žurnalistiku, která se v rámci jednoho listu mísí s informačně zaměřenými texty psanými z neutrální perspektivy.

„Na média se do velké míry pohlíží jako na sociální instituce, za něž stát odpovídá a svoboda tisku existuje společně s relativně silnou státní podporou a regulací médií. Systém vysílání veřejné služby je uspořádán podle parlamentního nebo občansko-korporativistického modelu a v jeho řízení se angažují strany a organizované sociální skupiny, avšak i vysílání zpravidla vykazuje silnou profesní autonomii“.¹⁴

Druhý model popisují Hallin a Mancini na základě specifík středomořských států, kde podle nich média fungují na principu **polarizovaného pluralismu**. Velká část těchto zemí prošla obdobím autoritářské vlády, které se logicky projevovalo silným vlivem státu na chod a obsah médií. Po nastolení demokracie média obvykle prošla fází *divoké deregulace*,¹⁵ tedy překotným a nekontrolovaným přechodem ze státní sféry ke komerčnímu vysílání. Tištěná média se ve Středomoří zaměřují na elity a jsou typická poměrně nízkým nákladem, ve společnosti dominují média elektronická.

„Profesionalizace novinářství není vyvinuta tak silně jako u jiných modelů, žurnalistika se příliš neliší od politického aktivismu a autonomie novinářství je často omezená, ačkoli jsou pro středomořské země typické velmi vyhraněnými konflikty spojenými s novinářskou autonomií – moc a autorita byly v systémech polarizovaného pluralismu v rámci zpravodajských organizací vybudovány po dlouhých veřejných bitvách.“¹⁶

Jako poslední je třeba zmínit tržně založený **liberální model**, jehož typickým reprezentantem jsou Spojené státy americké, s několika výraznými výjimkami pak také Spojené království. Média jsou v něm spíše než politikům podrobována tlakům z komerční sféry. Vysílatelé plnící veřejnou službu se hlasitě vymezují proti politickým vlivům a vláda ani parlament se neúčastní výběru osobností, které mají usednout v řídicích či regulačních orgánech – média veřejné služby fungují na základě takzvaného *profesního modelu*.¹⁷

¹⁴ Hallin a Mancini 2008, strana 103

¹⁵ *Savage deregulation*, termín definoval Nelson Traquina v roce 1995 (TRAQUINA, Nelson. Portuguese television: the politics of savage deregulation. *Media, Culture* [online]. 1995, 17(2), 223-238 [cit. 2016-03-19]. DOI: 10.1177/016344395017002004. ISSN 0163-4437).

¹⁶ Hallin a Mancini 2008, strana 102

¹⁷ Terminologie dle Hallin a Mancini 2008, strana 58

1.1.1 Hranice teorie tří modelů

V souvislosti s právě shrnutou teorií tří modelů dle Hallina a Manciniho je nutné zdůraznit, že postupné sblížení mediálních kultur a odbourávání bariér (technologických, fyzických i politických) v současnosti rozdíl mezi jednotlivými systémy výrazně stírá – samotní autoři hovoří o postupném vítězství liberálního modelu. Zatímco v 70. letech fungovala například média ve Skandinávii, Velké Británii a Francii výrazně odlišně, s postupující technologickou konvergencí či sjednocováním legislativy v rámci Evropské unie si na počátku 21. století „musíme položit otázku, zda dosavadní národní varianty mediálních systémů nenahrazuje jeden globální mediální model.“¹⁸ Výraz *globální* je ovšem třeba brát s rezervou vzhledem k tomu, že Hallin a Mancini „se pohybují v rámci ‚Západu‘, tedy tzv. demokratického světa do roku 1989.“¹⁹ Teorie tedy pomíjí například systémy střední a východní Evropy poznamenané dekadami pod vlivem Sovětského svazu.

Je navíc nutné brát v potaz skutečnost, že i v rámci jednoho státu se mohou vlastnosti tamního mediálního systému projevovat na jednotlivých úrovních v různé míře. Zatímco produkce centrálních zpravodajských relací může být předmětem debat a komentářů vrcholných politiků a regulační orgány zde mnohdy systematicky monitorují například „vyváženost“ vysílacího času poskytnutého jednotlivým politickým stranám, na místní a regionální média mohou v témže státu výrazně tlačit spíše významní lokální inzerenti či držitelé vlastnických podílů v médiích.

V případě veřejné služby, o níž jde v této práci především, může analogicky nastat kupříkladu situace, kdy je řídicí nebo dozorčí orgán celostátního média jmenován zejména na základě principu proporčního zastoupení jednotlivých politických proudů (*parlamentní model*),²⁰ zatímco na regionální úrovni mají větší slovo jiné druhy „sociálně relevantních skupin“ jako etnická uskupení či církevní hnutí v závislosti na specifických rysech společnosti v daném regionu (*občanský model*). Systémová analýza zaměřená především na kombinaci televize, regionálního dosahu a veřejné služby musí brát tato specifika v potaz.

¹⁸ Hallin a Mancini 2008, strana 275

¹⁹ Jiráček a Köpplová 2009, strana 125

²⁰ Terminologie dle Hallin a Mancini 2008, strana 58

1.2 Televize veřejné služby v Česku

Zařadit mediální krajinu České republiky mezi reprezentanty některého ze tří výše zmíněných modelů není snadné. Pohled na mapu nabádá pohlížet na Česko jako na součást sféry demokraticko-korporativistického modelu, který Hallin a Mancini zároveň označili jako severo/středoevropský. Navzdory skutečnosti, že Česká republika má k takovému geografickému označení mnohem blíže než Rakousko ležící jižně od ní, autoři studie ji vzhledem k odlišnému historickému vývoji ze svého pojednání explicitně vyloučili:

„Termínem střední Evropa v této kapitole rozumíme Rakousko, Švýcarsko a Německo. Polsko, Maďarsko a Česká republika sice sdílejí se zeměmi demokraticko-korporativistického modelu značnou část historie, ale jejich komunistická zkušenost zjevně odlišuje jejich politickou a mediální tradici od probíraných zemí.“²¹

Když Frederick Siebert v roce 1956 publikoval svou knihu *Čtyři teorie tisku*, zemím prožívajícím onu „komunistickou zkušenost“ věnoval celou čtvrtinu své práce v rámci takzvané sovětské teorie. Na média bylo v jejím rámci pohlíženo jako na agitátory a propagandistické kanály, jejichž cílem bylo vést lid ke zdárnému budování komunismu. „Hlavním principem tohoto pojetí je podřízenost médií jedinému legitimnímu hlasu a zástupci pracující třídy – komunistické straně.“²² Je logické, že pád totalitního režimu znamenal i konec tohoto směru řízení médií.²³ Denis McQuail ostatně podotýká, že tento značně autoritářský koncept se po odeznění politických vizí komunismu v Evropě už ani nedá považovat za legitimní teorii médií.

Může se jevit jako poněkud paradoxní, že zatímco v období totalitních režimů se světoví mediální teoretici východoevropským sdělovacím prostředkům podrobně věnovali a o dění v uzavřeném světě za obraznou „železnou oponou“ publikovali obsáhlé teorie, po jejím pádu, demokratizaci východní Evropy a postupném přerodu státních vysílatelů na média veřejné služby celou tuto oblast ze svých teorií vyloučili se slovy: „Omezíme svůj zájem na zkoumání rozvinutých demokratických zemí

²¹ Hallin a Mancini 2008, strana 172

²² McQuail 2007, strana 154

²³ Alespoň v evropském kontextu – fungování médií například v Severní Koreji nechme stranou.

s kapitalistickým systémem.“²⁴ Na práci Hallina a Manciniho nicméně rychle navázali lokální mediální teoretici ze střední a východní Evropy, kteří se v nejrůznějších publikacích pokoušejí zjistit, ke kterému z tří modelů mají zdejší systémy nejbliže.

1.2.1 Hledání místa na mapě

Podrobnou studii na toto téma publikovala v roce 2008 polsko-maďarská dvojice Karol Jakubowicz a Miklós Sükösd pod názvem *Finding the Right Place on the Map*. V kapitolách zaměřených na vysílání veřejné služby dospěli k několika bodům, které považují za společný rys středomořského modelu **polarizovaného pluralismu** a situace v postkomunistických zemích Evropy.

Patří mezi ně v první řadě vysoká míra politického paralelismu a zájmu novinářů o politické dění, přičemž vysílání veřejné služby vykazuje tendenci respektovat rozložení sil ve vládě či parlamentu. Profesionalizace a organizovanost novinářů je v tomto modelu na nízké úrovni. V neposlední řadě autoři zmiňují silnou roli státu coby vlastníka, donátora a regulátora médií.

„Možná jsme tedy našli postkomunistickým mediálním systémům místo na mapě. Navzdory tomu, co vám může říkat encyklopedie, postkomunistické země se zdají být umístěny – alespoň obrazně – okolo Středozevního moře, a to na obou jeho březích, neboť některé jsou politicky bližší severoafrickým režimům než jakémukoli státu jižní Evropy.“²⁵

Jelikož se tato práce zaměřuje zejména na postavení médií veřejné služby, nelze nezmínit varování Evropské vysílací unie, podle níž se tato média ve střední a východní Evropě dostala do područí parlamentů. Slovinský mediální teoretik Slavko Šplíchal v této souvislosti hovořil o italianizaci východoevropských médií,²⁶ přičemž veřejnoprávní média v Itálii svého času proslula zejména pojmem *lottizzazione* značícím přesné rozdělení vysílacího času mezi parlamentní strany. K italským reáliím má mimochodem blízko i další termín – *berlusconizace* médií, o níž se v českém prostředí začalo hovořit v roce 2013 v souvislosti se vstupem Andreje Babiše na mediální

²⁴ Hallin a Mancini 2008, strana 29. Pro uvedení do kontextu je třeba podotknout, že studie v originálním znění vyšla roku 2004, tedy patnáct let po pádu totalitního režimu v Československu a třináct let po rozpadu Sovětského svazu.

²⁵ Jakubowicz a Sükösd 2008, strana 118

²⁶ Šmíd 2004, strana 65

i politickou scénu po vzoru mediálního magnáta a někdejšího italského premiéra Silvia Berlusconiho.²⁷ Zde již souvislost s veřejnou službou chybí, proto nemá smysl se tímto tématem podrobněji zabývat. Dokresluje však blízkost české mediální krajiny ke středomořskému modelu.

Napojení České televize na stát a jeho politické struktury bude částečně předmětem následující podkapitoly, která se zaměří na postavení televize veřejné služby z hlediska české legislativy a její vnitřní organizaci. Při hledání dalších podobností české mediální krajiny se Středomořím lze zmínit už jen samotnou skutečnost, že zdejší média veřejné služby se začala v rychlosti „hledat“ po pádu totalitního režimu v roce 1989, podobně jako ta italská po skončení fašistické éry či španělská po svržení diktatury Francisca Franca. V podkapitole 2.1 jsem citoval Hallina a Manciniho, kteří ve středomoří zdůrazňují „vyhrocené konflikty spojené s novinářskou autonomií“, přičemž se nabízí vzpomínka na krizi v České televizi na přelomu let 2000 a 2001.

Nízkou míru organizovanosti novinářů v profesních svazech lze pak ilustrovat na postavení Syndikátu novinářů, který měl k roku 2015 zhruba 2 400 členů²⁸ – zejména pak na autoritě k němu přidružené komise pro etiku, jejíž stanoviska a žádosti některé redakce zcela ignorují.²⁹ V úvodu vylíčené okolnosti a konflikty v oblasti komerčního regionálního vysílání na celoplošných stanicích, či například postup privatizace deníku Mladá fronta (MF DNES) a jeho dosud trvající spory se stejnojmenným vydavatelstvím potvrzují teorii „divoké deregulace“.

Uvedené argumenty vedou k závěru, že mediální systém střední Evropy včetně České republiky se blíží takzvaně středomořskému modelu polarizovaného pluralismu. Takovéto jednoznačné zařazení by však bylo zavádějící například proto, že jak už bylo výše řečeno, mediální systémy celého světa se postupně sbližují a rozdíly mezi nimi mizí. Česká žurnalistika navíc stále čerpá z válkou přetáté historie, kterou do značné

²⁷ Viz například: Pítrová, Mariana. Hrozí nám „berlusconizace“? *MediaInfo* [online]. Newton Media, 2013-09-12 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.newtonmedia.cz/cs/mediainfo-cz/komentare/hrozi-nam-berlusconizace/detail>

²⁸ HLAVÁČOVÁ, Veronika. Syndikát novinářů vysoudil milióny, teď čelí kuriózním prosbám o peníze. *Český rozhlas* [online]. 2015-04-11 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/syndikat-novinaru-vysoudil-miliony-ted-celi-kurioznim-prosbam-o-penize--1477136

²⁹ Například vydavatel deníku Právo, viz zápisy z jednání dostupné na adrese: <http://www.syndikat-novinaru.cz/etika/stanoviska/>

míry sdílela se zeměmi demokraticko-korporativistického modelu. Uzavřít tuto kapitolu jednoznačným konstatováním, že Česká televize funguje v systému polarizovaného pluralismu, by proto bylo chybou. Podobnosti jsou ovšem patrné.

1.2.2 Vztah České televize a státních orgánů

Základní rámec vztahu mezi Českou televizí a státními orgány nastolila legislativa v čele se zákonem č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění dvanácti pozdějších předpisů, z nichž zatím poslední byl přijat v roce 2011.³⁰ Jak vyplývá již z jeho názvu, v českém prostředí se ustálil zvyk věnovat každému médiu veřejné služby (tedy i Českému rozhlasu a České tiskové kanceláři) samostatný zákon.

Činnost České televize se kromě něj řídí ještě zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, na základě kterého podléhá kontrole Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Pro zpravodajskou redakci je důležitý také tiskový zákon,³¹ na institucionální úrovni se České televize týká zákon o rozhlasových a televizních poplatcích³² a zákon o regulaci reklamy.³³ Vzhledem k charakteru její činnosti je nutné zmínit rovněž autorský zákon.³⁴ Televize podléhá i zákonu o veřejných zakázkách³⁵ a jako veřejná instituce nefiguruje v obchodním rejstříku.

„Dohled veřejnosti“ nad Českou televizí podle zákona vykonává patnáctičlenná Rada ČT, jejíž členové mají reprezentovat „významné regionální, politické, sociální a kulturní názorové proudy“.³⁶ Celou radu volí Poslanecká sněmovna. Poslanci rovněž rozhodují o výši pravidelné odměny, kterou má televize radním vyplácet.³⁷

³⁰ Tato práce se opírá o znění zákona v podobě, která je aktuální v době jejího vzniku na jaře 2016. Text je dostupný na webových stránkách České televize: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/zakony/pdf/zakon-o-ceske-televizi.pdf?verze=2016-03-20-18:35:30>

³¹ Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů

³² Zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů

³³ Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

³⁴ Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů

³⁵ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

³⁶ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi (dále jen „Zákon o ČT“), paragraf 4, odstavec 1

³⁷ Zákon o ČT, paragraf 4, odstavec 6

Zákon stanovil pro výkon funkce radního řadu omezení: Nesmí v ní usednout ústavní činitelé České republiky, funkcionáři politických stran, veřejné správy ani občanských sdružení. Vyloučení jsou také podnikatelé v mediální oblasti, členové kontrolních či dozorčích rad médií veřejné služby a lidé, které Česká televize živí – její zaměstnanci i externí spolupracovníci.

Statutárním zástupcem České televize je její generální ředitel, kterého volí a odvolává právě Rada ČT, jež také rozhoduje o výši jeho platu. Veškeré kompetence Rady ČT v oblasti dohledu nad televizí veřejné služby jsou uplatňovány skrze jeho osobu. „Rada ani její členové nesmějí přímo zasahovat do výroby a vysílání televizních pořadů.“³⁸ Schválení Rady ČT však podléhají mnohá strategická rozhodnutí generálního ředitele včetně rozpočtu celé instituce. V některých případech Rada navíc slouží jako prostředník mezi Českou televizí a dolní komorou parlamentu. Poslancům se podle zákona předkládá například výroční zpráva o činnosti i hospodaření.³⁹ Poslanecká sněmovna schvaluje i Kodex České televize, který podrobně upravuje konkrétní povinnosti zaměstnanců během přípravy vysílání:

„Zákon určuje, že se porušení Kodexu kvalifikuje jako porušení pracovní kázně podle zvláštního právního předpisu, zákoníku práce. Proces schvalování tohoto dokumentu Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR spolu se zmíněným odkazem na zákoník práce pak znamená, že se z norem obvykle samoregulačních, stanovených a přijímaných samotným médiem, stávají de facto normy pracovněprávní.“⁴⁰

Tato skutečnost v praxi znamená, že Poslanecká sněmovna schválila dokument, který mimo jiné nařizuje redakci zpravodajství či publicistiky, aby při výběru témat, respondentů a hostů „vyvažovala“ jednotlivé politické proudy na základě výsledku voleb do Poslanecké sněmovny, přičemž nedodržení tohoto ustanovení bude posuzováno jako porušení pracovní kázně:

„Časový prostor, který je dán jednotlivým politickým stranám a hnutím, musí být ve svém celku vyvážený. Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň

³⁸ Zákon o ČT, paragraf 8, odstavec 4

³⁹ Zákon o ČT, paragraf 8, odstavec 2

⁴⁰ Kodex České televize, preambule

je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný.⁴¹

Citovaná pasáž do jisté míry připomíná v předchozích podkapitolách zmíněný středomořský princip *lotizzazione*, ačkoli Kodex ČT samozřejmě nezabíhá do extrémů v podobě dedikovaných televizních kanálů pro jednotlivé politické proudy, které v minulosti provozovala italská televize RAI. Televize je však přesto vázána především poměrným zastoupením v parlamentních komorách – byť s určitou modifikací posilující opoziční politické strany. Dodržování pravidel vyváženosti musí pravidelně monitorovat nezávislí analytici, kteří kromě prostoru pro jednotlivé politické proudy hodnotí například i míru „konfrontačnosti“ jednotlivých moderátorů.⁴²

Z předchozích odstavců vyplývá, že dolní komora Parlamentu ČR ze zákona musela schválit dokument, který mimo jiné stanoví podmínky pro zvaní politiků do diskusních pořadů a poskytnutý vysílací čas, přičemž jako kritérium vyváženosti tento dokument zvolil právě složení zákonodárných orgánů – v době přijetí Kodexu ČT jím byla pouze samotná Poslanecká sněmovna. Vedle tohoto formálního procesu je ovšem nutné popsat i jeho realizaci v praxi.

Dokument vypracovala Rada ČT na základě diskuse s odborníky i zaměstnanci samotné televize. Výsledný návrh zaslala Poslanecké sněmovně, jejíž členové dokument obdrželi 5. února 2003 jako sněmovní tisk číslo 199/0. Kodexem se zabýval sněmovní výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, který návrh 12. března 2003 vrátil Radě ČT k přepracování „dle připomínek uvedených na jednání výboru.“⁴³ Rada ČT následně dodala nový návrh přepracovaný dle požadavků poslanců, který tentýž výbor 10. června 2003 doporučil ke schválení. Ze stenoprotokolu schůze Poslanecké sněmovny dne 2. července 2003 vyplývá, že se do rozpravy ke Kodexu ČT nepřihlásil žádný poslanec.⁴⁴

⁴¹ Kodex České televize, článek 6, odstavec 2

⁴² Viz například „Analýza diskusních pořadů a zpravodajsko-publicistických rozhovorů“ společnosti MediaTenor za rok 2014, dostupná z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/prilohy_14/diskuze.pdf

⁴³ 60. usnesení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu PS PČR ze dne 12. března 2003, dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=1>

⁴⁴ Stenoprotokol z jednání PS PČR dne 2. července 2003, kdy byl schválen Kodex ČT, je k dispozici na adresách <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/018schuz/s018214.htm> a <http://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/018schuz/s018215.htm>.

Dokument byl následně přijat hlasováním, během kterého bylo přítomno 137 poslanců. Pro přijetí hlasovalo 127 z nich, dva byli proti přijetí (po jednom z KSČM a tehdejší US-DEU) a zbytek nebyl přihlášen.⁴⁵ Z průběhu jednání a hlasování lze tedy usuzovat, že poslanci Kodex ČT nepokládali za nikterak kontroverzní dokument a necítili potřebu o něm během červencové schůze debatovat.

Vzhledem k zásadnímu významu Kodexu ČT pro práci všech zaměstnanců včetně redakce zpravodajství a tvůrců diskusních pořadů mne zajímalo, nakolik politici konečné znění dokumentu skutečně ovlivnili. Již bylo zmíněno, že přímo v jednacím sále Poslanecké sněmovny se o jeho obsahu nediskutovalo. Zaměřil jsem se proto na rozdíly mezi verzí předloženou dolní komoře Parlamentu v únoru 2003 a finální podobou, která byla v červenci schválena poté, co Rada ČT dokument přepracovala dle připomínek výboru pro vědu, vzdělávání, kulturu, mládež a tělovýchovu.

Obě verze dokumentu jsou dostupné na webovém serveru Poslanecké sněmovny, ačkoli na sněmovní tisk číslo 199/2 (konečná verze dokumentu) nevede ze stránek odkaz – bylo tak třeba „uhodnout“ jeho adresu.⁴⁶ Text obou souborů jsem porovnal, kompletní znění všech rozdílných pasáží je k dispozici na konci práce jako příloha 1.

Z porovnání obou verzí dokumentu vyplynulo, že na podnět poslanců přibyl nový bod s pořadovým číslem 1.17 týkající se vlastní tvorby, celkem 16 bodů bylo upraveno. Největší část úprav se týká závazku tvorby vlastních televizních pořadů, který Rada ČT v přepracované verzi dokumentu zdůraznila v již zmíněném samostatném bodu a následně ještě pětkrát v dílčích kapitolách (péče o tvůrce a dětské, umělecké, vzdělávací i zábavné pořady). V kapitole o zákazu přijímání darů přibyl ustanovení, podle kterého je jakákoli protislužba nepřipustná nejen výměnou za natočení a odvysílání pořadu, nýbrž i za jeho nenatočení či neodvysílání.

⁴⁵ Protokol z hlasování a jmenný seznam poslanců: <http://www.psp.cz/sqw/hlasy.sqw?G=32378>

⁴⁶ Odkaz na původní návrh Kodexu: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=0>, odkaz na finální schválený návrh: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=2>

Na žádost poslanců také přibylo konstatování, že Kodexem ČT nejsou dotčeny zákonné povinnosti televize ani zaměstnanců. Ostatní úpravy lze již označit za drobnosti – zatímco v původním návrhu Česká televize například nesměla účastníky soutěžních pořadů vystavit riziku vyčerpání z nedostatku potravy, na doporučení sněmovního výboru je nyní zakázán i nedostatek nápojů.

Mnohem zásadnější je však zjištění, že se v přepracované verzi Kodexu ČT nezměnil žádný z bodů týkajících se diskusních pořadů a plurality ve vysílání (článek 6) a pouze jedinou drobnou změnou prošel článek 5 věnovaný zpravodajství a aktuální publicistice. Pojem *hodnotový soud*, který je podle Kodexu ČT nutné oddělovat od zpráv, v něm doplnila závorka s pojmem *komentář*. Poslanci tedy v době projednávání dokumentu nezasahovali do bodů, které se týkají např. jejich přístupu do vysílání.

1.2.3 Financování České televize

Se vztahem mezi Českou televizí a politickými orgány bezprostředně souvisí rovněž otázka financování vysílání veřejné služby. V ekonomické rovině je Česká televize jednoznačně oddělena od státního rozpočtu. „Stát neodpovídá za závazky České televize a Česká televize neodpovídá za závazky státu.“⁴⁷ Televize zároveň nepobírá žádné státní příspěvky, příjmovou stránku jejího rozpočtu tvoří toliko výběr koncesionářských poplatků a podnikatelská činnost.

Ta je omezena zákonným předpisem zakazujícím vysílání reklamy na kanálu ČT1 a ČT24, reklamu je v omezené míře možné vysílat jen na kanálu ČT2 (výnosy televize odvádí do Státního fondu kultury) a ČT Sport (výnosy jsou používány na nákup vysílacích práv). Česká televize využívá takzvaný *product placement*,⁴⁸ sponzorování pořadů či reklamu před videi na svých webových stránkách. Část příjmů rovněž tvoří prodej licencí na vlastní pořady, část obsahu navíc dokáže zpeněžit prodejem publikací v rámci Edice ČT.

⁴⁷ Zákon o ČT, paragraf 1, odstavec 3

⁴⁸ Umístění inzerovaného produktu přímo do vysílaného pořadu.

Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích považuje za koncesionáře každého, kdo je odběratelem proudu z elektrické sítě a není od poplatku osvobozen. Důvodem pro toto osvobození je například prohlášení, že dotyčný nevlastní televizní přijímač (pokud televizní obsah sleduje jen na PC či tabletu, platit nemusí). Výše poplatku v roce 2016 činí 135 korun měsíčně.⁴⁹ Fyzické osoby platí vždy jednou za celou domácnost. Evidenci koncesionářů, výběr i vymáhání poplatku si každá instituce, tedy Česká televize i Český rozhlas, zajišťuje ve vlastní režii. Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích neobsahuje žádná ustanovení o tom, jak má Česká televize s poplatky hospodařit či podle jakého klíče je rozdělovat mezi jednotlivé organizační složky.

Jelikož je výše poplatku stanovena přímo zákonem, její případná změna musí vždy projít celým legislativním procesem, tedy hlasováním obou komor Parlamentu, po němž následuje podpis či veto prezidenta republiky. Z politických kruhů občas zazní hrozba omezení či dokonce úplného zrušení koncesionářských poplatků, což může být chápáno jako politický tlak na instituci veřejné služby. Zrušení poplatků podporuje současný prezident Miloš Zeman, snížení navrhovali v březnu 2015 poslanci hnutí ANO. „Televize je teď pod obrovským tlakem, většina radních to cítí. Jsme v těžké situaci,“ komentoval to tehdejší předseda Rady ČT Jaroslav Dědič.⁵⁰

1.2.4 Postavení regionálních studií

Česká televize ze zákona provozuje dvě regionální studia – TS Brno a TS Ostrava. Historie obou z nich sahá téměř až k období vzniku samotné Československé televize. Ostravské studio poprvé vysílalo v roce 1955, brněnské o pět let později. Jejich existenci a postavení v rámci organizační struktury České televize definuje přímo zákon, žádným interním rozhodnutím je nelze zrušit.

Povinnosti těchto dvou studií ve vztahu k veřejné službě jsou ze zákona stejné jako povinnosti celé České televize s výjimkou technického zajišťování vysílání a podpory české kinematografie. V praxi to znamená, že TS Brno a TS Ostrava nejsou pouze odloučené redakce zajišťující České televizi určitý typ regionálního obsahu

⁴⁹ Zákon o rozhlasových a televizních poplatcích, paragraf 6

⁵⁰ DOLEJŠÍ, Václav. Hnutí ANO chce ubrat České televizi peníze. Plánuje snížení poplatků. *IHNed.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-63712260-hnuti-ano-chce-ubrat-ceske-televizi-penize-planuje-snizeni-poplatku>

(například zpravodajství), ale do značné míry svébytné instituce. Stejně jako v Praze tam fungují tvůrčí producentské skupiny vytvářející nové programové formáty nebo jejich vlastní síť krajských zpravodajů.⁵¹

Ačkoli regionální studia nejsou samostatnými právníckými osobami, jejich ředitelé mají ze zákona právo samostatně činit právní kroky v záležitostech, které se daného studia týkají, a to s výjimkou rozhodování o převodu nebo zatížení nemovitostí.⁵² Ředitelé se zodpovídají přímo generálnímu řediteli v Praze a pracují podle jeho pokynů, nemohou ovšem být generálním ředitelem svévolně jmenováni ani odvoláváni. Na návrh generálního ředitele to činí Rada ČT.⁵³ Studia v Brně a Ostravě mají i samostatné rozpočty, které jsou ve výročních zprávách postaveny na roveň rozpočtu České televize v Praze. Sečtením příjmů a výdajů všech tří „organizačních útvarů“ následně vzniká rozpočet České televize jako instituce.⁵⁴

1.2.5 Podíl regionů na vysílání

Zákon televizi zavazuje, aby studia v Brně a Ostravě vysílala pro svůj region každý den minimálně 25 minut zpravodajských a publicistických pořadů,⁵⁵ zároveň musí být produkci brněnského a ostravského studia souhrnně každý měsíc věnováno nejméně 20 procent vysílacího času celoplošných televizních okruhů.⁵⁶ Česká televize ve své výroční zprávě každoročně konstatuje, že z regionů vysílá nad rámec zákonem stanovených podmínek – například za rok 2011 vykázala v průměru 49 minut regionální publicistiky denně,⁵⁷ za rok 2014 pak průměrně 38 minut denně.⁵⁸

⁵¹ Zákon o ČT se v paragrafu 12 o činnosti regionálních studií zcela odvolává na paragraf 3 upravující práva a povinnosti celé ČT s výjimkou dvou zmíněných bodů.

⁵² Zákon o ČT, paragraf 12, odstavec 2

⁵³ Zákon o ČT, paragraf 8, odstavec 1

⁵⁴ Viz například výroční zpráva o hospodaření ČT za rok 2014, příloha 1, strana 63: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2014_hospodareni.pdf

⁵⁵ Jedná se o čas odpovídající stopáži pořadu *Události v regionech*, který se paralelně vysílá z Prahy, Brna i Ostravy v 18 hodin.

⁵⁶ Zákon o České televizi, paragraf 12, odstavec 3 a 4

⁵⁷ Výroční zpráva ČT za rok 2011, strana 42

⁵⁸ Výroční zpráva ČT za rok 2014, strana 13

Na celoplošném vysílání se regionální studia podílejí například publicistickými magazíny jako *@online* nebo *Týden v justici*, redakce v Brně a Ostravě střídavě zajišťují také ranní vysílání pořadu *Dobré ráno* na ČT2. Regionální studia také příležitostně přebírají kontinuální moderované vysílání zpravodajského kanálu, zejména v případě významných regionálních událostí jako byly výbuchy zbrojního skladu ve Vrběticích, důlní neštěstí či soudy s aktéry metanolové aféry v roce 2014.⁵⁹

Zákon o České televizi dává generálnímu řediteli pravomoc se souhlasem Rady ČT zřídit i další regionální studia, u nichž neplatí výše zmíněné závazky minimálního vysílacího času. Současný generální ředitel Petr Dvořák jejich rozvoj označil za jednu z priorit svého kandidátského projektu, s nímž se v roce 2011 o vedení televize ucházel. Plánoval „po vzoru studia v Olomouci hledat možnosti zřízení nákladově nenáročných regionálních center v dalších regionech České republiky, jako například v Plzni, Českých Budějovicích, Ústí nad Labem, Hradci Králové a Jihlavě.“⁶⁰

Výše uvedená citace je zavádějící, neboť v Olomouci funguje pouze krajská zpravodajská redakce s jednoduchým studiem umožňujícím napojení respondenta do vysílání některého z regionálních studií, tak jako v každém jiném kraji. V minulosti zde skutečně fungovalo větší studio s režii a prostorem pro rozhovory. Česká televize ho otevřela v roce 2006, kdy nebylo možné připojit se do vysílání z krajských redakcí.⁶¹ Vznikal v něm pořad *Týden v Olomouckém kraji*, ten však skončil v roce 2008⁶² a od té doby se nepodařilo dohledat zprávy o výjimečném postavení Olomouce mezi krajskými studii České televize.

Bez ohledu na to je však třeba konstatovat, že Česká televize své plány na posílení regionálního zpravodajství plní. V době vzniku této bakalářské práce v Brně vrcholila stavba moderního studiového komplexu, do nějž by se mělo tamní regionální studio stěhovat v polovině roku 2016.⁶³ Rada ČT zároveň schválila návrh na založení nových

⁵⁹ Výroční zpráva ČT za rok 2014, strana 40

⁶⁰ Kandidátský projekt Petra Dvořáka, strana 22

⁶¹ POTŮČEK, Jan. Česká televize otevřela nové krajské studio v Olomouci. *Digizone.cz* [online]. 2006-02-09 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/ceska-televize-otevrela-nove-krajske-studio-v-olomouci/>

⁶² Poslední vydání uložené v archivu České televize bylo odvysíláno v prosinci 2008, viz <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10103094177-tyden-v-olomouckem-kraji/408231100242052/>

⁶³ Nové televizní studio ČT v Brně [online]. Česká televize, 2016 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-brno/vystavba/>

studií v Českých Budějovicích a Hradci Králové, vysílat mají už v roce 2016.⁶⁴ Petr Dvořák v minulosti uvedl, že jeho cílem je spuštění kanálu, „který by byl schopen se regionálně odpojovat a vysílat v každém daném regionu informace, zprávy nebo kulturní události, které k němu náležejí.“⁶⁵

1.3 Televize veřejné služby v Dánsku

Mediální systém Dánského království není nutné obsáhle přirovnávat k některému ze tří modelů z Hallinovy a Manciniho publikace – právě na příkladu Dánska a dalších skandinávských zemí dvojice ilustrovala takzvaný **demokratický korporativismus**, který je podle nich základním stavebním kamenem severo-středoevropského mediálního modelu.⁶⁶

Na úvod je nutné podotknout, že tento pojem se neváže výhradně k fungování médií. V původním významu jde o politologický termín popisující systém, který do hledání racionálních politických řešení zapojuje „odbory, profesní komory a občanskou společnost, což vede k řešením přes politický střed, která jsou dlouhodobě stabilní.“⁶⁷ V kontextu mediální krajiny a legislativy se tento přístup výrazně projevuje zejména ve složení a zákonných pravomocích regulačních orgánů, kterým se bude věnovat samostatná podkapitola. Nyní zbývá ve stručnosti shrnout další charakteristické rysy severo/středoevropského modelu, které Hallin a Mancini vzhledem k jejich zdánlivé neslučitelnosti (zejména z liberálního úhlu pohledu) nazvali „tři koexistence“.

⁶⁴ Nová televizní studia ČT. *Newsroom ČT24* [online]. Praha: Česká televize, 2016 [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11030967025-newsroom-ct24/216411058170010/obsah/458837-nova-televizni-studia-ct>

⁶⁵ KÜTNER, Dušan. Petr Dvořák: Šest kanálů ČT určitě není konečný počet. *E15.cz* [online]. 2013 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://nazory.euro.e15.cz/rozhovory/petr-dvorak-sest-kanalu-ct-urcite-neni-konecny-pocet-962342>

⁶⁶ Dalšími reprezentanty tohoto modelu jsou podle Hallina a Manciniho Belgie, Nizozemsko, Lucembursko, Německo, Rakousko a Švýcarsko. Právě skandinávské země však představují demokraticko-korporativistický model v jeho nejčistší podobě – viz graf na Hallin a Mancini 2008, strana 99, kde je Dánsko, Finsko, Norsko a Švédsko umístěno na špicí trojúhelníku reprezentující tento model, podobně jako USA jsou vyobrazeny na špicí reprezentující model liberální.

⁶⁷ PEHE, Jiří. Nehledejme české, tedy mnohdy sicilské cesty. *IHNED.cz* [online]. 2011 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://nazory.ihned.cz/machacek-reakce/c1-52094130-nehledejme-ceske-tedy-mnohdy-sicilske-cesty>

V části věnované České republice jsem mimo jiné zmínil středomořský model vyznačující se takzvaným politickým paralelismem – noviny v něm kladou důraz na komentáře a jednotlivé tituly reprezentují rozdílné politické proudy. Své čtenáře navíc hledají mezi společenskými elitami, což souvisí s nízkým prodaným nákladem. Jejich víceméně přesným protikladem se po roce 1830 stal levný masový tisk zaměřený na nepolitická, snáze čtenářsky uchopitelná témata – takzvaný *penny press* – zažívající rychlý rozmach v liberálních Spojených státech.

Pohled na historický vývoj dánských médií však ukazuje, že ve Skandinávii se oba tyto odlišné koncepty vyvíjely prakticky souběžně. Tento fakt, vysoká úroveň gramotnosti daná protestantskou reformací i (dodnes) štědrá finanční podpora státu směrem k vydavatelům denního tisku vedly v severských zemích k mimořádně vysokému prodanému nákladu novin i velkému počtu vydávaných titulů, často spojených s konkrétní politickou stranou. Mediální odborníci v souvislosti s Dánskem hovoří o systému čtyř hlavních politických stran, které měly v každém středně velkém městě vlastní spřízněné deníky.

Podle historiků z knihovny amerického Kongresu vycházelo v Dánsku před rokem 1849 téměř 20 městských titulů spjatých se sociálními liberály (*Det Radikale Venstre*), přičemž nejvýraznější z nich byl kodaňský deník *Politiken*. Zhruba stejný počet deníků podporoval sociální demokraty, jejichž pomyslnou vlajkovou lodí byl titul *Social-Demokraten* přejmenovaný později na *Aktuelt*. Liberální strana *Venstre* byla spojena s deníkem *Jyllands-Posten* a dalšími 50 menšími médii. Největší, byť bohužel neupřesněný počet titulů podporovalo konzervativní stranu *Højre*, přičemž nejvýraznější byl deník *Berlingske Tidende*.⁶⁸

Zmíněný deník *Aktuelt* přestal vycházet v dubnu 2001. Ostatní hlavní tituly fungují dodnes, avšak v komerční a odpolitizované podobě – dvojice nejčtenějších deníků *Jyllands-Posten* a *Politiken* má dokonce stejného vlastníka, který vydává i bulvární list *Ekstra Bladet*. Přerod stranického tisku v nezávislé komerční noviny zahájil v roce 1905 vydavatel deníku *Politiken*, neboť mezi příznivci sociálních liberálů už kvůli nasycení trhu nebyl schopen přilákat nové čtenáře.

⁶⁸ SPIEGEL, Taru. Danish Newspapers at the Library of Congress. *The Library of Congress: European Reading Room* [online]. 2015 [cit. 2016-04-09].

Jette Drachmann Søllinge píše, že na počátku 20. století četlo v Dánsku „své“ stranické noviny v zásadě 100 procent domácností.⁶⁹ V průběhu století v zemi oba typy deníků koexistovaly, přičemž podíl stranického tisku se dekádu od dekády zmenšoval. Tento krátký historický exkurz je klíčový vzhledem k souběžnému „rozdělení vlivu“ politiků v oblasti organizace a fungování médií veřejné služby, o níž bude řeč v následující podkapitole. Vývoj elektronických médií byl sice oproti novinám o více než století opožděn, přesto však do určité míry kopíruje dějiny dánského tisku.

Druhou „koexistencí“ typickou pro demokraticko-korporativistický mediální model je podle Hallina a Manciniho skutečnost, že navzdory tradičně silným vazbám médií i jednotlivých novinářů na politické strany se média ve Skandinávii silně profesionalizovala. Významně k tomu přispěl již zmíněný vysoký náklad denního tisku a celkově dobrá ekonomická situace vydavatelů, která již v devatenáctém století umožňovala zaměstnávat novináře na plný úvazek a nabídnout jim slušné platy. Díky tomu se již nemuseli věnovat žádné jiné práci a měli – navzdory často nesmiřitelným politickým postojům – dostatek času na vzájemnou sociální interakci či společné dlouhodobé investigativní projekty.

Výsledkem bylo mimo jiné i zformování silných profesních organizací. Například v Norsku začala novinářská asociace fungovat již v roce 1883, tedy rok před založením tamního parlamentu a celých sedm let před tím, než královna Viktorie svou chartou stvrdila postavení britského Novinářského institutu.^{70,71} Švédští publicisté svou profesní organizaci, která se zabývala zejména problematikou žurnalistické etiky, založili dokonce již v roce 1874.

Dánská profesní organizace *Dansk Journalistforbund* vznikla později, v dnešní podobě funguje od roku 1961. K roku 2016 měla podle svých oficiálních stránek zhruba 17 500 členů.⁷²

⁶⁹ Hallin a Mancini 2008, strana 187.

⁷⁰ Hallin a Mancini 2008, strana 198

⁷¹ BAINBRIDGE, Cyril. The History of the CIOJ. *The Chartered Institute of Journalists* [online]. [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://cioj.co.uk/welcome-to-the-website-of-the-cioj/history-of-the-cioj/>

⁷² Om DJ. *Dansk Journalistforbund* [online]. 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://journalistforbundet.dk/Om-DJ/>

Její silné postavení je od roku 1998 potvrzeno i zákonem o odpovědnosti médií,⁷³ který ustavil Dánskou tiskovou radu (*Pressenævnet*) jakožto regulační orgán zabývající se stížnostmi na porušení zákona či etického kodexu ze strany médií. Novinářský svaz do ní nominuje dva z osmi členů (po dvou dalších vybírá dánský nejvyšší soud a dánská vzdělávací rada, další dva reprezentují samotné mediální společnosti).⁷⁴ Profesionální organizace má tedy přímý vliv na složení regulačního orgánu.

Rada navíc při rozhodování o etických pochybeních vychází právě z etického kodexu přijatého profesním svazem.⁷⁵ Kodex sám o sobě není zákonným předpisem, ale regulační orgán jej z vlastní vůle využívá jako závazné kritérium pro posuzování, zda mediální obsah porušil obecné zákonné ustanovení: „Obsah a postup hromadných sdělovacích prostředků musí být v souladu se správnou novinářskou etikou.“⁷⁶ Dánský výraz „god presseskik“ použitý v tomto ustanovení zákona je zároveň oficiálním názvem kodexu.

Poslední, avšak neméně důležitou „koexistenci“ je zvláštní vztah mezi médiem a samotným státem. Skandinávské země včetně Dánska se již od předminulého století velmi otevřeně hlásí ke svobodě projevu či právu novinářů na informace ohledně činnosti úřadů. Stát však na druhou stranu výrazně zasahuje do chodu médií – v případě tištěných deníků jejich přímou finanční podporou, v oblasti dánských audiovizuálních médií lze až do vyvrcholení digitalizace televizního vysílání hovořit o monopolu veřejných institucí, respektive přímo státem vlastněných organizací. Soukromé stanice mohly ještě po roce 2000 vysílat pouze prostřednictvím satelitního signálu, na frekvencích určených pro pozemní televizní vysílání pro ně nebyl prostor.

Vysvětlení lze nalézt v odlišném přístupu, který Dánsko a další sociálně vyspělé severoevropské země vůči médiím uplatňují. Skandinávské pojetí státu „předpokládá, že bude sloužit široké veřejnosti a nikoli partikulárním zájmům,“ přičemž jeho občané spoléhají na „reprezentativní demokracii, která je schopna vygenerovat rozumnou vládu

⁷³ *Bekendtgørelse af medieansvarsloven*, zákon číslo 85 z 9. února 1998 v aktuálním znění stanoveném zákonem číslo 914 z 11. srpna 2014

⁷⁴ Zákon o zodpovědnosti médií, část 7, odstavec 41. Oficiální anglický překlad dostupný z: <http://www.pressenaevnet.dk/Information-in-English/The-Media-Liability-Act.aspx>

⁷⁵ Oficiální anglický překlad kodexu: <http://www.pressenaevnet.dk/Information-in-English/The-Press-Ethical-Rules.aspx>

⁷⁶ Zákon o odpovědnosti médií, část 5, odstavec 34.

a parlament schopný kompromisu a dohody.⁷⁷ Mediální domy zároveň nejsou chápány jako běžné soukromé společnosti, jejichž jediným cílem je ekonomický zisk, nýbrž jako důležité kulturní instituce. Úkolem státu jako *služebníka veřejnosti* je proto zajistit, aby vysílání skutečně sloužilo občanům a zachovalo si kulturní úroveň. Následující podkapitola na vztahu mezi Dánskem a jeho televizními organizacemi vyličí, jakým způsobem je tento koncept naplňován v praxi.

1.3.1 Dánské televize veřejné služby a státní orgány

Legislativní rámec televizního vysílání v Dánském království tvoří dva základní právní předpisy. Od roku 1998 platí již zmíněný zákon o odpovědnosti médií, který od svého přijetí prošel čtyřmi novelizacemi – aktuální znění je platné od roku 2014.

Zatímco tištěná média v Dánsku váže pouze tento jediný zákon, elektronická média navíc podléhají zákonu o rozhlasovém a televizním vysílání, jehož aktuální znění platí od prosince 2014.⁷⁸ Tento dokument v sobě integruje předpisy týkající se obecných podmínek pro vysílání, problematiku licencí, audiovizuálních služeb na vyžádání, činnosti a složení Rozhlasové a televizní rady (*Radio- og tv-nævnet*), legislativního rámce pro vysílání reklamy či sponzorských vzkazů i koncesionářských poplatků, způsobu jejich výběru a kontroly případných neplatičů. Nestanoví však konkrétní výši poplatku.

Tentýž zákon zároveň obsahuje články věnované jednotlivým veřejnoprávním vysílatelům.⁷⁹ Článek 4 pojednává o organizaci DR (původně *Danmarks Radio*) provozující od roku 1925 rozhlasové a od roku 1951 rovněž televizní vysílání veřejné služby. Článek 6 se pak věnuje síti vzájemně nezávislých regionálních stanic zastřešených značkou TV2, které začaly vysílat v 80. a 90 letech dvacátého století.

⁷⁷ Šmíd 2014, strana 41.

⁷⁸ *Bekendtgørelse af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed*, zákon číslo 255 z 20. března 2014, ve znění zákona číslo 1517 z 27. prosince 2016. Kompletní znění zákona: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=161625>

⁷⁹ V případě dánského mediálního je nutné rozlišovat veřejnoprávní média zřízená zákonem či rozhodnutím ministerstva kultury (DR, regionální stanice TV2, před transformací na akciovou společnost rovněž centrální TV2) a veřejnou službu (*public service*). Tu může na základě kontraktu s ministerstvem kultury plnit i soukromý vysílatel. Tato práce pojednává zejména o regionálních stanicích sítě TV2, proto je v tomto případě použit termín „veřejnoprávní“. Tato média zároveň poskytují veřejnou službu na základě kontraktu, nejsou však jedinými provozovateli vysílání veřejné služby v Dánsku.

Právní předpis všem těmto institucím určuje organizační strukturu vrcholného managementu, která bude v podkapitole 2.2 popsána na příkladu jedné z regionálních stanic. Zároveň obecně stanoví požadavky na jejich programovou náplň a jmenuje způsoby, jakými televize mohou či nesmí získávat finanční prostředky na svou činnost. Základním zdrojem příjmů je v obou případech podíl z koncesionářských poplatků, v případě regionálních stanic TV2 zákon připouští sponzorské vzkazy připojené k jednotlivým pořadům. DR má sponzoring zapovězený, může si však přivydělávat výběrem vstupného při natáčení zábavných a soutěžních pořadů. Oba články věnované veřejnoprávním televizím striktně zakazují jakékoli příjmy z reklamy.

Byla-li řeč o článcích 4 a 6, logicky vyvstává otázka, proč jsem nezmínil rovněž pátý článek. Ten byl původně zaměřený na celoplošnou televizní stanici TV2 DANMARK, která vznikla v roce 1988 jako druhá veřejnoprávní instituce, jejímž cílem bylo vytvořit konkurenci DR, aniž by stát musel otevřít pozemní vysílače soukromým televizím. Počátky této stanice byly zároveň spojeny s určitým návratem v předchozí kapitole popsaného politického pluralismu, který v průběhu 20. století postupně mizel ze stránek denního tisku. „Vedení Dánského rádia (DR) obecně patřilo k politické levici, zatímco novější TV2 jako veřejnoprávního vysílatele se zařazovanou reklamou vzešlo z pravice.“⁸⁰ Úkolem TV2 bylo vyrábět vlastní zpravodajství a publicistiku, přičemž zbytek programové nabídky měly tvořit akvizice či pořady vyrobené na zakázku nezávislými společnostmi. TV2 si na nákup pořadů vydělávala zařazováním reklamních spotů, na tvorbu zpravodajství získávala peníze z koncesionářských poplatků. Výše zmíněné regionální stanice byly na centrální TV2 úzce navázány, proto dodnes fungují pod stejnou obchodní značkou.

Takto nastavená pravidla v Dánsku prakticky nedávala šanci na úspěch komerčním vysílatelům, kteří mohli na obrazovky pronikat jen prostřednictvím satelitního vysílání. Zajištěný příjem z koncesionářských poplatků spojený s komerčním chováním televize a reklamními příjmy navíc Evropská komise chápala jako nedovolenou státní podporu, která narušuje hospodářskou soutěž. Situaci na dánském televizním trhu, kde soukromí vysílatelé neměli šanci veřejnoprávním institucím konkurovat, popsali Anker Brink Lund a Christian Berg:

⁸⁰ Hallin a Mancini 2008, strana 197.

„Dvojice veřejně vlastněných stanic tvoří uzavřený duopolní trh v oblasti tvrdých žánrů, což vedlo k situaci, kdy se na ně dánští komerční vysílatelé rozhodli rezignovat a bojovat téměř výhradně žánry měkkými. (...) Snaha o udržení podílu na trhu (...) navíc dovedla DR a TV2 ke spuštění specializovaných kanálů, čímž odkázaly komerční stanice na mainstreamové měkké žánry, zejména importovanou fikci, několik velkolepých reality-show a exkluzivní sportovní obsah na vlastních specializovaných kanálech. Soukromí vysílatelé museli bojovat s hybridním lídrem trhu TV2 o omezené zisky z reklamy, což stavělo překážky pro vstup komerčních konkurentů.“⁸¹

Lund a Berg používají pro TV2 a další podobně fungující televize ve Skandinávii pojem *hybrid service broadcaster*. Jak ovšem sami upozorňují, jejich fungování se v jednotlivých zemích výrazně lišilo. Dánská TV2 získávala od svého vzniku již zmiňovaný podíl z koncesionářských poplatků, zatímco komerčně fungující veřejné instituce v Norsku a Švédsku musí vládě platit za vysílací licenci.⁸²

Nestandardní „hybridní“ postavení TV2 DANMARK skončilo v roce 2001, kdy televize přestala získávat peníze z koncesionářských poplatků. Závazek veřejné služby jí zůstal, musí jej však plnit na vlastní náklady. Televize se přetransformovala z veřejné instituce na akciovou společnost. Milan Šmíd ve studii z roku 2004 napsal, že v Dánsku vznikla politická shoda na její privatizaci v horizontu dvou let,⁸³ nicméně i v roce 2016 je stoprocentním vlastníkem TV2 DANMARK A/S nadále Dánské království.

Transformace na akciovou společnost vedla k vypuštění článku 5 ze zákona o rozhlasovém a televizním vysílání, od roku 2003 je TV2 DANMARK věnován samostatný zákon (pořadové číslo 438).⁸⁴ TV2 DANMARK po digitalizaci přistoupila ke zpoplatnění některých kanálů, v roce 2012 byl zakódován i ten hlavní.⁸⁵

Než přistoupíme k detailům ohledně financování regionálního vysílání veřejné služby, je třeba zmínit ještě jeden důležitý aspekt vztahu mezi státem a jím zřízenými televizemi. Mnohé pasáže zákona o rozhlasovém a televizním vysílání jsou formulovány velmi stručně a obecně, není například stanovena struktura a způsob výběru členů dohledových orgánů jednotlivých regionálních stanic, který zůstává

⁸¹ Lund a Berg 2009, strana 30

⁸² Lund a Berg 2009, strana 33

⁸³ Šmíd 2004, strana 42.

⁸⁴ Kompletní znění zákona: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=158227>

⁸⁵ Still want your TV2? Pay up. *Copenhagen Post* [online]. 2011-12-08 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://cphpost.dk/life-in-denmark/still-want-your-tv2-pay-up.html>

v kompetenci dánského ministerstva kultury. Přímo do programové struktury mohou zasáhnout ministerská nařízení – jedno například určuje, že 10 procent vysílacího času TV2 DANMARK musí být věnováno nezávislé produkci ze zemí Evropské unie.⁸⁶

Řadu významných pravomocí má ze zákona i samotný ministr kultury. Podle odstavce 34 článku 6 může rozhodnout o založení nové regionální televize veřejné služby nebo upravit hranice území, pro něž jednotlivé regionální stanice vysílají.

Zákon dokonce stanoví, že „ministr kultury může dočasně či trvale odebrat licenci TV2 DANMARK, pokud není dodržována nebo jsou výrazně narušeny programové služby.“⁸⁷ V takovém případě může ministr zároveň pověřit jakoukoli jinou právnickou osobu, aby převzala zákonná práva a povinnosti takto „umlčené“ TV2.

1.3.2 Financování regionálního vysílání veřejné služby

Drtivou většinu příjmů veřejnoprávní instituce DR a regionálních stanic sdružených v síti TV2 tvoří již zmíněné koncesionářské poplatky. Jejich výběr a evidenci, jakož i vymáhání částky od neplatičů a jejich případné pokutování, zajišťuje plošně příslušné oddělení DR, které následně vybrané prostředky rozesílá dle pokynů stanovených ministerstvem kultury.

Výše poplatku byla ministerským nařízením pro rok 2016 stanovena na 2 477 dánských korun za domácnost s možností půlroční či měsíční platby.⁸⁸ Pojmem „domácnost“ se v dánském pojetí rozumí manželský či partnerský pár a případní potomci s trvalým pobytem na stejné adrese – spolubydlíci, sourozenci či prarodiče s vnoučaty mají povinnost platby odvádět bez ohledu na to, zda žijí s plátcem ve stejné domácnosti.⁸⁹

⁸⁶ Nařízení č. 103 z roku 2010: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=130040>

⁸⁷ Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání, článek 6a, odstavec 38.

⁸⁸ Media Licence. DR [online]. [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dr.dk/om-dr/licens/licens-english>

⁸⁹ Who and what is covered by a licence?. DR [online]. [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dr.dk/om-dr/licens/licens-english/who-and-what-covered-licence>

Poplatek se neváže jen k vlastnictví televizního či rozhlasového přijímače, ale také k zařízením, které umožňují příjem vysílaného obsahu prostřednictvím internetu. Platit tedy musí i majitelé počítačů, tabletů nebo „chytrých“ mobilních telefonů. Částka dosahující v přepočtu 8 995 Kč ročně⁹⁰ zahrnuje DPH ve výši 25 procent, která je odváděna do státního rozpočtu.

Ministerstvo kultury vybrané prostředky rozděljuje jednotlivým vysílatelům na základě takzvaných kontraktů na veřejnou službu (*public service kontrakt*) uzavíraných na čtyři roky, během nichž je každoročně vyplácena fixní částka. Největší podíl z vybraných poplatků získává DR, jemuž ministerstvo pro roky 2015 až 2018 přislíbilo celkem 14 711 000 000 dánských korun (zhruba 3,7 miliardy dánských korun ročně).⁹¹ DR tyto prostředky využívá na provoz šesti celoplošných televizních kanálů a devíti rozhlasových okruhů, přičemž okruh P4 je paralelně odbavován deseti regionálními studii. DR musí rovněž investovat do dramatické tvorby či pořadů pro děti.

Určitou částku z koncesionářských poplatků získávají rovněž malé soukromé rozhlasové stanice a lokální televize, které se obvykle připojují do vysílání větších komerčních partnerů. Tento v Dánsku rozšířený fenomén zmínil již Milan Šmíd ve své studii z roku 2004 a jistě by mohl být zajímavým tématem pro samostatnou práci. Prostřednictvím lokálních stanic dosáhnou na peníze od koncesionářů třeba i studentské televize vznikající na půdě vysokých škol – příkladem je televizní projekt ComingUp tvořený studenty Danmarks Medie- og Journalisthøjskole v Aarhusu, jehož mateřská organizace sdružující studenty ze čtyř škol na východě Jutského poloostrova získala licenci na 10 hodin vysílání týdně spojenou s dotací ve výši 700 tisíc dánských korun.⁹²

V tomto okamžiku nastal čas zúžit zorné pole a konkrétní podobu kontraktů mezi dánskou vládou a televizemi veřejné služby vylíčit na konkrétním příkladu. Bude jím regionální stanice TV2 Østjylland, která shodou okolností rovněž sídlí ve zmíněném městě Aarhus. Stejně jako DR i všechny její sesterské regionální stanice má TV2 Østjylland s ministerstvem kultury uzavřen čtyřletý kontrakt. Na jeho základě získává

⁹⁰ Kurz je aktuální k 10. dubnu 2016.

⁹¹ DR's public service-kontrakt for 2015-2018. Dostupné z: http://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Kulturpolitik/medier/DR/Public_Serviceaftale_2015-18/DR_public_service-kontrakt_for_2015-2018.pdf

⁹² BĚLKA, Michal. ComingUp. In: *Fleška – magazín studentů FSV UK* [online]. Univerzita Karlova, 2015 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ni1PC2-ftRY>

z koncesionářských poplatků 64 milionů dánských korun ročně, v přepočtu tedy zhruba 232,4 milionu Kč.⁹³ Stejnou částku dostává i dalších sedm regionálních stanic bez ohledu na velikost či populaci oblastí, které pokrývají.⁹⁴

Výměnou za tento příspěvek se televize zavazuje provozovat v digitálním multiplexu samostatný kanál zaměřený na regionální zpravodajství, publicistiku a vzdělávací, kulturní i zábavné pořady. Státu za něj neplatí licenční poplatek, musí však z vlastního rozpočtu hradit samotný přenos signálu. Kontrakt nenařizuje nepřetržitě 24hodinové vysílání – naopak explicitně zmiňuje, že „TV2 Østjylland by měla dávat přednost kvalitě před kvantitou.“⁹⁵ Kromě vlastního kanálu musí regionální televize každý den vyplnit přesně stanovená několikaminutová vysílací okna celoplošné stanice TV2 DANMARK ve svém regionu.

Zajímavostí tohoto systému jsou odpojované reklamní bloky, které navazují na regionální zpravodajské relace a jsou vyhrazeny pro místní inzerenty. Ty však v rozpočtu regionálních stanic nehrají žádnou roli, veškeré příjmy z vysílání reklamy získává celoplošná TV2 DANMARK.⁹⁶

Jak už bylo řečeno, regionální stanice si mohou dle zákona přivydělávat vysíláním sponzorských vzkazů. Lars Mandal, který donedávna zastával funkci vedoucího redakce zpravodajství TV2 Østjylland, však během rozhovoru pořázeného v červnu 2015 podotkl, že tento způsob navyšování rozpočtu jeho stanice příliš nevyužívá. „Sponzora má každodenní předpověď počasí, ale to je tak málo peněz, že bych je ani nezmiňoval. To je vše. Žádnou další komerční činnost povolenou nemáme,“ uvedl Mandal.⁹⁷

System, v němž pod stejnou značkou funguje osm vzájemně nezávislých regionálních stanic a komerční – státem vlastněná – celoplošná televize, vede ke vzájemnému obchodování mezi jednotlivými organizacemi, které se rovněž promítá do jejich rozpočtu. Regionální stanice dodávají kompletní příspěvky i hrubý materiál

⁹³ Kontrakt na veřejnou službu TV2 Østjylland na roky 2015-2018, strana 7. Dostupné z: http://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Kulturpolitik/medier/TV2%20regionerne/PS_2015-2018_for_de_regionale_TV-2_virksomheder/PS-kontrakt_TV_2_OEstjylland.pdf

⁹⁴ Všechny aktuální kontrakty regionálních televizí jsou dostupné na webu dánského ministerstva kultury: <http://kum.dk/Kulturpolitik/Medier/TV/De-regionale-TV-2-virksomheder/>

⁹⁵ Kontrakt na veřejnou službu TV2 Østjylland na roky 2015-2018, strana 4, bod 8.1.1

⁹⁶ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

⁹⁷ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

tvůrcům hlavní zpravodajské relace TV2 i redakci celoplošného zpravodajského kanálu TV2 News. Některé materiály i celé pořady sdílají regionální stanice i vzájemně, obzvláště pokud se týkají obcí ležících na rozhraní působnosti dvou kanálů.⁹⁸ V kontextu financování regionálních stanic je však třeba zmínit, že TV2 Østjylland například v roce 2014 utratila za materiál sesterských stanic 860 123 dánských korun. Za prodej vlastního materiálu ve stejném období utržila 2 755 439 dánských korun, obchod se tedy na jejím rozpočtu projevil přebytkem 1 895 316 dánských korun (6,9 milionů Kč).⁹⁹

1.3.3 Postavení a organizace regionálních stanic TV2

Každá z regionálních stanic vystupuje jako samostatná právnická osoba – veřejná instituce zřízená dánským ministerstvem kultury. Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání je nevyjmenovává. Hovoří o nich souhrnně jako o „regionální TV2“, z čehož vyplývá, že má všech osm organizací srovnatelná práva i povinnosti. Na každou regionální televizi podle tohoto zákona dohlíží takzvaná Rada reprezentantů (*Repræsentantskab*), kterou tvoří zástupci nejrůznějších kulturních, vzdělávacích či sociálních institucí, regionální vlády, městských úřadů i občanské společnosti. Rada reprezentantů TV2 Østjylland má k roku 2016 celkem 66 členů (může jich být až 75) volených na dobu čtyř let, kteří se schází dvakrát ročně. Jmenování jsou na základě podrobného klíče jmenujícího konkrétní organizace, jejichž zástupci radu tvoří.¹⁰⁰

Rada reprezentantů nejméně dvakrát do roka hodnotí programovou nabídku televize a slouží jako poradní orgán pro její vedení. Zároveň volí šest ze sedmi členů představenstva (*Bestyrelsen*), které je nejvyšším orgánem celé stanice a ze zákona přímo odpovídá za obsah vysílání. Sedmého člena volí přímo zaměstnanci.¹⁰¹ Představenstvo jmenuje ředitele stanice, který odpovídá za její každodenní chod. Jeho členové jsou voleni na čtyři roky. Členství v představenstvu je neslučitelné s výkonem funkce člena Evropského i dánského parlamentu, krajské vlády a komunálních zastupitelstev.

⁹⁸ Této spolupráci se bude podrobně věnovat druhá kapitola.

⁹⁹ Zpráva o plnění veřejné služby za rok 2014, strana 11. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/modules/fsArticle/download.php?fileid=278>

¹⁰⁰ Seznam členů a institucí, které reprezentují, je k dispozici zde: <http://www.tv2oj.dk/artikel/47856:Om-TV-2---oeSTJYLLAND--Repraesentantskab> (odkaz „Medlemmer“).

¹⁰¹ Zákon o rozhlasovém a televizním vysílání, část 6, článek 34.

1.3.4 Účast regionálních stanic na programu TV2 DANMARK

Ačkoli TV2 DANMARK A/S nemá s regionálními stanicemi po právní stránce nic společného, jejich vzájemný vztah je pevně nastaven dánským ministerstvem kultury. Celoplošný kanál je regionálně odpojován po průběžných zpravodajských relacích (vysílaných ve 12, 17 a 18 hodin), na které v souladu s kontrakty na veřejnou službu navazuje přehled regionálních zpráv o stopáži zhruba tří minut. Nejvýraznějším odpojovaným pořadem je hlavní regionální zpravodajská relace, která v 19:30 navazuje na celostátní zpravodajský blok *TV2 Nyhederne*. Stopáž tohoto pořadu je ve všední den 23 minut a 50 sekund, v sobotu je poloviční a v neděli není předepsána vůbec.

Od pondělí do čtvrtka se přidává ještě dvanáctiminutová relace ve 22:27 hodin. Tato vysílací okna nemůže TV2 DANMARK ani žádná z regionálních stanic samovolně zrušit, jakoukoli úpravu by muselo iniciovat ministerstvo kultury.¹⁰² Ministerské nařízení předepisuje i některé další mimořádné situace, v nichž musí celoplošný program ustoupit a vysílání hlavního kanálu TV2 přebírají jednotlivé regionální stanice. Příkladem jsou komunální volby, kdy vysílání v praxi funguje zcela opačně než v běžný den: Večerní sčítání hlasů doprovází kontinuální vysílání regionálních stanic, do kterého v předepsaném čase vstupuje TV2 DANMARK s celoplošnou zpravodajskou relací.

Většina dalších interakcí mezi vysílateli má obchodní charakter – regionální televize zejména dodává záběry a synchrony, které se centrální redakci hodí do vysílání, ale bylo by neekonomické kvůli nim posílat do odlehlejších regionů celý štáb z Kodaně či města Odense, kde má TV2 DANMARK oficiální sídlo.¹⁰³ TV2 Østjylland kromě toho zřídila takzvané „plug-and-play“ studio s klíčovací plochou a pevně nastaveným záběrem kamery, jehož prostřednictvím se může pozvaný host přímo z Aarhusu připojit do živého vysílání kanálu TV2 NEWS.¹⁰⁴ Za všechny tyto aktivity si však regionální veřejnoprávní televize nechávají zaplatit. Pořad je poté označen titulkem, jenž oznamuje, že právě vysílaný materiál vyrobila a dodala jiná stanice.

¹⁰² Kontrakt na veřejnou službu TV2 Østjylland na roky 2015-2018, příloha 1.

¹⁰³ Vzhledem ke geografickému charakteru Dánska je z pohledu Kodaně odlehlým regionem i druhé největší město Aarhus na Jutském poloostrově, kam by štáb dojel zhruba za tři hodiny. Mosty vedou pouze na jižní část poloostrova, pokud by si tedy štáb nechtěl výrazně zajíždět, musel by využít trajekt.

¹⁰⁴ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

1.4 Dílčí závěr: Komparace regionálních studií jako součástí systému médií

Předcházející stránky ukázaly, že regionální stanice dánské sítě TV2 lze s krajskými redakcemi České televize v současnosti porovnávat jen velice těžko. **Po organizační stránce se paralely nabízejí spíše ve srovnání jednotlivých regionálních televizí v Dánsku se studií České televize v Brně a Ostravě** – ačkoli se nejedná o samostatné právnické osoby, jejich rozpočty ve výroční zprávě České televize figurují odděleně a jejich generální ředitel má ze zákona právo samostatně jednat jejich jménem. Vedení ČT v Praze zároveň nemá možnost je zrušit (to lze v Česku jen zákonem, v případě Dánska rozhodnutím ministerstva). **Český zákon regionálním studiím předepisuje minimální podíl na vysílání**, kterého musí dosáhnout, zatímco vláda v Dánsku pro tuto „spolupráci“ vyhradila **pevná časová okna** a zbytek nechala **na obchodních dohodách** mezi vysílateli.

Pokud jde o velikost publika na území, které jednotlivé organizační složky pokrývají, nabízí se v Česku pro srovnání s popisovanou TV2 Østjylland (cca 789 tisíc obyvatel k roku 2011) populace Ústeckého kraje (cca 824 tisíc obyvatel k lednu 2015). Samotné krajské redakce ovšem v České televizi tvoří pouze zpravodajské štáby, proto by jejich srovnávání se samostatnými organizacemi o desítkách zaměstnanců nebylo korektní. Na první pohled se jedná **o zcela jinou koncepci postavenou na třech silných regionálních centrech** (centrála v Praze, studia v Brně a Ostravě) schopných **samostatně odbavit celoplošné vysílání**. Žádná z regionálních stanic TV2 takovou ambici nemá, do vysílání hlavního celoplošného kanálu se vždy připojuje pouze na území daného regionu.

Na druhou stranu **provozuje každá dánská regionální televize vlastní kanál**. Generální ředitel České televize Petr Dvořák v dlouhodobém horizontu plánuje zřízení nového kanálu, který by se regionálně odpojoval. K posílení regionálního vysílání směřuje i momentálně **probíhající výstavba nových studií** v Hradci Králové a Českých Budějovicích – pokud by takových studií schopných samostatného vysílání mělo vzniknout více, Česká televize se dánskému modelu významně přiblíží.

Jeden společný bod už navíc dánské regionální televize s krajskými studii ČT mají: **V každém krajském městě funguje jednoduché studio, odkud se mohou hosté připojit do celoplošného vysílání**, jehož moderátor jim z Prahy, Brna či Ostravy klade otázky v reálném čase.

Důvod, proč rozvoj regionálního vysílání v České republice postupuje o poznání pomaleji než v Dánsku, je prostý. **Přestože má skandinávské království oproti Česku zhruba poloviční populaci, roční výnosy z koncesionářských poplatků jsou nesrovnatelně vyšší.** Český koncesionář zaplatí každý rok 1 620 korun České televizi a 540 korun Českému rozhlasu, celkem tedy na veřejnou službu přispívá částkou 2 160 Kč ročně. Zdejší legislativa navíc ani v roce 2016 nepamatuje na obyvatele, kteří sice nemají televizi, ale vysílání mohou sledovat prostřednictvím internetu.

Dánská instituce DR vybírá od každého poplatníka v přepočtu 8 995 Kč ročně, přičemž platební povinnost vzniká i vlastnictvím mobilního telefonu s připojením k internetu. Přestože největší část výnosů zůstává v rozpočtu DR a ministerstvo kultury z poplatků dotuje i řadu lokálních či studentských projektů, osm regionálních stanic v síti TV2 získává každý rok celkem asi 512 milionů dánských korun – v přepočtu 1,8 miliardy Kč, což odpovídá 32 procentům výnosu z televizních poplatků, s nímž celá Česká televize počítá pro rok 2016 (5,66 miliard Kč).¹⁰⁵

Závěrem této komparace se musím vrátit k samotnému legislativnímu rámci televizního vysílání v obou zmiňovaných zemích. **Dánské mediální zákony jsou velmi stručné a koncentrují široké pravomoci do rukou jediného úřadu.** Ministerstvo kultury určuje výši i rozdělení koncesionářských poplatků, jeho nařízení mají vliv na programové schéma i obsahovou strukturu vysílání veřejné služby. **Ministr může sám měnit územní působnost regionálních stanic nebo založit nové, v jeho pravomoci je dokonce i odebrání vysílací licence TV2 DANMARK** a rozhodnutí, kdo bude vysílat místo ní. Skutečnost, že si zaměstnanci televize, početné regulační orgány ani samotná dánská veřejnost na toto nastavení pravidel nestěžuje, je potvrzením důvěry Dánů vůči jejich státním orgánům fungujícím na principu demokratického korporativismu.

¹⁰⁵ Rozpočet České televize na rok 2016, strana 5. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/hospodareni/pdf/rozpocet-ct_2016.pdf

S tím souvisí i složení **mediálních rad, které i na regionální úrovni reprezentují mnoho vrstev občanské společnosti** – i za cenu toho, že o televizi a jejím představenstvu rozhoduje až 75 lidí najednou.

Tento systém ostře kontrastuje s poměry v České republice, kde legislativní rámec televizního vysílání tvoří pestrá škála zákonů a každá změna – například včetně úpravy výše televizních poplatků – musí projít standardním legislativním procesem. **Kodex České televize podléhá schválení Poslanecké sněmovny, která zároveň sama volí členy Rady ČT**, neboť v době vzniku této legislativy ještě neexistovala horní parlamentní komora a po ustavení Senátu již kompetence jednotlivých komor v dané oblasti nebyly upraveny.

Radní mají sice podle zákona reprezentovat nejrůznější regionální a kulturní proudy občanské společnosti, což by jim mohlo umožnit konstruktivní diskuzi o programu České televize, zákon však Radě ČT zároveň **výslovně zakazuje ovlivňovat obsah vysílání** a jakákoli činnost v tomto smyslu by vzhledem ke způsobu volby radních mohla být vnímána jako politický zásah do redakční nezávislosti. Pro Dánské království typická důvěra mezi zákonodárny, exekutivou, občanskou společností a samotnou televizí v České republice poněkud chybí.

2. Podoba a chod zpravodajských redakcí v regionech

Předchozí kapitola našla v postavení regionálních studií České televize a dánské TV2 celou řadu podstatných rozdílů, přičemž ten nejmarkantnější leží v samotné koncepci stanic. Zopakujme, že zatímco v České televizi tvoří základ organizační struktury tři zákonem zřízená studia (pražská centrála, Brno a Ostrava) doplněná krajskými zpravodajskými redakcemi,¹⁰⁶ Dánsko zvolilo cestu rovnoměrného rozložení sil a prostředků – každý region (kraj) svým vysíláním pokrývá vlastní nezávislá stanice, která kromě zpravodajství zajišťuje i tvorbu dalšího mediálního obsahu. Následující stránky hledají odpověď na otázku, nakolik se tento rozdíl odráží na chodu zpravodajských redakcí.

Cílem této kapitoly je zhodnotit, zda se popsaná organizační struktura České televize, která je oproti dánské síti TV2 výrazně centralizovanější, přímo promítá i do rozhodovacích či evaluačních procesů uvnitř zpravodajské redakce. Předmětem komparace bude hierarchie v rámci redakce a s tím spojená otázka, zda se o klíčových aspektech práce jednotlivých redaktorů (náplň práce a témata, kterým se věnují) rozhoduje přímo na jejich pracovišti a jakou mají šanci tyto aspekty sami ovlivnit – zda jsou krajští redaktoři aktivními spolutvárci editoriálních plánů, nebo se jejich práce řídí především potřebami nadřízeného regionálního studia a pražské centrály.

Pro tuto kapitolu jsem zvolil metodu případové studie – podoba a chod regionálních redakcí bude vždy popsána na příkladu jedné z nich. V případě Dánska jde o stanici TV2 Østjylland vysílající pro východní část Jutského poloostrova včetně druhého nejlidnatějšího dánského města Aarhus. Klíčové informace o fungování stanice mi v červnu 2015 poskytl tehdejší vedoucí jejího zpravodajství Lars Mandal.¹⁰⁷

¹⁰⁶ Jak upozorňuje Martin Lokšík (2007, strana 76), po generální modernizaci a personálním posílení v letech 2003-2004 byl změněn statut tehdejších *krajských redakcí* na *krajská studia*. Tato bakalářská práce se však drží termínu *krajská redakce*, neboť oproti regionálním studiím nemohou samostatně převzít vysílání. V době vzniku práce navíc dvě z krajských redakcí procházely dalším technologickým rozšířením, po němž budou transformovány na studia schopná samostatně vysílat. V této práci je proto ve vztahu k ČT užívána terminologie *krajská redakce* – *krajské studio* (v budoucnu Hradec Králové a České Budějovice) – *regionální studio* (Brno a Ostrava).

¹⁰⁷ Lars Mandal stanici opustil v lednu 2016, tedy půl roku po pořízení rozhovoru. Jeho prepis je k dispozici jako příloha číslo 4.

Česká televize na krajské úrovni vedoucí redaktory nemá,¹⁰⁸ k rozhovoru však svolil šéfredaktor regionálního zpravodajství Roman Ondrůj.¹⁰⁹ Studie proto nebude vycházet z fungování zcela konkrétní krajské redakce. Ty jsou však v České televizi do značné míry zaměnitelné, neboť jejich chod upravují univerzální pravidla. Pokud bude v některé fázi studie nutné vztáhnout sledované faktory ke zcela konkrétní krajské redakci či geografickému území, jako příklad bude využít Ústecký kraj, a to zejména kvůli srovnatelnému počtu obyvatel s východním Jutskem a podobné územní rozloze.¹¹⁰

2.1 Krajské redakce a regionální studia České televize

Organizační struktura regionálního zpravodajství České televize navazuje na tradici její předchůdkyně Československé televize, od které po svém vzniku 1. ledna 1992 (a následném rozdělení Československa o rok později) převzala síť krajských zpravodajských redakcí. Tato síť byla vytvořena s ohledem na územní členění Československé socialistické republiky z roku 1960, které území pozdější České republiky dělilo na sedm krajů.¹¹¹

Zpravodajské redakce, které ovšem neměly statut studií schopných samostatně vysílat a nebyly ani technicky vybaveny k přímému vstupu do vysílání, sídlily v tehdejších krajských městech.¹¹² V některých krajích už dlouho před vznikem samostatné České republiky existovaly i další pobočné redakce – přestože například sídelním městem Středočeského kraje stanovil zákon Prahu, krajští redaktori sídlili také

¹⁰⁸ Vedoucí redakcí v ČT fungují na úrovni regionálních studií (Brno, Ostrava) a v případě Čech na úrovni oblastí sdružujících několik krajů– viz podkapitola 2.1.1.

¹⁰⁹ Kompletní přepis rozhovoru je k dispozici jako příloha číslo 5.

¹¹⁰ Ústecký kraj: 5 266 km² a 830 tisíc obyvatel v roce 2011; Østjylland: 5 405 km² a 789 tisíc obyvatel v roce 2011.

¹¹¹ Kraje a jejich sídelní města dle zákona č. 30/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů: Středočeský (Praha), Jihočeský (České Budějovice), Západočeský (Plzeň), Severočeský (Ústí nad Labem), Východočeský (Hradec Králové), Jihomoravský (Brno) a Severomoravský (Ostrava). Územní členění podle tohoto zákona nebylo nikdy zrušeno. Později byla zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávních celků, Česká republika rozdělena na 14 v současnosti známých krajů, které existují paralelně se zmíněným územním členěním. Územními celky klasifikace NUTS 3 dle nomenklatury Evropské unie je právě 14 „novějších“ krajů zřízených v roce 1997.

¹¹² Na českém území mohlo samostatně vysílat hlavní studio v Praze a regionální studia, která vznikla v Ostravě (vysílá od roku 1955) a Brně (vysílá od roku 1961). O jejich historii podrobně pojednávají výroční publikace *50 let Televizního studia Ostrava* (<http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/ostrava/50let-ostrava.pdf>) a *50 let Televizního studia Brno* (<http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/publikace-ct/pdf/50-let-ts-brno.pdf>).

v Kladně a Kolíně.¹¹³ Konkrétně tyto dvě redakce byly v průběhu 90. let dvacátého století zrušeny, jiné (například Tábor jako pobočná redakce při Českých Budějovicích) se zachovaly až do současnosti. Organizační změny vedly také k založení nových krajských redakcí České televize v Pardubicích, Zlíně, Olomouci a Karlových Varech.¹¹⁴ Síť krajských redakcí se tak od systému sedmi krajů z roku 1960 přeměnila směrem ke struktuře krajů jako 14 samosprávných celků ustavených v roce 1997. Současný stav sítě krajských redakcí a studií ČT mapuje tabulka v příloze číslo 2.

Jak už bylo zmíněno, krajské redakce Československé, resp. České televize nemohly až do přelomu tisíciletí samy vstupovat do vysílání. Dodávaly pouze příspěvky pro odvysílání z Prahy, Brna či Ostravy. Vysílání přímo z jednotlivých regionů mohli diváci sledovat až poté, co si Československá televize vytvořila síť soukromých regionálních partnerů, kteří se v takzvaných *trhacích časech*¹¹⁵ připojovaly do vysílání někdejší stanice OK3 (později Českou televizí přejmenované na ČT3).¹¹⁶

„Výrazným způsobem do struktury regionálního zpravodajství zasáhla digitalizace zpravodajské produkce probíhající v letech 2003–2004. Vynutila si generální technologickou modernizaci regionálních redakcí, jejich personální posílení a u většiny z nich změnu statutu na regionální televizní studia,“ podotýká Lokšík.¹¹⁷ Postupná technologická modernizace vedla k tomu, že v současnosti již všechny krajské redakce disponují ve svém sídle jednoduchým studiem,¹¹⁸ odkud se redaktor či host může připojit do vysílání vedeného z Prahy, Brna či Ostravy.

¹¹³ Lokšík 2007, strana 76.

¹¹⁴ Lokšík 2007, strana 76. Autor v této souvislosti zmiňuje i redakci v Chebu, která ovšem v době vzniku této bakalářské práce již neexistovala.

¹¹⁵ Konkrétně vymezený časový úsek určený pro regionálně odpojované vysílání. Jednotliví regionální partneři ČT se v daném čase mohli připojit k jim určeným vysílačům a šířit svůj signál na frekvenci OK3/ČT3, kde vystřídali celoplošné vysílání.

¹¹⁶ Stanice OK3 vysílala v letech 1990–1992, následně ji do 3. února 1994 nahradila stanice ČT3. Regionální partneři České televize vysílali z Plzně, Českých Budějovic, Hradce Králové, Liberce, Zlína, Brna, Děčína a Ústí nad Labem. Vztahy mezi ČT a soukromými vysílateli upravoval *Statut regionálního vysílání OK3* (viz Lokšík 2007, strana 74). Systém „trhacích časů“ a sdílení frekvencí celoplošné televize s regionálními vysílateli se poté až do digitalizace televizního vysílání v ČR uplatňoval v podobě sdílení frekvencí mezi televizí Prima (původně Premiéra) a soukromými vysílateli (Genus, Zak, Vřídlo a další – později sdružených do sítí R1 a RTA).

¹¹⁷ Lokšík 2007, strana 76. V této citaci je pojem *studio* vztažen k organizační jednotce, která navzdory svému internímu statutu v rámci ČT není schopna samostatně převzít vysílání. Liší se tak od pojetí využívaného v této práci dle poznámky 94. Odlišná terminologie je vynucena technologickým a organizačním posunem ČT od vydání Lokšíkovy stati v roce 2007.

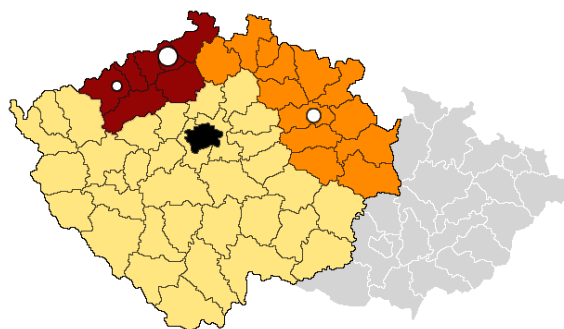
¹¹⁸ Zde myšleno *studio* jako místnost – prostor, odkud se vysílá – a její technické zázemí.

Jak již bylo zmíněno v předcházející kapitole, v Českých Budějovicích a Hradci Králové v době tvorby této bakalářské práce vznikala plnohodnotná regionální zpravodajská studia, která mají v budoucnu samostatně přebírat kontinuální vysílání kanálu ČT24 po vzoru studií v Brně a Ostravě. V souvislosti s tím vznikla nad krajskými studii ČT na území Čech určitá nadstavba: Organizační jednotky s názvem Regiony Střed, Regiony Jihozápad a Regiony Severovýchod. Každá z těchto jednotek sdružuje několik krajských redakcí, které mají společného vedoucího redaktora. Po započítání územních celků podléhajících studiím v Brně a Ostravě tím byla vytvořena struktura připomínající územní dělení státu na úrovni NUTS 2, avšak v částečně zredukované podobě. Podrobně se jí věnuje tabulka v příloze 2.

2.1.1 Organizace a řízení regionálního zpravodajství

V úvodu této části práce jsem shrnul historická východiska, administrativní rozhodnutí a technologické změny, jejichž důsledkem je současná podoba organizační struktury regionálního zpravodajství České televize. Tuto strukturu lze nejnázne popsat z pohledu jednoho konkrétního kraje. Kvůli srovnatelné rozloze i populaci s východním Jutskem bude pro ilustraci sloužit krajská redakce v Ústí nad Labem.

Ústecká redakce sídlí v menší neoznačené budově na adrese Brněnská 19, o níž se dělí ještě se soukromou reklamní agenturou.¹¹⁹ Stejně jako v ostatních krajských redakcích zde pracují dva redaktori, dva kameramani a jeden

Obrázek 1: Schéma zařazení krajského studia v Ústí nad Labem do struktury ČT. Tmavě červenou barvou je vyznačen Ústecký kraj. Větší bílá tečka značí Ústí nad Labem, menší tečka reprezentuje pobočnou redakci v Chomutově. Oranžová značí zbytek oblasti „Regiony Severovýchod“ s bílou tečkou reprezentující Hradec Králové, kde sídlí její vedoucí. Žlutá plocha představuje zbývající část Čech, černá Prahu jako sídlo centrály ČT a vedení redakce Událostí v regionech.

¹¹⁹ Snímek budovy je k dispozici zde: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.0319751&y=50.6603904&z=17&l=2&pano=1&pid=35302793&yaw=2.561&fov=1.571&pitch=-0.360&source=addr&id=8888467>. Fotografie byla pořízena 10. května 2015; datum přístupu autora práce: 26. dubna 2016.

produkční.¹²⁰ Kromě těchto dvou štábů má Česká televize v Ústeckém kraji ještě odloučenou redakci v Chomutově, kterou tvoří jedna redaktorka a kameraman.¹²¹ „To, že je redakce vyčleněná ještě v dalším městě, je obvykle dané tím, že je kraj buď velký, nebo problematicky dopravně obslužitelný,“ vysvětlil Roman Ondrůj.¹²²

Chomutov leží na úpatí Krušných hor v západní části kraje a působení malé redakce přímo v podhůří není v rámci České televize výjimkou. Například zpravodajství z Krkonoš zajišťuje trutnovská redakce odloučená od Hradce Králové, události na Jesenicku pokrývá pro olomouckou krajskou redakci pobočka v Krnově. Rozhodnutí zřídit malé redakce na těchto místech se jeví jako logické – v zimních měsících je díky nim možné natáčet o kalamitách, aniž by redaktor cestou z krajského města uvázl.

Stejné složení jako krajská redakce v Ústí nad Labem – dva štáby tvořené redaktorem a kameramanem, produkčního a případně ještě jeden štáb na odloučeném pracovišti – mají i všechny další redakce ve čtrnácti krajích České republiky. Výjimkou není ani Praha, kde rovněž přípravě Událostí v regionech věnují dva štáby.¹²³ Jednotlivé krajské redakce jsou sdruženy do organizačních celků, které podléhají vedoucímu redaktorovi. V případě ústecké redakce jde o celek nazvaný „Regiony Severovýchod“ se sídlem v Hradci Králové. Vedoucím redaktorem je Michal Klokočník, kterému vedle Ústí nad Labem, Hradce Králové a odloučených redakcí v Chomutově a Trutnově podléhali také redaktori v Libereckém a Pardubickém kraji. Celkem tedy deset redaktorů, odpovídající počet kameramanů a tři produkční.¹²⁴ Po dokončení výstavby plnohodnotného zpravodajského studia v Hradci Králové bude eventuálně možné vést kontinuální vysílání ČT24 o událostech v Ústeckém, Libereckém i Pardubickém kraji právě odtud.

¹²⁰ K roku 2016 redakci tvořila Petra Tachecí a Ondřej Kůs, produkčním byl Robin Röhrich, jména kameramanů ČT na svém webu neuvádí. Aktuální složení ústecké redakce i dalších krajských redakcí je možné zjistit na této adrese: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/lide/zpravodajstvi/redakce-zpravodajstvi/ceske-regionalni-redakce/>

¹²¹ K roku 2016 byla chomutovskou redaktorkou Renata Myslíková. Redakce sídlí na adrese Jiráskova 5338 – v kancelářské budově, v níž funguje pošta a cizinecké oddělení Ministerstva vnitra ČR. Snímek budovy: https://www.google.cz/maps/@50.4689612,13.4032067,3a,75y,83.88h,98.97t/data=!3m6!1e1!3m4!1sMpK4S7RBRVxOU1Rkp8_fXQ!2e0!7i13312!8i6656!6m1!1e1?hl=cs

¹²² Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha 5.

¹²³ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha 5.

¹²⁴ České regionální redakce. *Česká televize* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/lide/zpravodajstvi/redakce-zpravodajstvi/ceske-regionalni-redakce/>

Název této organizační jednotky může být poněkud matoucí – Ústí nad Labem patří v rámci České televize do oblasti Severovýchod, přestože kraj hraničí s Německem a Krušné hory tvoří severozápadní státní hranici. Důvodem je skutečnost, že regionální celky v rámci České televize jsou organizovány a pojmenovány dle územního členění státu na takzvané regiony soudržnosti (NUTS 2), jejichž počet však ČT pro svou potřebu zredukovala z osmi na pět. Region Severozápad (CZ04) tvořený Ústeckým a Karlovarským krajem rozdělila tak, že karlovarskou redakci podřídila Plzni a Ústecký kraj Hradci Králové. Podobně byly rozděleny i regiony Jihovýchod a Střední Morava.¹²⁵

Televizní regiony Severozápad (Ústecký, Liberecký, Královéhradecký a Pardubický kraj), Jihovýchod (Karlovarský, Plzeňský, Jihočeský kraj a Vysočina) a Střed (Praha a Středočeský kraj) společně zodpovídají za obsah každodenní zpravodajské relace Události v regionech vysílané z Prahy od 18 do 18:25 hodin.¹²⁶ Její výrobu na denní bázi koordinuje editor, který je rovněž nejvyšší autoritou ve věci obsahu zpravodajské relace a výběru témat. „Týden slouží a čtyři dny má volno,“ popisuje Ondrůj pracovní rytmus editorů, kteří jsou v Praze, Brně i Ostravě vždy dva a pravidelně se střídají.¹²⁷

Na rozhodování o obsahu relace se podílí rovněž vedoucí redaktoři – do vysílání jsou zařazena témata, na jejichž relevanci se s editorem shodnou. Editor pak určuje konkrétní pořadí příspěvků v relaci a po odevzdání sestříhaných materiálů kontroluje, zda jsou po technické i obsahové stránce připravené k odvysílání.

Jednotliví editoři a vedoucí regionálních redakcí v Čechách i na Moravě podléhají šéfredaktorovi regionálního zpravodajství. Tím je k roku 2016 Roman Ondrůj, funkci zástupce šéfredaktora vykonává Karel Škrabal. Šéfredaktor regionálního zpravodajství stojí v rámci hierarchie České televize na rovní šéfredaktora zpravodajství ČT

¹²⁵ Podrobnější pojednání na toto téma je k dispozici jako příloha číslo 2.

¹²⁶ Události v regionech se vysílají paralelně z Prahy (pro Čechy), Brna (pro jižní Moravu) a Ostravy (pro severní Moravu a Slezsko). Redakce zajišťující jejich výrobu v Brně a Ostravě mají podobnou strukturu jako regionální redakce v Čechách, chybí ovšem mezičlánek typu „Regiony Severovýchod“ mezi krajskými studii a centrálou v Brně či Ostravě. Vedoucí redaktor sídlí vždy přímo v příslušném regionálním studiu ČT, což umožňuje větší míru osobní komunikace mezi vedoucím redaktorem a editorem vydání.

¹²⁷ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha číslo 5. Editory pražského vydání Událostí v regionech byli v dubnu 2016 Lucie Rosí a Denis Gaidoš. Kromě nich existují v regionálních redakcích ČT ještě editoři dedikovaní pro web ČT24.cz, který je ovšem jako součást divize Nová média organizačně oddělen od redakce zpravodajství.

Petra Mrzeny, jenž zodpovídá za centrální redakci v Praze, vysílání ČT24 i přípravu hlavní zpravodajské relace Události. Nad šéfredaktory stojí ředitel zpravodajství Zdeněk Šámal, jehož nadřízeným je přímo generální ředitel České televize Petr Dvořák. Členové manažerské struktury České televize však nezasahují do obsahu zpravodajství.¹²⁸

„Do toho, co se bude natáčet a vysílat, nemohu reálně moc zasáhnout už třeba ani já. To je záležitost editorů a vedoucích redaktorů,“ podotýká Ondrůj.¹²⁹ Ředitel zpravodajství podle něj může ovlivňovat organizační strukturu a nastavení redakčních procesů. Generální ředitel pak sleduje výkon regionálních studií a podíl na vysílání, obsah však může ovlivnit jen za jasně daných podmínek. Redakční autonomii v tomto smyslu zakotvil přímo Kodex České televize:

„(...) Mimo organizační strukturu redakce může do obsahu konkrétní zprávy nebo rozhodnutí o jejím zařazení či pořadí zasáhnout jen generální ředitel nebo jím pověřený vedoucí pracovník České televize, a to pouze v případě, kdy je z okolností zřejmé, že uveřejněním zprávy došlo nebo naléhavě hrozí, že dojde k porušení zákona. Pokyn, kterým tak bude učiněno, musí být dán šéfredaktorovi příslušné redakce písemně.“¹³⁰

2.1.2 Od námětu po reportáž

Fungování redakční hierarchie a rozhodovacích procesů lze nejlépe ilustrovat na praktickém příkladu. Požádal jsem proto Romana Ondrůje, aby popsal cestu, kterou musí v regionálním zpravodajství České televize projít každý zpravodajský příspěvek s výjimkou důležitých aktuálních zpráv, o nichž není nutné dlouze diskutovat a zařazovat je do plánů. Výchozím bodem těchto řádek je prvotní myšlenka v hlavě některého z krajských redaktorů – námět, kterému by se rád věnoval, případně zajímavá tisková zpráva v jeho e-mailové schránce. Tato myšlenka by se ve výsledku měla proměnit v kompletní zpravodajský příspěvek, který Česká televize odešle na obrazovky svých diváků v rámci některé ze zpravodajských relací. Druhým z možných výsledků je samozřejmě její zamítnutí a následné opuštění.

¹²⁸ Organizační struktura České televize je k dispozici zde: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/organizacni-struktura>

¹²⁹ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha číslo 5.

¹³⁰ Kodex České televize, článek 5, odstavec 16.

„Je to jednoduché. On to napíše do nabídek – na každý den se třeba s denním předstihem vytváří nějaké nabídky. (...) Editor zhodnotí, jestli mu téma zapadá do konceptu jeho relace, jestli je relevantní a jestli o něm ví všechno, co potřebuje. Případně se redaktora ještě doptá. Ve chvíli, kdy uzná, že to je téma, které bude vysílat, (...) se konají porady, kde kromě editora sedí i vedoucí redakce (...). Ve chvíli, kdy si oba dva řeknou, že to chtějí vysílat, redaktor to vyjede natočit.“¹³¹

Detailní a zajímavý pohled na rozhodovací procesy spojené s tvorbou náplně regionální zpravodajské relace České televize přinesla v roce 2014 bakalářská práce Joanny Bilanové z katedry mediálních studií IKSŽ FSV UK. Bilanová uskutečnila rozhovor s Gabrielou Lefenda, vedoucí redaktorkou ostravského studia České televize. „My vybíráme reportáže podle přesně stanoveného bodového scénáře,“ odpověděla jí Lefenda na otázku, jakým způsobem náplň každodenní relace vzniká.¹³²

Z nabídek redaktorů v centrální redakci i krajích se podle Lefendy vždy vybere takzvaná *událost dne*. „Potom je zařazena většinou komunální a regionální politika – rozhodování politiků na příslušné místní úrovni. (...) Následuje kolonka *regionální stereotyp*,“ shrnuje stať Joanny Bilanové.¹³³ Stereotypů se ostatně v rozhovoru k této práci dotkl i šéfredaktor regionálního zpravodajství Ondrůj. Jeho výpověď je však v určitém rozporu se starším vyjádřením Gabriely Lefenda – uvádí, že neexistují žádná kritéria, na jejichž základě by bylo nutné stereotypy vyhledávat a zařazovat do vysílání.

„Každý kraj má nějaké – v uvozovkách – specifikum, ale to se vyvinulo tak nějak automaticky. Třeba východní Morava je poměrně nábožensky založená. Více než v ostatních krajích se tam věnujeme liturgickým svátkům a podobně, protože ten kraj tím žije. Není to tak, že bychom měli nějaká specifická kritéria, podle kterých bychom hledali, že tohle v těch zprávách musí být.“¹³⁴

Lefenda v roce 2014 zmínila i další „kolonky“ bodového scénáře, na jejichž základě vzniká obsahová struktura Událostí v regionech – například hluboký lidský příběh, zprávu se sociální či zdravotnickou tematikou („komunál“) nebo takzvanou pohlednici, která dává divákům možnost zapamatovat si z pořadu něco hezkého. Podrobnosti je možné dohledat ve zmíněné bakalářské práci Joanny Bilanové.

¹³¹ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha 5. Sdělení o tom, že vedoucí redaktor na poradě fyzicky sedí, se týká přípravy zpravodajské relace z Brna a Ostravy. Vedoucí redaktori českých regionů sídlí v Hradci Králové, Plzni a Českých Budějovicích, porady s editorem relace tedy probíhají s využitím prostředků dálkové komunikace.

¹³² Bilanová 2014, strana 31.

¹³³ Bilanová 2014, strana 31.

¹³⁴ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha číslo 5.

V tuto chvíli si však představme, že pomyslný námět některého z krajských redaktorů, jehož vývoj tyto řádky sledují, poradou editora s vedoucím redaktorem úspěšně prošel a redaktor se již může plně věnovat jeho realizaci.

Natáčení v terénu realizuje dvoučlenný štáb – redaktor a kameraman – s podporou produkčního. Stříh materiálu v krajských redakcích zajišťuje kameraman či přímo redaktor. Studia v Praze, Brně a Ostravě mají specializované stříhače.

U některých témat redaktoři využívají moderní technologie jako natáčení na mobilní telefony, někdy mohou využít metodu autorského videožurnalismu¹³⁵ a příspěvky kompletně zpracovat samostatně. Podle Ondrúje je to však spíše doplněk ke klasické práci dvoučlenných týmů než trend, kterým by se zpravodajství ubíralo. „Nemyslím si, že klasické štáby úplně zmizí. Myslím, že se omezí počty stříhačů a redaktoři si budou víc stříhat, ale úplně to nezanikne,“ uvedl v rozhovoru.¹³⁶

Natočený a sestříhaný materiál putuje v rámci redakčního systému OCTOPUS do rukou editora relace. Ten zhodnotí, zda příspěvek může být do vysílání zařazen – zda vedle nutných technických parametrů splňuje požadavky kladené na obsah zpravodajství Kodexem České televize, dalšími interními předpisy a etickými standardy. Pokud ano, může být po 18. hodině odvysílán. Následující den je předmětem hodnotící porady, výstupy jsou v elektronické podobě k dispozici redaktorům.

2.1.3 Spolupráce regionálních redakcí s ČT24 a tvůrci Událostí

Šéfredaktor regionálního zpravodajství má v rámci organizační struktury České televize stejné postavení jako šéfredaktor centrální zpravodajské redakce v Praze, která zajišťuje vysílání kanálu ČT24 či pořadu Událostí. Na stejném principu funguje i spolupráce mezi jejich podřízenými – neplatí, že by potřeby editorů centrální redakce měly vyšší prioritu než tvorba obsahu pro Událostí v regionech.

¹³⁵ Pojem *autorský videožurnalismus* představuje spojení novinářských a technických profesí do práce jediného člověka. Ředitelem zpravodajství ČT Zdeňkem Šámalem, který rovněž v minulosti zakládal tým videožurnalistů v komerční televizi Nova, je definován takto: „Výstup audiovizuálního charakteru vychází z rukou jediného člověka, který je schopný si ten příspěvek produkovat, vymyslet, napsat, sestavit, natočit, sestříhat a dokonce i umístit jej do nějakého kanálu, kterým se dostane k příjemci.“ (Faik 2012, strana 39)

¹³⁶ Rozhovor s Romanem Ondrújem, viz příloha číslo 5.

„Je potřeba se bavit téma od tématu. Když je to zásadní událost i pro ten kraj samotný, tak není možné, aby se objevila jen v Událostech, ale nějakým způsobem to musí být i v té krajské relaci. Je třeba, aby se to doplňovalo. V regionální relaci uděláme třeba kratší verzi a upoutáme, že další část bude v Událostech. Je to tedy o spolupráci. Ne o tom, že by Události řekly: „Ne, tohle chceme my a vy to nesmíte hrát.““¹³⁷

Témata nabízená krajskými redaktory jsou s centrální redakcí sdílena. Pokud editory v Praze zaujmou, mohou být příspěvky snadno zařazeny do celoplošného vysílání – buď jako součást kontinuálního vysílání ČT24 odbavená z Prahy, Brna či Ostravy, nebo ve formě příspěvku pro Události, který autor námětu sám zpracuje a dodá do Prahy. Pro redaktory to ovšem podle Ondrůje neznamená finanční ohodnocení, proto se jejich motivace k účasti na celoplošném vysílání značně různí. „Jsou lidé, kteří chtějí v Událostech být a je to pro ně určitá finální meta. Ale pro jiné je to práce navíc, protože je to namáhavější, navíc se Události vysílají později, takže musí být v práci déle,“ shrnul v rozhovoru Ondrůj.¹³⁸ U některých špičkových krajských redaktorů se podle něj očekává, že měsíčně dodají do Událostí určitý počet příspěvků.

Kromě sdílení námětů a kompletních zpracovaných příspěvků dodávají krajští redaktoři svým kolegům v pražské centrále i hrubé materiály, které centrální redakce potřebuje při zpracování svých vlastních příspěvků. Pokud například některý z redaktorů Událostí potřebuje do své zprávy krátký synchron s vyjádřením osobnosti žijící či pracující mimo Prahu (například pořádá anketu mezi krajskými hejtmany), nejede si jej natočit sám, ale požádá o jeho zpracování krajskou redakci. Podobná situace nastává v případě živých rozhovorů s hosty v rámci kontinuálního vysílání ČT24. Aby respondent nemusel jezdit do studia v Praze, Brně či Ostravě, bývá poslán do krajské redakce, kde se jej ujme místní produkční.

Přímo z Prahy bývají podle Ondrůje koordinovány i příspěvky zahrnující určitý průřez jednotlivými kraji napříč Českou republikou – typickým příkladem jsou zimní „skládané“ příspěvky v pořadu Události, které tvoří série navazujících *stand-upů* z lyžařských středisek v Krkonoších, Jesenících či například Krušných horách.

¹³⁷ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha číslo 5.

¹³⁸ Rozhovor s Romanem Ondrůjem, viz příloha číslo 5.

Ve výše zmíněných situacích fungují krajsí redaktóři prakticky jen jako dodavatelé materiálu dle pokynů centrální redakce, která sama rozhoduje o jejich podobě a následném zpracování. Závěrem je ovšem nutno zmínit, že krajsí redaktóři nezřídka stojí u zrodu klíčového námětu, kolem nějž redakce hlavní zpravodajské relace vystaví jeden z důležitých pilířů celé relace, takzvané *Téma Událostí*. Tato – alespoň pro mne – překvapivá skutečnost vyšla najevo poté, co jsem se Romana Ondrúje zeptal, zda příběhy lidí z různých částí země, na nichž Události ilustrují obecný problém následně rozvedený v analýzách, rozhovorech či infografice, vyjíždí natáčet přímo redakce Událostí, nebo jejich zpracováním pověřuje krajské štáby:

„Ne, to dělá region. Ale ono je to většinou opačně – první bývá ten příběh, který vyjde z krajské redakce. V Praze si potom řeknou, že to je zajímavé a že by mohli na centrálních institucích zjistit, jestli je to fenomén. Pak k tomu doplní vlastní věci.“¹³⁹

Z uvedených zjištění vyplývá, že krajsí redaktóři mají v rámci České televize srovnatelné postavení s pracovníky centrální redakce v Praze. Kromě regionální zpravodajské relace se podílejí i na celoplošném vysílání, a to nejen v roli dodavatelů audiovizuálního materiálu pro další zpracování, ale též jako aktivní spolutvůrci vysílání.

Méně intenzivní je podíl krajských redaktorů na přípravě zpravodajství pro internetový portál ČT24.cz, který organizačně spadá pod divizi Nová média sídlící na pražských Kavčích horách a od redakce zpravodajství je oddělený. Za regionální zpravodajství primárně zodpovídají weboví editoři, kteří jsou do regionálních studií v Brně a Ostravě delegováni zmíněnou divizí. Spolupracují s televizními redaktory, od nichž se však neočekává aktivní zapojení do samotné tvorby webového obsahu.

„Článek bývá jiný, není to jen čistě přepsaná reportáž. Video a obrazové materiály taky nejsou přímo překlopená reportáž z vysílání, ale nějaké sestříhy z rozhovorů. Jsou tam i věci navíc, které ale vycházejí z toho tématu, které natočil redaktor. Na webu je to doplněné o nějaké backgroundy, analýzy a podobně,“ komentuje obsah webu Ondrúj.¹⁴⁰

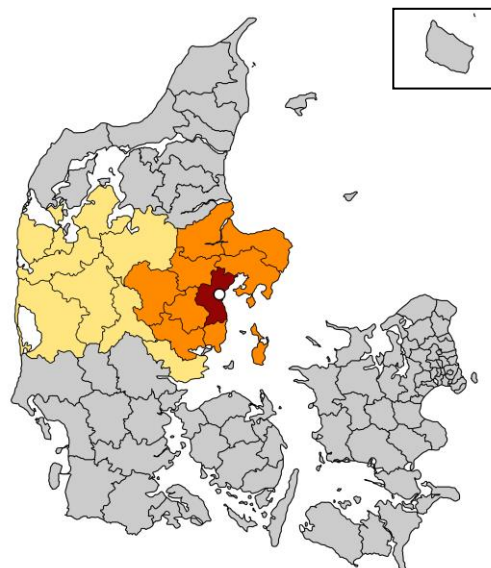
¹³⁹ Rozhovor s Romanem Ondrújem, viz příloha číslo 5.

¹⁴⁰ Rozhovor s Romanem Ondrújem, viz příloha 5.

2.2 Regionální televize TV2 Østjylland

Televizní stanice TV2 Østjylland (TV2OJ) začala vysílat na základě rozhodnutí ministerstva kultury 1. dubna 1990.¹⁴¹ Úkolem nově zřízené instituce bylo zajistit regionální vysílání pro tehdejší aarhuský okres (*Århus Amt*)¹⁴² čítající kromě druhého největšího města Dánska a jeho blízkého okolí ještě dalších 25 komun.¹⁴³

Ministerstvem určená územní působnost TV2OJ odráží skutečnost, že se vláda v době vzniku stanic snažila respektovat hranice tehdejších jedenácti okresů, na něž byla země administrativně rozdělena. Regionálních televizí vzniklo osm – některé vysílaly pouze pro jeden okres, například kodaňská TV2 Lorry však dokonce pro čtyři. Přehled územní působnosti regionálních stanic ve vztahu k tehdejšímu i současnému územnímu členění Dánska je k dispozici jako příloha číslo 3.

Obrázek 1: Schéma působnosti stanice TV2 Østjylland. Červená plocha s bílou tečkou značí komunu a město Aarhus, kde televize sídlí. Oranžově označené komuny tvoří oblast východního Jutska, pro níž vysílá. Žlutou barvou je vyznačen zbytek regionu Midtjylland – pro něj televize nevysílá, ale ve zpravodajství se věnuje celému regionu a spolupracuje s televizemi v sousedních oblastech.

Rozložení působnosti jednotlivých stanic ministerstvo až na drobnou výjimku nezměnilo.¹⁴⁴ TV2OJ dosud vysílá pro území již bývalého okresu. Konkrétně pro komuny Aarhus, Randers, Horsens, Silkeborg, Skanderborg, Favrskov, Syddjurs,

¹⁴¹ TV2OJ 25, strana 1

¹⁴² Zatímco samotné město Aarhus se v roce 2011 rozhodlo využívat zápis s dvěma písmeny A (jde o přístav mezinárodního významu), název někdejšího okresu i přilehlého zálivu dodržuje platné pravopisné zásady z roku 1938 – proto nese název „Århus“.

¹⁴³ Dánské komuny (*kommune*) lze přirovnat k českému pojmu *obvod obce s rozšířenou působností*. Jedná se o samosprávné celky zahrnující obvykle jedno město a vesnice v jeho okolí. Po územní reformě, která v roce 2007 zrušila dánské okresy (*amt*), na ně přešly i některé pravomoci státní správy a původních 270 komun bylo zredukováno na 98.

¹⁴⁴ Jednou z těchto výjimek bylo přiřazení malé komuny Mariager, původně součásti aarhuského okresu, k regionu Nordjylland. TV2OJ v roce 2011 oznámila, že její pokrytí přenechává stanici TV2 Nord, a požádala ministerstvo o změnu. Podrobnosti je možné najít v příloze 3.

Norddurs, Odder a Samsø, kde v prvním kvartálu roku 2016 žilo celkem 865 830 lidí.¹⁴⁵ Materiály, které se týkají hraničních komun či celého regionu, jednotlivé televize kvůli úspoře nákladů sdílejí.

Jednotlivé komuny mají zcela odlišný charakter – zatímco v přístavní metropoli Aarhus a jejím okolí žije přes 300 tisíc lidí, populace venkovské komuny Samsø je zhruba stokrát menší. Kontrakt na veřejnou službu však televizi nařizuje, aby se ve svém programu věnovala všem komunám. Například za rok 2014 stanice vykázala celkem 8 586 zpravodajských příspěvků, přičemž 3 451 z nich se věnovalo Aarhusu, 1 247 druhé největší komuně Randers a 73 příspěvků se týkalo událostí v Samsø.¹⁴⁶

2.2.1 Zpravodajská redakce a její struktura

Redakci zpravodajství TV2 Østjylland tvoří zhruba 60 pracovníků, což odpovídá 90 procentům personálu celé stanice.¹⁴⁷ Každý den se v redakci vystřídá zhruba čtvrtina z nich, tedy 15 až 20 lidí. „Pracovníci tu jsou od šesti hodin ráno do jedenácti v noci, takže pokrýváme sedmnáct hodin. Samozřejmě s různými týmy,“ uvedl v rozhovoru pro tuto bakalářskou práci Lars Mandal, který do roku 2016 zastával funkci vedoucího zpravodajství TV2OJ.

Redakce je rozdělena do dvou skupin – část zaměstnanců připravuje pět televizních zpravodajských relací ve 12, 17, 18, 19:30 a 22:30 hodin, část kontinuálně obstarává internetové zpravodajství. Webové stránky TV2OJ kromě přebírání materiálů z televizního vysílání nabízejí i původní obsah, někteří internetoví reportéři jezdí přímo do terénu natáčet videa pro „televizní sekci“ zpravodajského serveru TV2OJ.

Televize do své zpravodajské redakce přijímá pracovníky s vysokoškolským vzděláním žurnalistického směru. Studijní zaměření nových pracovníků je podle Mandala i klíčem k tomu, ve které sekci se uplatní – vystudovaní online novináři pracují v internetové sekci, ačkoli i tam přijdou se zpracováním videa ve formě sestříhu

¹⁴⁵ Data dánského statistického úřadu: <http://www.dst.dk/en/Statistik/emner/befolkning-og-befolkningsfremskrivning/folketal>

¹⁴⁶ Zpráva o plnění TV2OJ kontraktu za rok 2014, strana 8. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/modules/fsArticle/download.php?fileid=278>. Výkaz se týká obsahu internetových stránek TV2OJ, jejichž zpravodajství však z velké míry vychází z odvysílaných televizních zpráv.

¹⁴⁷ Data jsou aktuální k červnu 2015 a vycházejí z rozhovoru s Larsem Mandalem.

televizních reportáží. TV2OJ zároveň do své redakce nenajímá pracovníky zaměřené na konkrétní obory či témata. „Specialisty si bohužel nemůžeme dovolit. Všichni jsou univerzální, všeobecní reportéři,“ konstatoval v rozhovoru Mandal.¹⁴⁸

Do výše zmíněného počtu 60 pracovníků zpravodajství spadají kromě redaktorů a reportérů také lidé na produkčních či kameramanských pozicích. Těch je ovšem v redakci TV2OJ málo a Mandal podotkl, že v horizontu dvou let by měla z východního Jutska zmizet naprostá většina dvoučlenných zpravodajských štábů. Reportéři se proto v TV2OJ postupně učí pracovat s kamerou, zatímco kameramani se naopak zkoušejí věnovat i obsahové části zpravodajských příspěvků. Autor každého z příspěvků zajistí střih materiálu a jeho následné zpracování včetně grafiky či mluveného komentáře. Do redakčního systému TV2OJ poté samostatně odesílá hotový příspěvek připravený k odvysílání.

„(...) Všechny části výsledného produktu vytvoří reportér sám. Někdy pracuje společně s kameramanem, protože některé příspěvky ještě stále vyrábíme ve dvoučlenných štábech. Ale mým cílem je, aby během roku či dvou byli všichni naši reportéři i kameramani schopní vytvořit celý příspěvek. Zpravodajskou sekci této stanice budou tvořit samostatní jedinci.“¹⁴⁹

V čele zpravodajské redakce TV2OJ stojí vedoucí (*redaktionschef*), kterým je v době vzniku této bakalářské práce novinář Nick Horup. Jeho přímým nadřízeným je vedoucí zpravodajství (*nyhedschef*) – tuto funkci dříve vykonával můj respondent Lars Mandal, od února 2016 jej nahradila novinářka Louise Petterssonová.¹⁵⁰ Osoby ve dvou zmíněných funkcích tvoří management redakce, který tvoří koncepci zpravodajské tvorby pro celou stanici a zajišťuje její chod po organizační, administrativní či ekonomické stránce. Jediným nadřízeným vedoucího zpravodajství je ředitel stanice. V době mé návštěvy jím byl Peter Kramer, který však na sklonku roku 2015 po patnácti letech odešel do penze. Nahradila jej Inga Vindová.¹⁵¹ Vedoucí zpravodajství TV2OJ je ve vztahu k ředitelce stanice na stejné pozici jako programový, technický a ekonomický vedoucí – zpravodajství tedy není součástí programové sekce.

¹⁴⁸ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁴⁹ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁵⁰ TV 2 ØSTJYLLAND henter nyhedschef hos DR. *TV2OJ.dk* [online]. 2016-02-02 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/artikel/291495:oestjylland--TV-2-oeSTJYLLAND-henter-nyhedschef-hos-DR>

¹⁵¹ RITZAU. DR-chef skifter til TV2 i Østjylland. *Information* [online]. 2015 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <https://www.information.dk/telegram/2015/10/dr-chef-skifter-tv2-oestjylland>

Kromě manažerské struktury začínající na pozici vedoucího redakce existuje ve zpravodajství TV2OJ i takzvaný denní editor, který zodpovídá za obsah zpravodajských pořadů na každodenní bázi. Editoři pracují ve čtyřdenních cyklech – první den se překrývá se službou předchozího editora a slouží pro sestavení plánu, na jehož základě řídí editor práci redaktorů a náplň zpravodajských relací po následující tři dny.

„(Denní editor) přichází kolem osmé hodiny a vydává veškerá rozhodnutí ohledně našeho programu. (...) Samozřejmě se o tom s nimi bavím a mluvím s nimi i můj zástupce, vedoucí redakce Nick Horup, ale na denní bázi dělají všechna rozhodnutí oni. Za naše pořady se zodpovídají divákům i mně.“¹⁵²

Jak vyplývá z výše uvedené citace Larse Mandala, každodenní chod redakce a její manažerské vedení nefungují v TV2OJ striktně odděleně. Vedoucí redakce i celé zpravodajské sekce mohou s redaktory přímo konzultovat obsah zpravodajských příspěvků. Zajímalo mne proto, zda může do obsahu zpravodajství zasáhnout i někdo mimo redakční strukturu – například ředitel celé stanice:

„Samozřejmě, o všem spolu diskutujeme. Nevím, jestli mému přirovnání porozumíte, ale myslím, že jste si už všiml, že Dánsko je velmi *plochá* země, kde spolu pořád všichni o všem diskutují. Zahrnuje to i TV2 Østjylland. Pokud má výkonný ředitel, což je můj jediný nadřízený, nějaký námět či připomínku k tomu, co jsme včera večer v našem vysílání udělali či neudělali, přijde za mnou a zeptá se, proč to tak bylo. Pak o tom diskutujeme. Řekl bych, že je to úplně normální.“¹⁵³

V této souvislosti je vhodné připomenout i poznatek z předchozí kapitoly, že kritické hodnocení obsahu vysílání stanice TV2 Østjylland je zároveň podle zákona jednou z povinností jejího dohledového orgánu (*bestyrelsen*) složeného z desítek zástupců měst, úřadů či kulturních institucí východního Jutska.

¹⁵² Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁵³ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

2.2.2 Od námětu po reportáž

Stejně jako v případě krajských studií České televize jsem vedoucího zpravodajství TV2OJ Larse Mandala požádal o vylíčení redakčních procesů, kterými musí každý příspěvek projít během svého vývoje – od fáze myšlenky v hlavě některého z redaktorů až po natočený a sestříhaný příspěvek, který bude odvysílán jako součást zpravodajské relace pro celý region.

„V první řadě bych řekl, že cesta od čerstvé myšlenky k okamžiku, kdy ji spatříte ve vysílání, je velmi, velmi krátká. Jsme velmi – pokud vím, všechny zpravodajské organizace v Dánsku jsou velmi *ploché*. Takže je možné přijít do mé kanceláře a svůj námět přednést. Obvykle bych reportéra poslal za jedním z denních editorů, protože jsem příliš zaneprázdněný jinými záležitostmi. Ale pokud je to jasný, jednoduchý a pochopitelný námět, prostě bychom řekli: Tak běž a udělej to.“¹⁵⁴

Mandal již podruhé ve své odpovědi použil anglický výraz *flat – plochý*. Jde o obrazné pojmenování odkazující na geomorfologický charakter Dánska, jehož nejvyšší bod leží v nadmořské výšce necelých 181 metrů. Týká se však zejména uspořádání tamní společnosti, kdy spolu všechny zainteresované osoby bez okolků diskutují bez ohledu na postavení zapojených jednotlivců ve společenské hierarchii, v tomto případě v rámci redakce. Struktura zpravodajské redakce TV2OJ je tedy podle Mandala podobně *plochá* jako samotný Jutský poloostrov – každý novinář může kdykoli přijít se svým námětem za editorem či dokonce vedoucím zpravodajství. Pokud je nápad dobrý, bez dalších porad či schvalovacích procesů může vyrazit do terénu.

Jak už bylo řečeno, samotné natočení a sestříhání reportáže je ve zpravodajské sekci TV2OJ obvykle samostatnou prací – reportér je zodpovědný za obsah příspěvku, rešerši zdrojů, komunikaci s respondenty i fyzické pořízení záběrů.¹⁵⁵ Pokud denní editor shledá, že by bylo vhodné se tématu v některé zpravodajské relaci věnovat formou živého vstupu, do vysílání opět vstupuje redaktor, který téma na místě zpracovává. Po návratu z terénu musí autor svůj příspěvek sestříhat, opatřit televizní grafikou a titulky, namluvit komentář a odeslat celý příspěvek do redakčního systému.

¹⁵⁴ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁵⁵ S výjimkou dvoučlenných štábů, kde za natáčení dosud zodpovídá kameraman.

Denní editor je novinářům v průběhu celého procesu k dispozici na případné konzultace – autoři příspěvků s ním diskutují například o tom, koho je třeba kontaktovat s žádostí o vyjádření. Zároveň rozhoduje o tom, do které z pěti zpravodajských relací bude příspěvek zařazen, jaká mu bude přidělena stopáž a pořadí v rámci relace.

Před samotným odvysíláním každý příspěvek zhlédnou dvě pověřené osoby – kromě denního editora tuto kontrolu zajišťuje producent¹⁵⁶ zodpovědný za technickou stránku vysílání, který se zaměřuje na formát použitých materiálů, grafickou podobu, zvuk a další technické detaily. Editor poté zhodnotí, zda je příspěvek v souladu s novinářskou etikou, dánskou legislativou a interními předpisy redakce, neboť za obsah denního vysílání zodpovídá před vedením redakce, diváky i zákonem.¹⁵⁷ Management redakce do tohoto procesu nezasahuje, obsah vysílání a výkon jednotlivých novinářů hodnotí až zpětně – tedy po odvysílání relace.

2.2.3 Spolupráce s dalšími redakcemi

TV2 Østjylland spolupracuje na obchodní bázi s ostatními sedmi regionálními stanicemi v rámci sítě TV2 a celoplošnou televizní stanicí TV2 DANMARK včetně jejího specializovaného zpravodajského kanálu TV2 News. Tento fakt byl ostatně zmíněn již v první kapitole. Spolupráce probíhá v rámci ustálených denních postupů:

„Každé dopoledne posílá denní editor e-mail o tom, co dnes děláme, všem ostatním stanicím včetně TV2 News a zpravodajské sekci centrální stanice v Odense a Kodani. Totéž dělají i všechny další stanice. Děje se to mezi desátou a jedenáctou. V půl dvanácté se koná telekonference všech stanic napříč zemí.“¹⁵⁸

Pokud redakci celoplošné televize zaujme některé z témat připravovaných v TV2OJ, může odkoupit buď kompletní příspěvek, což se podle Mandala za rok 2014 stalo zhruba třisetkrát. Může si rovněž, vyžádat pouze hrubé materiály, z nichž následně vytváří vlastní obsah. Druhý zmíněný způsob jsem při sledování večerních zpráv TV2

¹⁵⁶ Mandal tuto pozici v angličtině označil výrazem *daily producer*.

¹⁵⁷ Dánský Zákon o odpovědnosti médií z roku 1998 (pořadové číslo 85, část 2, odstavec 5) stanoví, že každý vysílatel musí zveřejnit jméno právě jedné konkrétní osoby zodpovědné za finální rozhodnutí o zařazení/nezařazení a podobě vysílaného obsahu („editor“). Tato osoba za obsah zodpovídá z pohledu Dánské tiskové rady i zákonů.

¹⁵⁸ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

v prosinci 2015 zaregistroval zejména v rámci zpravodajských teček na závěr relace, kdy moderátor před rozloučením uvedl krátkou obrazovou zprávu na odlehčené téma (kulturní akce, počasí, slavnosti a podobně), po čemž následovaly záběry regionální televize či kompilace záběrů několika televizí. Navazující regionální zpravodajská relace pak divákům často nabídla kompletní reportáž, z níž pocházely záběry využitě v celoplošném vysílání.¹⁵⁹

Vzájemný obchod a spolupráce neprobíhá jen mezi regionálními stanicemi a centrálou TV2 DANMARK, ale rovněž v horizontálním směru – sdílením materiálů mezi dvěma regionálními stanicemi. Tento postup připadá v úvahu zejména u stanic, jejichž území působnosti spolu sousedí. V případě TV2OJ se jedná o TV2 NORD na severu, TV MidtVest na západě a TV SYD na jihu. U dvou posledně zmiňovaných je spolupráce intenzivnější, neboť jejich vysílání alespoň zčásti pokrývá region Midtjylland, takže se stejně jako TV2OJ věnují například regionální politice.

„Pokud sousední regionální stanice chystá například reportáž ze Silkeborgu, což je hraniční město mezi oblastmi TV2 Østjylland a TV MidtVest, probereme to a je možné, že jsme to téma zrovna chtěli zpracovat také. Tak se rozhodneme, že když ho dělají oni, my už ho dělat nebudeme a dostaneme ten příspěvek od nich, případně naopak.“¹⁶⁰

Sdílení obsahu mezi sousedními stanicemi vede k úspoře finančních nákladů i času redaktorů. Kromě zpravodajských příspěvků televize vzájemně sdílejí i celé pořady. Lars Mandal v rozhovoru zmínil například předvolební debatu TV2OJ, kterou o den později ze záznamu odvysílala jihojutská TV SYD. Její programové schéma navíc ukazuje, že televize do vysílání pravidelně zařazuje zpravodajskou relaci TV2OJ.¹⁶¹

Další možností spolupráce je přímá účast TV2 Østjylland na výrobě zpravodajských příspěvků či pořadů jiné televize – obvykle centrální TV2 DANMARK. Regionální stanice může na žádost z Kodaně či Odense pořídit například synchrony do vysílání, je-li pro celoplošnou zpravodajskou relaci nutné natočit vyjádření některého z místních politiků, akademiků či dalších osobností.

¹⁵⁹ Příklady tohoto využití obrazového materiálu TV2OJ lze snadno najít mezi daty z obsahové analýzy v příloze 7. Takto pojaté zpravodajské tečky lze identifikovat touto kombinací kategorií: Pořadí 5 (poslední příspěvek), Typ příspěvku 2 (zpráva čtená či obrazová), Domicil 17 (Østjylland).

¹⁶⁰ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁶¹ Programové schéma TV SYD: <http://www.tvsyd.dk/programoversigt>

„Když se tady něco stane, je mnohem jednodušší, když událost pokryjeme my, než aby sem posílali vlastní lidi,“ okomentoval tuto spolupráci v rozhovoru Lars Mandal.¹⁶² Probíhá podle něj téměř každý den, což je dáno významem Aarhusu jako druhé největší dánské metropole a zároveň univerzitního města, kde je možné oslovit řadu odborníků z akademické sféry. Příspěvky vytvořené ve spolupráci s TV2OJ jsou ve vysílání identifikovatelné buď podle grafického štítku, nebo díky mikrofonu – redakce i v případě natáčení pro centrálu TV2 používá mikrofony s logem své stanice.¹⁶³

TV2 DANMARK od svých partnerů v Aarhusu často žádá nejen předtočené záběry a výpovědi respondentů, ale také jejich přímý vstup do celoplošného vysílání. TV2OJ pro tyto účely nechala upravit jedno z televizních studií, kterému pracovníci stanice přezdívají *plug-and-play*.¹⁶⁴ Studio s proměnlivým pozadím televizní obrazovky má pevně nastavenou kameru zabírající hosta v kompozici, která přesně zapadá do televizní grafiky stanice TV2 News a umožňuje tak přímý vstup hosta z Aarhusu do vysílání, v němž je na dálku zpovídán moderátorem.

Vyjmenované formy spolupráce s dalšími stanicemi pod značkou TV2 vynášejí TV2OJ každý rok částky v řádu milionů dánských korun, které shrnuje tabulka číslo 1.¹⁶⁵ Nutno

Rok	Nákup (DKK)	Prodej (DKK)
2010	496 595	6 381 037
2011	509 124	6 425 914
2012	651 059	4 805 522
2013	286 526	2 989 800
2014	860 123	2 755 439

podotknout, že jde o souhrnná čísla za celou stanici včetně dokumentární tvorby prodané stanici TV2 DANMARK. Z uvedených čísel je však patrné, že prodej obsahu a s ním spojených služeb v případě TV2OJ převažuje hodnotu pořadů, které kupuje.

Výrazné snížení výnosů z prodeje příspěvků a pořadů mezi roky 2011 a 2013 má snadné vysvětlení: Od začátku února 2012 provozuje TV2OJ vlastní čtyřiadvacetihodinový kanál, což přineslo vyšší nároky na její výrobní kapacity – televize se od té doby musí primárně soustředit na vyplnění svého programu, nikoli na tvorbu pro sesterské stanice.

¹⁶² Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁶³ Empirické zjištění autora na základě měsíčního sledování hlavní zpravodajské relace TV2

¹⁶⁴ V překladu „připoj a hraj“ – odkaz na technologii umožňující snadnou konfiguraci hardwaru.

¹⁶⁵ Tabulka vychází z dat uvedených ve zprávách o plnění kontraktu na veřejnou službu TV2OJ za roky 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014. Dostupné ze stránky: <http://www.tv2oj.dk/artikel/42594:Om-TV-2---oeSTJYLLAND--Public-service>

2.3 Dílčí závěr: Komparace podoby, struktury a práce regionálních redakcí

Struktura sítí regionálních zpravodajských redakcí v někdejší Československu i Dánském království v období jejich vzniku **shodně vycházela z aktuálně platného územního členění daného státu, které bylo však v obou případech pro potřeby televizního vysílání upraveno.** Československá televize postupně vybudovala redakce v každém ze sedmi českých krajů ustavených v roce 1960,¹⁶⁶ oproti územnímu členění však přidala navíc několik odloučených pracovišť v horských oblastech a odlehlejších částech větších krajů. Dánská síť regionálních stanic TV2 byla ministerstvem kultury v 80. a 90. letech minulého století sestavena na základě územního členění země na 15 okresů, založeno však bylo pouze osm regionálních stanic – okresy tak byly pro potřeby televizního vysílání „spojovány“ za účelem vytvoření větších územních celků. Čtyři stanice vysílaly právě pro jeden okres, zbytek pro dva až čtyři okresy zároveň.

Nutno ovšem v této souvislosti podotknout, že zatímco **Československá televize v jednotlivých krajích zakládala pouze „kanceláře“** pro zpravodajské štáby bez nákladného technologického vybavení pro samostatné vysílání a mohla si tak dovolit síť redakcí bez příliš vysokých nákladů rozšířit dokonce i mimo krajská města, dánská vláda pojala regionální televizní vysílání velkoryseji – **každá z osmi stanic měla k dispozici zázemí a technologické vybavení včetně vysílací infrastruktury.**

Oba porovnávané státy prošly po vybudování regionální zpravodajské sítě územní reformou. Česká republika je od roku 1997 členěna na 14 samosprávných krajů, na což **Česká televize reagovala restrukturalizací zpravodajství a založením nových krajských redakcí** – v současnosti je redakce ČT v každém kraji (středočeská sídlí v Praze) se zachováním některých odloučených pracovišť zmíněných v předchozím odstavci. **Dánské regionální stanice oproti tomu na zrušení okresů v roce 2007 příliš výrazně nereagovaly,** což bylo zřejmě dáno jejich právní subjektivitou a již vybudovanou vysílací infrastrukturou

¹⁶⁶ Tato práce se záměrně nezabývá strukturou krajských redakcí na území dnešního Slovenska, neboť tato struktura není relevantní pro současnou síť krajských studií České televize.

Došlo pouze k dílčím změnám působnosti stanic na rozhraní jednotlivých regionů, které ilustruje například převedení komuny Mariager – svého času součástí aarhuského okresu pokrývaného stanicí TV2OJ – pod gesci stanice TV2 Nord poté, co byla komuna přičleněna k jinému kraji než zbytek původního okresu.

V oblasti samotné redakční práce má případová studie poukázala na značné množství **shodných znaků v oblasti spolupráce mezi krajskými redakcemi a centrálou připravující celoplošné vysílání** – a to navzdory skutečnosti, že zatímco v České republice jsou všechny tyto redakce součástí jedné instituce, v Dánsku spolu jednotlivé regionální stanice a centrální TV2 DANMARK nemají po právní stránce nic společného. Bez ohledu na to se v obou případech ukázalo, že regionální redakce dodává celoplošnému zpravodajství kompletně zpracované příspěvky i hrubý materiál pro další zpracování, pořizuje centrální redakci materiál na základě její přímé žádosti (například synchrony s vyjádřením centrálou určených regionálních osobností), provozuje jednoduché studio umožňující vstup hosta do celoplošného vysílání vedeného z centrálního studia a v neposlední řadě sdílí náměty při pravidelných poradách.

V případě dánské sítě TV2 tato **spolupráce probíhá na tržním principu**, za obsah a služby poskytnuté centrální redakci získává regionální stanice peníze. V případě České televize tento tržní princip chybí, ani jednotliví **krajští redaktori nejsou například za příspěvek do Událostí zvláště finančně ohodnoceni**. To může být příčinou chybějící motivace některých z těchto redaktorů, kteří tvorbu pro Události považují za zbytečnou práci navíc, kvůli které musí zůstat na pracovišti déle.

Redakční schvalovací procesy – ilustrované na příkladu imaginární cesty od námětu po reportáž – **jsou v regionálním zpravodajství České televize výrazně formalizovanější**. Od redaktorů se požadují písemné „nabídky“ a každé téma musí odsouhlasit dvě osoby, kromě editora relace ještě vedoucí redaktor. V redakci TV2 Østjylland stačí podle vyjádření vedoucího zpravodajství Larse Mandala ústní domluva mezi redaktorem a denním editorem, vedoucí redakce již do plánování obsahu konkrétní relace nezasahuje. **Příčinou tohoto rozdílu je zřejmě vertikálně členitější redakční hierarchie a zároveň skutečnost, že jednotlivé články této hierarchie pracují v jiných městech** (redaktor v Ústí nad Labem – vedoucí redaktor v Hradci Králové – editor relace v Praze – šéfredaktor regionálního zpravodajství v Brně), zatímco v TV2OJ sedí všechny osoby s výjimkou editorů celostátního zpravodajství v jedné

budově. **Dalším důvodem může být větší „konkurence“ mezi nabídkami** determinovaná vyměřeným vysílacím časem: Redakce TV2OJ má pro svůj obsah k dispozici 24hodinový televizní kanál a celkem pět zpravodajských relací, z nichž nejdelší má stopáž téměř 24 minut. Česká televize věnuje regionálnímu zpravodajství primárně pořad Události v regionech o stopáži 25 minut, přičemž nabídky témat pro jejich pražské vydání tvoří celkem 25 redaktorů z deseti krajů.

Jako poměrně zajímavý se jeví **rozdíl v pojetí redakční autonomie**. Ta je v případě České televize výslovně zakotvena v Kodexu ČT, který jejímú institucionálnímu vedení přímo zapovídá například ústní formou probírat s vedoucími redaktory obsah vysílání – jakékoli pokyny může generální ředitel vydat pouze písemně, a to jen v případě, kdy bezprostředně hrozí porušení zákona. Lars Mandal na otázku, zda ředitel televize s redakcí probírá obsah vysílání, odpověděl: „Myslím si, je to úplně normální“. Příčiny tohoto rozdílu v pojetí vztahu mezi redakcí a managementem (případně i dohledovými orgány) byly již zmiňovány v závěru předcházející kapitoly – patrně vycházejí z obecných poměrů ve společnosti, kdy v Dánsku je zvykem otevřeně a s důvěrou diskutovat, aniž by automaticky vyvstávaly obavy z mocenských zásahů. Za obsah každého pořadu je v Dánsku ze zákona odpovědný jeho editor, což je v redakčních rozhodovacích procesech a případných diskusích respektováno.

Závěrem této kapitoly zmíním ještě shody a rozdíly v přístupu porovnávaných televizních institucí k **technologické konvergenci a jejích dopadech na redakční práci**. Česká televize i TV2 Østjylland shodně oddělují práci televizních reportérů a jejich kolegů, kteří připravují obsah internetového zpravodajství (TV2OJ má oddělenou internetovou redakci, Česká televize dedikovala do regionálních redakcí webové editory podléhající divizi Nová média), ačkoli jsou spolu tvůrci televizního vysílání i webového obsahu ve stálém kontaktu. Odlišný přístup však panuje v otázce, nakolik by technologická konvergence měla ovlivnit vlastní televizní produkci – velikost štábů a styl jejich práce. Vedoucí zpravodajství TV2OJ se v rozhovoru netajil ambicí **v blízké budoucnosti zcela zrušit pozici kameramanů**, již v roce 2015 tvořili většinu redakce samostatně pracující jedince. Šéfredaktor regionálního zpravodajství České televize považuje metody autorského videožurnalismu či natáčení na mobilní telefon za pouhý **doplňk klasické televizní práce**. Tu budou podle něj nadále zastávat především dvoučlenné zpravodajské štáby.

3. Zastoupení regionů v celoplošném zpravodajství

Reprezentanti obou zkoumaných televizních institucí se během rozhovorů zmínili o tom, že jejich redakce pravidelně přispívají svým obsahem do celoplošného zpravodajství. „Minulý rok jsme prodali 300 příspěvků z naší oblasti zpravodajské sekci TV2 DANMARK. Třisetkrát, to je téměř každý den jeden,“ uvedl zcela konkrétně Lars Mandal za regionální stanici TV2 Østjylland.¹⁶⁷ Roman Ondrůj pak upozornil, že z krajských redakcí často pochází náměty, na jejichž základě redakce Událostí postaví hlavní téma celého vydání. Na závěr své bakalářské práce jsem se proto rozhodl ověřit, **jaký podíl mají na celoplošném zpravodajství – konkrétně na obsahu hlavní zpravodajské relace – příspěvky z jednotlivých krajů.**

Tato výzkumná otázka je relevantní zejména proto, že celoplošné zpravodajství otevírá pro tvorbu regionálních zpravodajských štábů zcela nové publikum: Zatímco příspěvky krajských redakcí pro Události v regionech či běžná zpravodajská produkce TV2OJ je zaměřena především na informační servis pro samotné obyvatele daného regionu. Příspěvek v hlavní zpravodajské relaci představí region a události, kterými žije, divákům napříč celou zemí. Zpravodajské relace televizních institucí, které plní závazek veřejné služby, by proto měly svému publiku nabídnout co nejpestřejší škálu příspěvků z různých částí státu.¹⁶⁸

Na druhou stranu je faktem, že centrální zpravodajské redakce obvykle sídlí v metropolích, jejichž obyvatelé zároveň tvoří největší část televizního publika.¹⁶⁹ Nabízí se proto otázka, nakolik se tyto skutečnosti promítají do obsahu vysílání – zda není zpravodajství České televize příliš „pragocentrické“ a dánská produkce analogicky neupřednostňuje zpravodajství z nejbližšího okolí Kodaně. V dánském případě se přidává i další z možných ovlivňujících faktorů: Zatímco ve městech Kodaň a Odense má TV2 DANMARK vlastní zpravodajské redakce, materiály z jiných regionů včetně druhého největšího města Aarhus musí převážně nakupovat.

¹⁶⁷ Rozhovor s Larsem Mandalem, viz příloha 4.

¹⁶⁸ Ačkoli obsahová analýza v rámci této práce se zaměřuje na hlavní zpravodajské relace, totéž platí i pro další obsah celoplošného zpravodajství – například denní kontinuální vysílání zpravodajských kanálů (ČT24 a TV2 News) či zpravodajské magazíny (např. Týden v regionech).

¹⁶⁹ Události ČT připravuje zpravodajská redakce sídlící v Praze. Redakce zpravodajství TV2 DANMARK je rozdělena mezi Kodaň (ostrov Sjælland) a Odense (ostrov Fyn).

3.1 Výběrový soubor a kódovací kniha

Pro zodpovězení výše formulované výzkumné otázky jsem zvolil metodu kvantitativní obsahové analýzy.¹⁷⁰ Výběrovým souborem jsou všechna vydání pořadů Události a TV2 Nyhederne vysílané od 1. do 31. prosince 2015. Jelikož TV2 DANMARK vysílá v průběhu dne více pořadů pod stejným názvem, pro úplnost dodávám, že byl zkoumán obsah hlavní zpravodajské relace vysílané od 19 hodin.

Česká televize vysílá **Události** každý den od 19 hodin paralelně na programech ČT1 a ČT24. Jejich stopáž činí ve všedních dnech 48 minut, o víkendu a svátcích je zhruba o 4 minuty kratší. Nejvyšší sledovanosti ve sledovaném období dosáhly v neděli 27. prosince, kdy je na programu ČT1 zhlédlo asi 1 205 000 diváků starších 15 let (rating 13,9 %) a na programu ČT24 dalších 146 tisíc diváků (rating 1,7 %).¹⁷¹ Událostem předchází krátký pořad „Události za okamžik a Počasí“, jehož obsah nebyl do analýzy započítán. Ve sledovaném období se pořad nevysílal na Štědrý den a v poslední den roku, celkem bylo tedy do analýzy zahrnuto 29 vydání Událostí. **Analyzováno bylo celkem 812 zpravodajských příspěvků o souhrnné délce 21 hodin a 23 minut.**

Stopáž hlavní zpravodajské relace **TV2 Nyhederne** dosahuje ve všedních dnech zhruba 25 minut, o víkendech a svátcích bývá zkrácena až o deset minut. V týdnu do 27. prosince 2015 ji sledovalo průměrně 551 tisíc diváků starších 12 let (rating 12 %).¹⁷² Po jejím skončení navazuje regionální zpravodajská relace, během které sledovanost TV2 DANMARK mírně stoupá (v daném týdnu průměrně o dva tisíce diváků). Ve sledovaném období se pořad nevysílal na Štědrý den, posuzováno tedy bylo 30 relací. **Do analýzy bylo celkem zahrnuto 365 zpravodajských příspěvků o souhrnné délce 10 hodin a 42 minut.**

¹⁷⁰ Podkladem pro přípravu této analýzy byla publikace Winfrieda Schulze, Lutze Hagen, Helmuta Scherera a Ireny Reifové z roku 1998.

¹⁷¹ Měsíční žebříčky České televize za prosinec 2015. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/zebricky/2015/nejsled_12_ct24_2015.pdf a http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/sledovanost/zebricky/2015/nejsled_12_ct1_2015.pdf

¹⁷² Údaje o týdenní sledovanosti projektu TNS Gallup Pressemeddelelse za 52. týden roku 2015. Dostupné z: <http://tvm.gallup.dk/tvm/pm/default.htm> (k dispozici jen data pro skupinu 12+)

Kódovací jednotkou této analýzy je **zpravodajský příspěvek** – tematicky a formálně ucelené mediální sdělení. Zpravidla se skládá ze studiového úvodu čteného moderátorem ve studiu, navazovat může jeden obrazový příspěvek či živý vstup. Obvykle je ohraničen dalším vstupem moderátora, který ze studia uvede další příspěvek. Pokud moderátor ke končícímu příspěvku přidá dovětek, jeho stopáž je ještě započítána. Příspěvek může skončit rovněž znělkou či pauzou v projevu moderátora.

Zpravodajské příspěvky jsou zařazeny do kategorií, z nichž nejvýznamnější určuje proměnná zvaná **domicil**. U zahraničních zpráv nabývá hodnoty 0, což příspěvek automaticky vyřadí z dalšího posuzování, neboť pro aktuální výzkumnou otázku není relevantní. Příspěvky s domácí tematikou, ale bez vazby ke konkrétnímu regionu, jsou označeny číslovkou **10** – obecná domácí. Patří do ní rovněž zprávy o vrcholové politice, legislativě či státní správě, které se obvykle odehrávají v Praze či Kodani. Účelem tohoto kroku je „odfiltrovat“ příspěvky týkající se země jako celku, které by jinak zkreslovaly výsledek výzkumu – pokud by byly zařazeny mezi příspěvky o Praze či Kodani, výrazně by to narušilo poměr v zastoupení regionů, který sleduji.

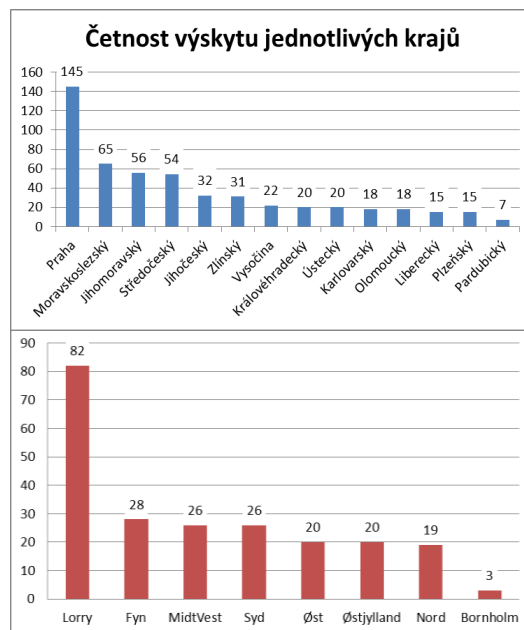
Příspěvky vážící se ke konkrétnímu regionu jsou v případě Dánska zařazeny do kategorií **11-18**, v případě českých krajů do kategorií **101-114**. Příspěvek smí být zařazen do více kategorií současně, pokud zmiňuje několik regionů. Jelikož se analýza zabývá i podílem jednotlivých regionů na odvysílaném čase, bylo stanoveno pravidlo, že celková **stopáž příspěvku se pro účely těchto výpočtů dělí mezi regiony**, které se v příspěvku objevily.¹⁷³ Speciálním případem jsou příspěvky s celonárodním dosahem, které redakce ilustruje na příběhu z konkrétního regionu – tyto jsou označeny zároveň domicilem **10** a kódem regionu. **Jedním z cílů této analýzy je zjistit, zda redaktoři tyto „ilustrační“ příběhy nehledají primárně v blízkém okolí centrální redakce.**

Kompletní kódovací kniha se všemi proměnnými a definicemi kategorií je k dispozici jako příloha číslo 6. Zdrojová data obsahové analýzy – tabulka zahrnující všech 812 českých a 365 dánských příspěvků – tvoří samostatnou přílohu této práce.

¹⁷³ Na úrovni jednotlivých reportáží může toto pravidlo vést k dílčím nepřesnostem v řádu jednotek sekund, které je vzhledem k velikosti výběrového souboru možné při prezentaci souhrnných dat s opatrností zanedbat. Bylo by však chybou data interpretovat například tak, že v Událostech z úterý 8. prosince bylo v příspěvku o pohledu vesnických hostinců na zákaz kouření věnováno Moravskoslezskému, Středočeskému i Jihomoravskému kraji přesně po 39 sekundách.

3.2 Vysílací prostor věnovaný jednotlivým regionům

První dvojice grafů ukazuje, kolikrát se zpravodajské relace věnovaly jednotlivým českým krajům a oblastem, které spadají do působnosti dánských regionálních stanic TV2. Je zaznamenán každý výskyt – od ucelené reportáže z kraje až po krátké obrazové zprávy. Struktura obou grafů je podobná, bezkonkurenčně nejčetnější jsou v Česku informace a záběry z Prahy (145 příspěvků) a v Dánsku z Kodaně (82).¹⁷⁴

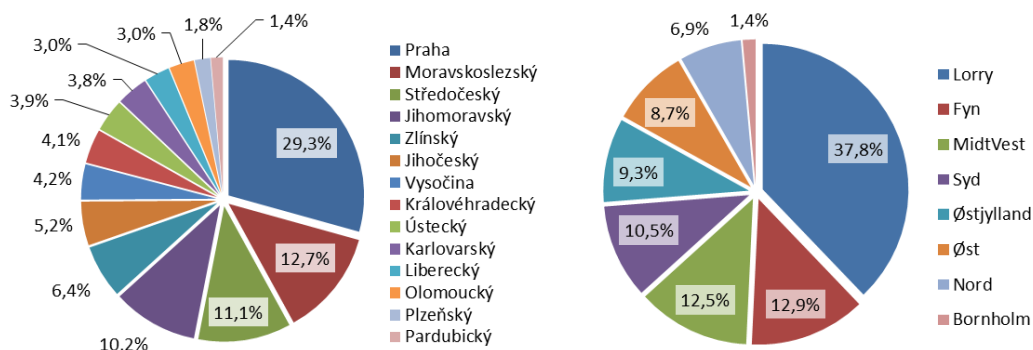

Na druhém a třetím místě se Události věnovaly Moravskoslezskému (65) a Jihomoravskému (56) kraji, kde sídlí velká regionální studia ČT. Ani po sečtení „zmínek“ o těchto dvou krajích však příspěvky o Praze či z Prahy není možné dorovnat. Trojici často zmiňovaných mimopražských krajů uzavírá Středočeský (54), kterému se ovšem věnují redaktori z Prahy. Kraje, jejichž území není pokryto žádným z regionálních center ČT, výrazně zaostávají. Graf uzavírá Pardubický kraj – za celý měsíc zmíněný pouze sedmkrát.

Podobná situace panuje i v Dánsku, kdy počet „zmínek“ o Kodani (oblast působení TV2 Lorry) ve sledovaném období nedorovná ani součet tří následujících oblastí – ostrova Fyn (28), středozápadního (26) a jižního Jutska (26). Za zmínku stojí fakt, že příspěvky z Fynu nejsou výrazně častější než z dalších dvou zmíněných oblastí, přestože má TV2 DANMARK v tamní metropoli Odense vlastní redakci. Pozici poněkud opomíjeného Pardubického kraje převzal v Dánsku odlehlý ostrov Bornholm, který do hlavní zpravodajské relace za měsíc pronikl pouze třikrát.¹⁷⁵

¹⁷⁴ Následující stránky budou pro tento jev – výskyt konkrétního regionu v příspěvku či jeho části, ať už v textové či obrazové podobě – užívat pojem „**zmínka**“.

¹⁷⁵ Nutno podotknout, že na ostrově žije pouze necelých 40 tisíc obyvatel. Navzdory nízké populaci má tamní regionální stanice TV2 Bornholm stejně vysoký rozpočet jako všechny ostatní a vysílá zpravodajství v obdobném rozsahu jako ony.

Obdobný pohled jako v případě četnosti nabízí graf, který zaznamenává podíl jednotlivých krajů a oblastí na vysílacím čase věnovaném regionálním tématům. Jejich pořadí se oproti absolutnímu počtu „zmínek“ mírně liší – například Středočeský kraj, kterému byla věnována zhruba 1 hodina a 5 minut prosincových Událostí, překonal Jižní Moravu, jež měla sice ve zpravodajství o dva výskyty více, ale jejich průměrná stopáž byla kratší – celkem dosáhla na 59 minut vysílacího času. V druhé polovině pomyslného žebříčku si podobným způsobem vyměnil pozice Liberecký kraj s Olomouckým, zde je však rozdíl v mezích statistické chyby – oběma krajům bylo v Událostech věnováno mírně přes 17 minut.

Zajímavostí je, že v případě dánského pořadu TV2 Nyhederne se pořadí jednotlivých oblastí v obou grafech vůbec nezměnilo. Opět je patrná výrazná dominance Kodaně, které z celkových 5 hodin a 20 minut věnovaných informacím z regionů připadly více než dvě hodiny vysílacího času.

Pro zajímavost dodávám, že ostrovu Bornholm se pořad za měsíc věnoval zhruba čtyři a půl minuty. Redakce mu však zároveň věnovala druhý nejdelší regionální příspěvek za celý měsíc – celých 243 sekund referovala o protestech obyvatel proti „superúředníkovi“ zastupujícímu na ostrově státní správu. O dvě sekundy delší byla jen investigativní reportáž z Kodaně, v níž reportéři ve spolupráci s místním internetovým obchodem napálili, usvědčili a nechali zatknout zloděje.

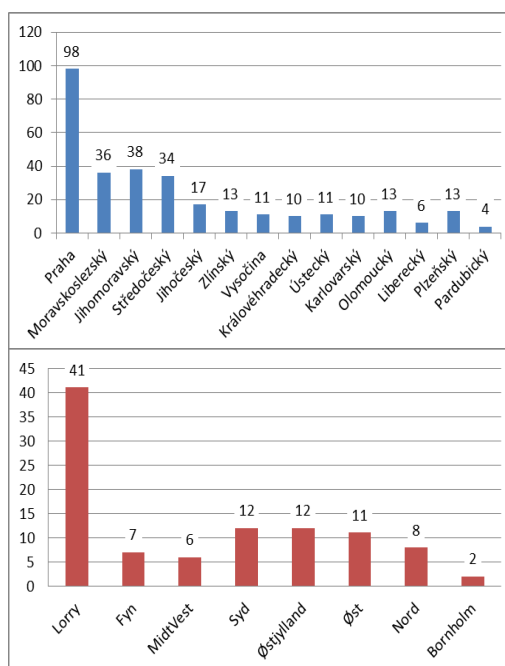
Přehlednou tabulku shrnující počty zpráv pocházejících z jednotlivých regionů, dedikovaný vysílací čas i průměrnou stopáž regionálních příspěvků naleznete v příloze číslo 7.

3.3 Regiony jako svébytné zdroje nadčasových témat

Náplň hlavní zpravodajské relace do značné míry neurčují samotní redaktoři a jejich nápady, nýbrž v první řadě události, které den aktuálně přinese a o nichž je nutné diváky informovat – nehoda na železničním přejezdu, výbuch továrny či například vražda. Při rozhodování o zařazení takového příspěvku zpravidla nehraje roli, ve kterém kraji se událost odehrála. Pro zjištění, zda se tvůrci Událostí a TV2 Nyhederne snaží představit ve svých relacích celou zemi, nebo se zajímají primárně o Prahu a Kodaň, jsou proto klíčové dva druhy příspěvků.

Prvním z nich jsou takzvaně *měkké zprávy* (*soft news*) – nadčasové zajímavosti a příběhy, které mohly být odvysílány jindy, neboť se přímo nevážou na aktuální dění.

Kromě nich jsou předmětem zájmu této analýzy i příspěvky, které redakce mohla natočit jinde než na místě, kde skutečně vznikly. **Nejde tedy o událost, která zasáhla jeden konkrétní region**, ale například o konkrétní příběh ilustrující společenský fenomén, s nímž se setkávají lidé napříč Českem či Dánskem.

Při sběru dat pro analýzu jsem u jednotlivých příspěvků zavedl proměnné „**tvrdost**“ (přímá vazba příspěvku na konkrétní aktuální událost) a „**tvrdost domicilu**“ (1 – příspěvek se váže ke konkrétnímu regionu, 2 – příspěvek by bylo možné natočit jinde). Po odfiltrování zahraničních zpráv a domácích aktualit, které se zároveň váží ke konkrétnímu místu, zbylo pro další posuzování **205 českých a 85 dánských příspěvků** – tedy ve stejném pořadí 25 a 23 procent výběrových souborů.¹⁷⁶

¹⁷⁶ Do této skupiny patří i příspěvky věnované několika regionům zároveň (proto v grafu na této stránce figuruje celkem 314 českých a 99 dánských „zmínek“ o jednotlivých oblastech) a již zmiňované „ilustrační“ příběhy. Zařazeny byly také kulturní příspěvky. Logika byla v tomto případě prostá – namísto zprávy o repertoáru Dejvického divadla by mohla v Událostech bez problému zaznít kupříkladu zpráva o Divadle Josefa Kajetána Tyla v Plzni.

V grafech, které je možné zhlédnout na předchozí stránce, bylo pořadí sloupců věnovaných jednotlivým regionům záměrně ponecháno stejné jako v případě prvního grafu v předcházející kapitole, který souhrnně zobrazil všechny „zmínky“ napříč zpravodajskou produkcí bez ohledu na témata a charakter příspěvků. Zejména v případě dánské TV2 je díky tomu patrné, že **po vyřazení aktualit** – jednoznačně zakotvených v prostoru i času – **výrazně oslabila pozice středozápadního Jutska** (celkem 28 zmínek, nyní pouhých 6) a ostrova Fyn (celkem 26, nyní 7). Ve vztahu k nim naopak posílily oblasti působnosti televizí TV2 Østjylland, Øst a Nord. Například poslední zmiňovaná stanice se o to v prosinci 2015 zasloužila díky mimořádnému euroskepticismu, který je v obyvatelích severního Jutska zakořeněný. Začátek zkoumaného měsíce se v Dánsku nesl ve znamení referenda o hlubším sblížení země s Evropskou unií a redakce TV2 Nyhederne tento „regionální stereotyp“ využila hned v několika obsáhlých reportážích.

Analýza potvrdila **jednoznačně dominantní pozici Prahy a Kodaně**, kterým se v daném měsíci věnovala shodně **téměř polovina hodnocených zpravodajských „zmínek“** – konkrétně 47,8 % v případě ČT a Prahy; 48,2 % v případě Dánska a Kodaně. Aniž by je k tomu nutily „tvrdé“ aktuální události svázané s Prahou, prezentovali tvůrci hlavní zpravodajské relace České televize svým divákům více zajímavostí a příběhů z metropole než z devíti českých a moravských krajů dohromady (Pardubického, Plzeňského, Libereckého, Olomouckého, Karlovarského, Královéhradeckého, Zlínského, Ústeckého a Vysočiny – celkem 91 hodnocených „zmínek“).

Pro srovnání dodejme, že Český statistický úřad evidoval v Praze k 1. lednu 2015 celkem 1 259 079 obyvatel. Devět výše uvedených regionů, jejichž souhrnné zastoupení v Událostech Prahu zhruba vyrovnalo, ke stejnému datu obývalo celkem 4 936 068 lidí.¹⁷⁷ Tabulka v příloze číslo 7 se této problematice podrobně věnuje právě s ohledem na **vztah vysílacího času věnovaného jednotlivým regionům a počtu jejich obyvatel**.

¹⁷⁷ Data Českého statistického úřadu k 1. lednu 2015: <https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721501.pdf/80844cbf-66bb-42ec-816a-69668d3f0631?version=1.1>

3.4 Dílčí závěr: Regionální obsah v celoplošném zpravodajství

Předešlé stránky měly jasně definovaný výzkumný cíl – zmapovat, nakolik jsou jednotlivé české kraje a dánské „televizní“ regiony zastoupeny v hlavních zpravodajských relacích České televize a TV2. Posuzován byl nejprve veškerý obsah relací bez ohledu na charakter jednotlivých příspěvků. Následně jsem výběrový soubor omezil vyřazením aktualit (tzv. *hard news*), které jsou pevně ukotveny v prostoru i času. K tomuto kroku mne dovedl záměr vyzkoušet, zda editoři v Praze a Kodani při zařazování nejrůznějších nadčasových zajímavostí, příběhů či příspěvků s kulturní tematikou dávají prostor celému Česku či Dánsku, nebo jsou při hledání a výběru témat výrazně zaměřeni na samotnou metropoli.

Oba zkoumané pořady v prosinci 2015 vykázaly prakticky **totožný trend, v jehož rámci náplni celoplošného zpravodajství zcela dominovalo hlavní město, a to i po odfiltrování zpráv o vrcholné politice a centrálních státních institucích**, které se z principu odehrávají převážně v metropoli. S výrazným rozdílem za Prahou a Kodaní následovala vždy trojice silných oblastí (Moravskoslezský, Jihomoravský a Středočeský kraj v Česku; Fyn, MidtVest a Syd v Dánsku). Zbývající regiony byly zastoupeny rovnoměrně s výjimkou jednoho – Pardubického kraje a ostrova Bornholm – zmiňovaného pouze v řádu jednotek příspěvků.

Po zúžení výběrového souboru na nadčasové či územně neukotvené příspěvky došlo k dílčím změnám v pořadí jednotlivých regionů. **Zejména v Dánsku vykázaly oblasti s velkým množstvím aktualit (MidtVest a Fyn) velmi nízkou četnost „lehčích“ zpravodajských příspěvků. Česká televize i v zúženém výběrovém souboru vykazovala vysoce nadstandardní produkci příspěvků týkajících se Jihomoravského, Moravskoslezského a Středočeského kraje** – tedy oblastí pokrývaných z velkých regionálních studií. V případě TV2 DANMARK, která má kromě Kodaně svou vlastní redakci i na ostrově Fyn, se souvislost mezi existencí této redakce a vyšším zastoupením daného regionu ve vysílání neprokázala.

Analýza nicméně potvrdila, že hlavní zpravodajská relace České televize i TV2 věnuje příspěvkům z metropole a o metropoli neúměrně velký podíl vysílacího času, a to i při zohlednění populace jednotlivých regionů (viz příloha 7).

Závěr

Každá kapitola této bakalářské práce přinesla dílčí závěr, který na základě aplikované výzkumné metody shrnul shodné a rozdílné rysy regionálních redakcí České televize a dánské sítě TV2. Analýza jejich role v příslušných mediálních systémech odhalila například **významný rozdíl v pojetí mediální legislativy a postavení dohledových orgánů**. V České republice je televize veřejné služby vázána řadou velmi podrobných zákonů, schválení Poslanecké sněmovny podléhá i její kodex a stejným orgánem volená Rada ČT má zákonem zakázáno zasahovat do vysílání. Dánská legislativa je oproti tomu formulována jen velmi obecně a stručně, klíčové rozhodovací pravomoci s důvěrou svěřuje osobě ministra kultury a ustanovila televizním stanicím rady o desítkách členů, kteří mají kritické hodnocení obsahu vysílání v popisu práce.

Takto nastavený systém se odráží i ve vnitřním fungování televizních institucí, které mapovala případová studie: Regionální zpravodajství ČT má **horizontálně členitou redakční hierarchii**, v níž ani šéfredaktor na denní bázi nezasahuje do obsahu vysílání a **management televize má výslovně zakázáno jej ovlivňovat**. Tato pravidla ostře kontrastují s názorem dánského respondenta Larse Mandala, podle nějž je **zcela normální, aby všichni – včetně dohledového orgánu či ředitele televize – otevřeně diskutovali o všem**.

Původ této výrazné difference zřejmě tkví v odlišném historickém vývoji českého a dánského mediálního systému, který popsal již úvod první kapitoly: Zatímco dánská společnost i média se po staletí vyvíjela v duchu **demokratického korporativismu spojeného se vzájemnou důvěrou**, pojetím státu jako služebníka společnosti či vysokou mírou profesionalizace, vývoj české žurnalistiky i celé společnosti přetřaly dlouhé dekády **totalitního režimu**. Právě z této zkušenosti může vycházet potřeba **striktně kodifikovaného konceptu redakční autonomie**, kdy svoboda tisku spočívá v tom, že ředitel ani členové dohledového orgánu (byť může jít o respektované osobnosti v daném oboru) s novináři o obsahu jejich práce prakticky nesmějí ani mluvit.

Cílem těchto stránek není opakovat dílčí závěry jednotlivých částí mé práce. Jejich zasazení do vzájemné souvislosti ovšem vede k dalšímu poněkud překvapivému zjištění. První kapitolu této komparativní analýzy jsem uzavřel konstatováním, že jednotlivé krajské redakce České televize je prakticky nemožné přímo porovnávat s regionálními stanicemi dánské sítě TV2. Tyto stanice disponují vlastní právní subjektivitou, vysílací infrastrukturou a rozpočtem o objemu 63 milionů dánských korun ročně investovaných vedle zpravodajství a provozování vlastního televizního kanálu například do vlastní dokumentární tvorby. Dospěl jsem k závěru, že **jednotlivé stanice TV2 vykazují mnohem více podobných znaků s regionálními studii ČT v Brně a Ostravě**, k nimž lze po zúžení sledovaných činností na tvorbu zpravodajského obsahu zařadit také pražskou redakci *Události v regionech*.

Rozhovory s představiteli obou televizních institucí, které byly prezentovány v druhé kapitole, tento poměr potvrdily: Zatímco **zpravodajskou redakci TV2 Østjylland** tvoří podle Larse Mandala zhruba **60 pracovníků**, z nichž každý den pracuje čtvrtina, **redakce České televize v Ústeckém kraji**, který je rozlohou i počtem obyvatel s východním Jutskem srovnatelný, **sestává toliko ze tří redaktorů**, stejného počtu kameramanů a produkčního – celkem tedy ze sedmi pracovníků.

Ačkoli by se dalo očekávat, že zhruba sedmkrát početnější redakce bude mít rovněž více prostoru pro tvorbu zpravodajských příspěvků odvysílaných v hlavní zpravodajské relaci dané televizní instituce či sítě, kvantitativní obsahová analýza tuto domněnku nepotvrdila: Ústeckého kraje a východního Jutska se v prosinci 2015 týkalo shodně po dvaceti zpravodajských příspěvcích. Velmi podobný výsledek přineslo rovněž vyřazení „tvrdých“ zpráv vázaných na aktuality z daného regionu, jejichž zařazení do zpravodajské relace bývá vesměs automatické a nedává editorům příliš mnoho manévrovacího prostoru. Po omezení výběrového souboru na nadčasové zajímavosti a příspěvky, které mohly vzniknout jinde, vykázal pořad *TV2 Nyhederne* dvanáct příspěvků z východního Jutska. Ústeckému kraji se v *Událostech* věnovalo jedenáct takových příspěvků. **Oběma zpravodajským relacím bezkonkurenčně dominovaly zprávy z hlavních měst** – Prahy a Kodaně.

Komparace sledovaných regionů České republiky a Dánska tedy ukázala, že velikost regionálních redakcí a počet jejich pracovníků se přímo neodráží na reprezentaci daného regionu v hlavní zpravodajské relaci.

Přímo uvnitř organizační struktury České televize je přítom situace jiná – kraje, kde sídlí silné televizní studio (Praha s přesahem do Středočeského kraje, Jihomoravský a Moravskoslezský kraj), se v *Událostech* objevovaly výrazně častěji než zbývající kraje čítající dva až tři zpravodajské štáby.

Z vypočítaných skutečností lze usoudit, že **pro tvorbu regionálního obsahu pro hlavní zpravodajskou relaci České televize její síť krajských redakcí v současné době postačuje** – ani více než 50 redakčních pracovníků, které má TV2OJ oproti ústecké a chomutovské redakci ČT navíc, nepřineslo celoplošnému zpravodajství větší množství příspěvků z tohoto regionu.¹⁷⁸ Ostatní redaktori TV2OJ se věnují jinému obsahu – zejména nepřetržitě vysílajícímu televiznímu kanálu a pěti regionálním zpravodajským relacím, z nichž nejdelší má více než dvacetiminutovou stopáž.

Česká televize ve svém programovém schématu uplatní krajských příspěvků mnohem méně. Na 23 minutách pořadu *Události v regionech* z Prahy se podílí deset krajských redakcí, jiný pravidelný pořad s krajskými příspěvky na každodenní bázi neexistuje. Záměr současného generálního ředitele, jenž by rád v budoucnu spustil nový regionálně odpojovaný kanál, však napovídá, že by postavení krajských redakcí mohlo v brzké době posílit. Svědčí o tom i aktuální výstavba nových studií v Hradci Králové a Českých Budějovicích.

ČT od svého vzniku, při němž zdělila „kanceláře“ v sedmi krajích bez možnosti přímého vstupu do vysílání, kontinuálně pracovala na budování sítě 14 krajských redakcí s odloučenými pracovišti. Každá z těchto redakcí nyní disponuje zařízením pro vstup respondentů do vysílání ČT24 a v přípravě je také „horizontální“ nadstavba – studia schopná převzít kontinuální vysílání po vzoru Prahy, Brna a Ostravy.

¹⁷⁸ Na tomto místě by bylo možné argumentovat absolutním počtem příspěvků, kterých TV2 ve sledovaném období přinesla 365 a Česká televize 812, tedy více než dvojnásobek. Je však třeba si uvědomit, že zatímco regionální síť TV2 tvoří pouhých osm stanic, *Události ČT* dělí vysílací čas a příspěvky věnované regionům mezi 14 krajských redakcí. Absolutní počet zmínek považuji v tomto případě za lépe vypovídající než jakékoli matematické konstrukce. S drobnými výjimkami se totiž vysílá vždy hlavní zpravodajská relace denně. Absolutní počet zmínek umožňuje utvořit si hrubou představu o tom, kolikrát v měsíci mohl divák od pořadu odcházet s vědomím, že „svůj“ region viděl v televizi.

Přestože jsou tedy v současné době krajské redakce České televize s dánskými regionálními stanicemi TV2 v oblasti personálního složení, technického vybavení i množství vyprodukovaného obsahu zcela nesrovnatelné, lze prakticky v reálném čase pozorovat jejich rostoucí význam z hlediska rozvojových priorit České televize.

Samostatné krajské stanice po vzoru sítě TV2 sice s nejvyšší pravděpodobností v dohledné době nevzniknou, na úrovni „regionů“ (Jihozápad, Severovýchod, Střed plus studia v Brně a Ostravě) **může však Česká televize dánskou koncepci z určitého pohledu dokonce i předčit.** Studia v Hradci Králové a Českých Budějovicích mají ambici po vzoru Prahy, Brna a Ostravy v určených časech samostatně odbavovat celoplošné televizní vysílání, což v Dánsku žádná z regionálních stanic TV2 nečiní.

Téma regionálních studií České televize i stanice TV2 Østjylland opouštíme v době, kdy obě sledované televize veřejné služby procházejí výraznými změnami. Lars Mandal nasměroval svou redakci k úplnému zrušení pozice kameramanů, které by měli zastoupit videožurnalisté schopní zpracovat kompletní příspěvek bez jakékoli asistence. Generální ředitel ČT Petr Dvořák nechal významně rozšířit televizní studia ve dvou krajských městech a rád by v příštích letech spustil zcela nový kanál zaměřený na regionální zpravodajství. V obou případech bude jistě zajímavé sledovat, zda se jejich ambiciózní plány v brzké době naplní.

Summary

In this thesis, we have discussed three different aspects of the regional public service television broadcasting in the Czech Republic and Denmark. The first chapter found a significant difference in the field of media legislature and the role of supervisory boards. Czech TV's operational rules are to large extent governed by a set of detailed media laws – most significantly the Czech TV law itself – while its editorial code has to be approved by the Chamber of Deputies. Furthermore, the same legislative body is responsible for nomination of the Czech TV Board members who are, however, legally banned from influencing the content of the broadcasting.

On the other hand, the brief Danish legislature trustfully leaves many significant powers and competences in the hands of the culture ministry while introducing detailed rules for the appointment of TV board members (dozens for every regional TV station) who – unlike their Czech counterparts – are directly encouraged to evaluate and criticize the content of the programme.

These differences are also reflected in the editorial hierarchy and decision-making processes inside the actual newsrooms as described by the case study. Regional news division of the Czech TV has a horizontally rich organizational structure in which neither the editor-in-chief controls the daily operations of his reporters and the Czech TV's management is strictly barred from influencing the content of its newscasts. This system stands in a sharp contrast with the Danish one, represented by TV2 Østjylland's head of news and his conviction that it's completely normal that everyone in Denmark – including the station director – may openly discuss whatever they want.

The origin of these distinctions may be found in the history of Czech and Danish media systems: While the Danish media and society have evolved in the spirit of democratic corporativism for hundreds of years, gradual formation of the Czech society had been forcefully interrupted by decades of authoritarian regime. This experience may have led to a need for strict codification of „editorial autonomy“ principles where the freedom of the press is based on the rule that the management and supervisory board – regardless of professional qualities of its members – can't even talk to journalists about the content of their work.

The thesis also came to the conclusion that it would not be fair to compare Czech TV's 14 regional newsrooms with 8 regional television stations which form the Danish network TV2. These stations have their own legal subjectivity, broadcasting infrastructure and budget, disposing of around 63 million DKK a year. We've stated that the individual stations of the TV2 network are showing much more similarities with Czech TV's regional centers in Brno and Ostrava. This was confirmed after the interviews uncovered the fact that while TV2 Østjylland employs around 60 people in its news team, Czech TV's regional newsrooms such as the one in Ústí nad Labem only have two or three reporters, the same number of camera operators and one producer – with both newsrooms serving a region with around 800 000 inhabitants.

Despite this difference, our quantitative content analysis has shown that both of these regions maintained a very similar presence in their respective national newscasts – *Události* and *TV2 Nyhederne*. East Jutland and Ústí nad Labem Region were identically mentioned 20 times in December 2015 while Prague and Copenhagen took the unbeatably largest part of the broadcast time reserved for regional news. To sum up, the comparative study concluded that the number of editorial staff doesn't have a direct impact on the representation of questioned regions in the main national newscast. This finding doesn't apply inside the Czech TV itself, where regions covered by the studios in Prague, Brno and Ostrava maintained higher presence in *Události*.

The thesis came to the conclusion that the personal state of the Czech TV's regional newsrooms is sufficient in regards of their current tasks: Producing content for the main newscast and the programme *Události v regionech*, where 10 regional newsrooms around Bohemia put together 23 minutes of daily broadcasting. The additional employees of TV2 Østjylland focus on more intense work: Running their own TV channel and preparing the content for 5 regional newscast every day.

Since its foundation in 1992, Czech TV has gradually improved its network of regional newsrooms and still continues to do so. At the time of completion of this thesis, new regional studios were about to get completed in Hradec Králové and České Budějovice. While we cannot expect a TV2-like station to serve each of the 14 Czech regions in near future, it's probable that the Czech TV might surpass its Danish counterpart in at least one aspect: It will soon have five different regional studios able to independently broadcast news programmes for the whole nation.

Použitá literatura

1. VOLEK, Jaromír. Regionální žurnalisté v posttransformační etapě: Vybrané socioprofesionální charakteristiky. In: WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. *Regionální média v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 35-50. Média, kultura, komunikace. ISBN 978-80-210-4473-9.
2. LOKŠÍK, Martin. Regionální televizní zpravodajství ve vysílání celoplošných televizí. In: WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. *Regionální média v evropském kontextu*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 72-79. Média, kultura, komunikace. ISBN 978-80-210-4473-9.
3. HALLIN, Daniel C. a MANCINI, Paolo. *Systémy médií v postmoderním světě: tři modely médií a politiky*. Překlad Tomáš Trampota. Praha: Portál, 2008, 368 s. ISBN 978-80-7367-377-2.
4. JAKUBOWICZ, Karol a SÜKÖSD, Miklós (eds.). *Finding the right place on the map: Central and Eastern European media change in a global perspective*. Chicago: Intellect Books, 2008. ISBN 978-1-84150-193-2.
5. LUND, A. B. a BERG, C. E. *Denmark, Sweden and Norway: Television Diversity by Duopolistic Competition and Co-Regulation*. International Communication Gazette. 2009, 71(1-2): 19-37. DOI: 10.1177/1748048508097928. ISSN 1748-0485.
6. JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha: Portál, 2009, 416 s. ISBN 978-80-7367-466-3.
7. MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 3. Překlad Marcel Kabát, Jan Jiráček. Praha: Portál, 2007, 448 s. ISBN 978-80-7367-338-3.
8. TRAMPOTA, Tomáš a VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4.
9. SCHULZ, Winfried, HAGEN, Lutz, SCHERER, Helmut a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. Praha: Karolinum, 1998. ISBN 80-718-4548-5.

10. ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní a soukromé televize v některých evropských zemích*. Praha, 2004, 50 s. Dostupné z: <http://www.louc.cz/pril01/PSPtextff.pdf>
11. ŠMÍD, Milan. *Veřejnoprávní média v zemích EU. Jejich řízení, kontrola, vymezení činnosti*. Parlamentní institut, 2014, 98 s. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/orig2.sqw?idd=101331>
12. ŠMÍD, Milan. Diskuse o vysílání veřejné služby v evropském kontextu. In: *Rozvoj české společnosti v Evropské Unii III (Média, Teritoriální studia)*. Sborník textů ze stejnojmenné konference UK 21.-23.listopadu 2004. Matfyzpres, Praha 2004, str. 63-74. ISBN 80-86732-35-5. Dostupné z: <http://www.louc.cz/pril01/p144vvseu.pdf>
13. BILANOVÁ, Joanna. *Srovnání zpravodajských relací a jejich příprava v regionálním vysílání veřejnoprávních televizí v České a Polské republice (ČT - Televizní studio Ostrava a TVP - Ośrodek Regionalny Katowice)* Praha, 2014. 104 s. Diplomová práce (bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Otakar Šoltys, CSc.
14. FAIK, Adam. *Videožurnalismus v České republice*. Brno, 2012, 85 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce Mgr. Jakub Macek, Ph.D.
15. *TV2OJ 25*. Aarhus: TV2 Østjylland, 2015, 32 s. (výroční publikace)

Internetové zdroje

1. Aust, Ondřej. *Berkou založený televizní byznys končí: studiím RTA zanikly licence*. *Médiář.cz* [online]. 2013-06-14 [cit. 2016-03-16]. ISSN 1804-7238. Dostupné z: <http://www.mediar.cz/berkou-zalozeny-televizni-byznys-konci-studiim-rta-zanikaji-licence/>
2. *Regionální TV Genus končí s vysíláním*. *MediaGuru.cz* [online]. 2012-12-21. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://www.mediaguru.cz/aktuality/regionalni-tv-genus-konci-s-vysilanim>

3. *Nová televizní studia ČT. Newsroom ČT24* [online]. Praha: 2016 [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11030967025-newsroom-ct24/216411058170010/obsah/458837-nova-televizni-studia-ct>
4. HLAVÁČOVÁ, Veronika. *Syndikát novinářů vysoudil milióny, teď čelí kuriózním prosbám o peníze. Český rozhlas* [online]. 2015-04-11 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/zpravy/politika/_zprava/syndikat-novinaru-vysoudil-miliony-ted-celi-kurioznim-prosbam-o-penize--1477136
5. DOLEJŠÍ, Václav. *Hnutí ANO chce ubrat České televizi peníze. Plánuje snížení poplatků. IHNed.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-63712260-hnuti-ano-chce-ubrat-ceske-televizi-penize-planuje-snizeni-poplatku>
6. PEHE, Jiří. *Nehledejme české, tedy mnohdy sicilské cesty. IHNEED.cz* [online]. 2011 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://nazory.ihned.cz/machacek-reakce/c1-52094130-nehledejme-ceske-tedy-mnohdy-sicilske-cesty>
7. POTŮČEK, Jan. *Česká televize otevřela nové krajské studio v Olomouci. Digizone.cz* [online]. 2006-02-09 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.digizone.cz/clanky/ceska-televize-otevrela-nove-krajske-studio-v-olomouci/>
8. KÜTNER, Dušan. *Petr Dvořák: Šest kanálů ČT určitě není konečný počet. E15.cz* [online]. 2013 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://nazory.euro.e15.cz/rozhovory/petr-dvorak-sest-kanalu-ct-urcite-neni-konecny-pocet-962342>
9. *Nové televizní studio ČT v Brně* [online]. Česká televize, 2016 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-brno/vystavba/>
10. SPIEGEL, Taru. *Danish Newspapers at the Library of Congress. The Library of Congress: European Reading Room* [online]. 2015 [cit. 2016-04-09].
11. BAINBRIDGE, Cyril. *The History of the CIOJ. The Chartered Institute of Journalists* [online]. [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://cioj.co.uk/welcome-to-the-website-of-the-cioj/history-of-the-cioj/>

12. *Om DJ*. Dansk Journalistforbund [online]. 2016 [cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://journalistforbundet.dk/Om-DJ/>
13. *Media Licence*. DR [online]. [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dr.dk/om-dr/licens/licens-english>
14. *Who and what is covered by a licence?*. DR [online]. [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <http://www.dr.dk/om-dr/licens/licens-english/who-and-what-covered-licence>
15. BĚLKA, Michal. *ComingUp*. In: Fleška – magazín studentů FSV UK [online]. Univerzita Karlova, 2015 [cit. 2016-04-10]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ni1PC2-ftRY>
16. *České regionální redakce*. Česká televize [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/lide/zpravodajstvi/redakce-zpravodajstvi/ceske-regionalni-redakce/>
17. *TV 2 ØSTJYLLAND henter nyhedschef hos DR*. TV2OJ.dk [online]. 2016-02-02 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/artikel/291495:oestjylland--TV-2-oeSTJYLLAND-henter-nyhedschef-hos-DR>
18. RITZAU. *DR-chef skifter til TV2 i Østjylland*. Information [online]. 2015 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <https://www.information.dk/telegram/2015/10/dr-chef-skifter-tv2-oestjylland>

Legislativní a úřední dokumenty

1. Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
3. Zákon č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
4. Bekendtgørelse af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, zákon číslo 255 z 20. března 2014, ve znění zákona číslo 1517 z 27. prosince 2016.

5. Bekendtgørelse af medieansvarsloven, zákon číslo 85 z 9. února 1998 v aktuálním znění stanoveném zákonem číslo 914 z 11. srpna 2014
6. Kodex České televize: Původní návrh (sněmovní tisk 199/0) a schválená verze po zpracování připomínek poslanců (sněmovní tisk 199/2). Dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=0>
<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=2>
7. 60. usnesení výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu PS PČR ze dne 12. března 2003, dostupné z: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=1>
8. Rozpočet České televize na rok 2016. Dostupné z: http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/hospodareni/pdf/rozpocet-ct_2016.pdf
9. Výroční zprávy o činnosti České televize za roky 2011 a 2014. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/publikace/rocenky/>
10. DVOŘÁK, Petr. *KROK do digitální budoucnosti: Česká televize 2012 – 2017*. Praha 2011, 10 s. Dostupné z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/dokumenty/projekty-kandidatu-gr-2011/petr-dvorak-projekt.pdf>
11. Kontrakt na veřejnou službu DR na roky 2015-2018. Dostupné z: http://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Kulturpolitik/medier/DR/Public_Serviceaftale_2015-18/DR_public_service-kontrakt_for_2015-2018.pdf
12. Kontrakt na veřejnou službu TV2 Østjylland na roky 2015-2018. Dostupné z: http://kum.dk/fileadmin/KUM/Documents/Kulturpolitik/medier/TV2%20regionerne/PS_2015-2018_for_de_regionale_TV-2_virksomheder/PS-kontrakt_TV_2_OEstjylland.pdf
13. Zprávy o plnění veřejné služby TV2 Østjylland za roky 2011, 2012, 2013, 2014. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/artikel/42594:Om-TV-2---oeSTJYLLAND--Public-service>

Seznam příloh

- Příloha č. 1:** Kodex ČT před zásahem poslanců a po něm (textová příloha)
- Příloha č. 2:** Struktura krajských redakcí a regionálních studií ČT (tabulka)
- Příloha č. 3:** Územní působnost regionálních stanic TV2 (tabulka)
- Příloha č. 4:** Rozhovor s Larsem Mandalem, vedoucím zpravodajství TV2 Østjylland
- Příloha č. 5:** Rozhovor s Romanem Ondrůjem, šéfredaktorem regionálního zpravodajství České televize
- Příloha č. 6:** Kódovací kniha ke kvantitativní obsahové analýze
- Příloha č. 7:** Souhrn kvantitativní obsahové analýzy (tabulka)
- Příloha č. 8:** Zdrojová data k obsahové analýze – *TV2 Nyheder* (tabulka XLS)
- Příloha č. 9:** Zdrojová data k obsahové analýze – **Události ČT** (tabulka XLS)
- Obrazová příloha:** Fotodokumentace – redakce TV2 Østjylland

Přílohy číslo 8 a 9 jsou k dispozici jako samostatný dokument přiložený k této práci.

Přílohy

Příloha č. 1: Kodex ČT před zásahem poslanců a po něm

Tato příloha je soupisem citací z původního návrhu Kodexu České televize, které se liší od finálního znění schváleného 2. července 2003. Kodex vypracovala Rada ČT a odevzdala jej ke schválení Poslanecké sněmovně.

Poslanci dokument obdrželi 5. února 2003. Sněmovní výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu jej následně 12. března 2003 vrátil Radě ČT s žádostí o doplnění. Rada ČT posléze odevzdala dokument s názvem „Kodex ČT – verze přepracovaná dle pokynů Výboru pro vědu, vzdělání kulturu, mládež a tělovýchovu“. Ten byl poslancům rozeslán jako sněmovní tisk 199/2 a dokument byl schválen usnesením č. 589 přijatým na schůzi Poslanecké sněmovny 2. července 2003.

*Text zvýrazněný **tučným a podtrženým** písmem byl do přepracovaného dokumentu přidán, ~~přeskrtnutý text~~ Rada ČT během úprav odebrala. Konkrétní seznam požadavků sněmovního výboru není v otevřených zdrojích k dispozici, usnesení výboru odkazuje na připomínky, které zazněly během jednání. Znění obou verzí Kodexu ČT, z nichž tato příloha vychází, i příslušná usnesení je možné najít na webu Poslanecké sněmovny: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=4&T=199>*

Zdroje pro vytvoření tohoto soupisu rozdílů:

1. Sněmovní tisk 199/0 (původní návrh Kodexu ČT):

<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=0>

2. Sněmovní tisk 199/2 (přepracované a schválené znění):

<http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=199&ct1=2>

Čl. 1 Divák – občan na prvním místě

Původní tvorba (celý nově vložený odstavec)

1.17 Televize veřejné služby musí plnit úlohu jedné z nejvýznamnějších kulturních institucí v České republice. Uvedené nelze uskutečňovat bez rozvinutí vlastní výroby televizních pořadů a trvalé péče věnované původní tvorbě. Česká televize bude dbát, aby se v programu v jednotlivých žánrech významně uplatnily pořady vyrobené jak v jejích kapacitách, tak jinými domácími producenty. Proto bude soustavně a systematicky sledovat zdejší televizní a uměleckou scénu a podněcovat vznik, rozpracování a ztvárnění televizních a uměleckých projektů do výsledné podoby, kterou by poté mohla zprostředkovat divákům. V souladu s čl. 4.1 až 4.6 bude vytvářet podmínky pro uplatnění pestrého spektra tvůrců různých generací a rozličných uměleckých směrů.

Čl. 2 Zvláštní pozornost dětskému divákovi

2.2 Česká televize nabízí dětským divákům především zprostředkování tradice české i světové pohádky, filmy pro děti a mládež, soutěže, vzdělávací a výchovné pořady. Přispívá rovněž ke kulturní orientaci a popularizaci sportu mezi dětmi a dospívajícími. **Za důležitý závazek v této oblasti třeba považovat vytváření podmínek pro rozvinutí původní televizní tvorby adresované dětem a mládeži. Tento závazek je umocněn vědomím, že Česká televize je v tuzemsku hlavním a prakticky jediným stálým producentem televizní tvorby pro děti a mládež**

Čl. 3 Poplatník televizního poplatku – otevřený a čestný vztah

3.2 Česká televize poskytne **každé** fyzické nebo právnické osobě na požádání pravdivé informace vážící se k právům a povinnostem platit televizní poplatek. K plnění této povinnosti provozuje stálou informační telefonní linku a přehledné informace včetně vzorů potřebných formulářů uveřejňuje ve zvláštní části teletextu a na internetu.

Čl. 4 Tvůrce – základní předpoklad úspěchu

4.1 Česká televize považuje tvůrce programu (pořadů), ať již jsou jejími zaměstnanci či externími spolupracovníky, za rozhodující předpoklad úspěšného

naplňování veřejné služby. **Je si zejména vědoma závazku v oblasti původní tvorby a vlastní výroby pořadů.** Proto všestranně vytváří dobré tvůrčí zázemí a podmínky pro svobodnou konkurenci nápadů a jejich realizací založenou na rovné příležitosti, kterou musí předurčovat předem daná jasná a spravedlivá pravidla spolupráce s Českou televizí.

4.2 Česká televize vystoupí na ochranu svobody projevu tvůrců bez ohledu na skutečnost, zda s ní právě spolupracují, neboť protiprávní upírání svobody projevu jednomu může v budoucnu vést k upření stejného práva dalším. Česká televize bude přiměřeně svým možnostem jednat solidárně, jestliže se tvůrce bez svého zavinění ocitne v nebezpečí v souvislosti s plněním svých profesionálních povinností. ~~Lidem, kteří se pro výkon své práce v České televizi dostanou bez svého zavinění do nebezpečí či obtížné životní situace, je Česká televize zavázána zajistit nezbytnou bezpečnostní a právní pomoc a pod nezbytnou dobu nouze též materiální podporu.~~ **V zájmu pracovníků, kteří se pro výkon své práce v České televizi dostanou bez svého zavinění do nebezpečí či obtížné životní situace, Česká televize vyvine úsilí k zajištění nezbytné bezpečnostní a právní pomoci a po nezbytně nutnou dobu nouze též materiální podpory.**

Čl. 5 Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice

5.7 Česká televize striktně rozlišuje mezi zprávou a hodnotícím soudem (**komentářem**). Zprávou se rozumí skutkové tvrzení informující o určitém ději nebo stavu. Zpráva také zpravidla obsahuje informaci o postojích hlavních aktérů události, která je předmětem zprávy. Oproti zprávě vyjadřuje hodnotící soud názory, postoje nebo pocity. Česká televize musí dokázat pro diváky jednoznačnou formou oddělit zprávu od hodnotícího soudu, zvláště není přípustné směšovat zprávu a hodnotící soud v jedné větě redaktora. Rovněž není dovoleno vydávat pouhé domněnky za zprávy.

Čl. 8 Umělecké pořady a vkus

8.1 Česká televize přispívá k pěstování a rozvoji kultury a umění v České republice. Má proto za povinnost nabízet divákům žánrově i svým zaměřením rozmanité pořady, které mohou diváky kulturně a umělecky obohacovat. V celku svého programu přinese ucelený přehled o umělecké tradici a aktuálním kulturním dění doma

i v zahraničí. Divákům zprostředkovává umělecky hodnotnou filmovou, dramatickou, hudební a výtvarnou tvorbu z domácí i světové scény. Součástí skladby uměleckých pořadů jsou také díla dokumentární tvorby včetně děl nezávislých producentů. **Česká televize musí dostát prvořadému závazku původní tvorby uměleckých pořadů a bude ctít nejvyšší profesionální kritéria umělecké tvorby.**

Čl. 10 Vzdělávací a osvětové pořady

10.1 Česká televize **vytváří a** v programu vyčleňuje pevné místo pro populárně vzdělávací a osvětové pořady určené různým věkovým i zájmovým skupinám. Využívá výhod a zvláštních forem, jež poskytuje televizní komunikace, a vhodně tak doplňuje zdroj pramenů, z nichž lidé mohou získávat poznání. Tam, kde je to možné a vhodné, doplní uvedení vzdělávacího či osvětového pořadu nabídkou dalších zdrojů informací o tématu včetně publikace vzdělávacích informací na vlastních internetových stránkách (e-learning).

Čl. 11 Zábavní pořady

11.1 Česká televize musí rovněž uspokojovat zájem diváků o pořady zaměřené na zábavu a odpočinek. Při výběru a zpracování zábavních pořadů dbá, aby užití tvůrčí postupy nesklouzávaly k bulvárnosti. Česká televize postupuje při výběru zábavních pořadů tak, aby nedocházelo k výkyvům ve standardu programové kvality vlastní celkové programové nabídky, a upřednostňuje především takové zábavní pořady, které alespoň zčásti přinášejí divákům umění nebo rozvíjejí poznání. Česká televize se rovněž musí věnovat výlučným formám zábavy, tzv. alternativní zábavě. **Rovněž v oblasti zábavy bude usilovat o původní tvorbu a zajištění vlastní výroby pestrého spektra pořadů.**

Čl. 12 Sportovní vysílání

12.9 Za rozpor s čl. **12.7 a** 12.8 se vzhledem k zvláštnímu charakteru sportovních pořadů nebude považovat, jestliže sportovní redaktor nebo komentátor bude dávat najevo přízeň sportovcům z České republiky. Ani v takovém případě však nelze připustit, aby projevy fandovství zcela převážily nad věcným informováním diváků a kritickým úsudkem.

Čl. 13 Zákaz diskriminace

13.5 Česká televize věnuje zvláštní péči rovnoprávnosti uplatnění mužů a žen, a to jak v provozu České televize, tak ve skladbě programu. ~~Česká televize například nebude ve svých programech vytvářet prostor pro oslavu nebo utvrzování postojů, které přisuzují ženě převážně úlohu v domácnosti nebo vycházejí z předsudků v sexuální sféře, stejně tak nesmí přispívat k utvrzování předsudků o apriorní neschopnosti otců pečovat o své děti a zvláštním přednostně vyhrazeném právu matek při řešení otázek péče o výchovu dětí. Uvedené však nebrání plnění zpravodajské povinnosti ani vysílání diskusních pořadů na téma rovnoprávnosti mužů a žen nebo uměleckých děl vyjadřujících lidské postoje k tomuto tématu.~~

Čl. 16 Pravidla při natáčení

16.20 Česká televize se vyvaruje takového zacházení s účinkujícími, kterým by byli vystaveni extrémnímu vyčerpání, zejména z důvodů nedostatku **nápojů**, potravy či odpočinku a při natáčení učiní opatření nezbytná k předcházení úrazům a k zabezpečení ochrany zdraví.

Čl. 21 Komerční část programu

21.5 Ve všech pořadech se Česká televize musí vyvarovat skryté **a podprahové** reklamy.

21.8 Česká televize může obchodovat s předměty **a právy**, které se váží k vysílaným pořadům (merchandising), jestliže tím není ohroženo naplňování závazku veřejné služby. Česká televize však nedopustí, aby ztvárnění pořadů, které vyrábí, bylo určováno zájmem na budoucím obchodním využití prvků tohoto ztvárnění na úkor profesionální kvality.

Čl. 22 Střet zájmů

22.1 Střet zájmů zaměstnanců a externích spolupracovníků České televize je nepřipustný. Osoby pracující pro Českou televizi musí vyloučit, aby osobní zájem

ovlivňoval vysílání nebo nevysílání určitých sdělení či pořadů. Každý, kdo by se mohl vystavit pochybám o střetu zájmů v určité otázce, je povinen tuto skutečnost oznámit svému nadřízenému a vyčkat jeho rozhodnutí. Generální ředitel v případě své osoby o takové skutečnosti informuje Radu České televize a vyčká jejího doporučení. Střet zájmů nastává již tehdy, jestliže mohou vyvstat pochybnosti o nestrannosti nebo předpojatosti osoby podílející se na přípravě obsahu pořadu, lhostejno zda mezi diváky či subjekty, o kterých jsou získávány informace. ~~Tento střet zájmů v objektivním smyslu působí a je ho třeba vyloučit i za situace, kdy jsou si dotčené osoby či Česká televize jistý absencí jakéhokoliv úmyslu v důsledku střetu zájmů jednat.~~ Pochyby o nestrannosti nebo předpojatosti vznikají zejména, když určitá osoba je nebo byla spojena se subjektem, o němž má být informováno, rodinným, přátelským, pracovním, členským, smluvním nebo konfliktním poměrem, případně od takového subjektu přijímá nebo přijímala určité výhody či požitky nebo se jinak účastnila na jeho činnosti. Uvedené spojení nastane také tehdy, jestliže se může týkat bezprostředního lidského okruhu člověka podílejícího se na přípravě zprávy (například rodinní příslušníci, životní partner, popř. nejbližší přátelé). Střetem zájmů není pouhé vystupování v postavení občana nebo spotřebitele, jestliže se takto učiněné jednání nevymyká obvyklosti.

22.2 Pracovníci České televize nemohou ani dodatečně přijmout dar nebo jiný ekonomický prospěch od třetí osoby za natočení nebo odvysílání, **popřípadě nenatočení nebo neodvysílání** určitého pořadu či jeho části, jestliže by tím mohlo ve smyslu čl. 22.1 dojít ke zpochybnění nestrannosti.

Závěrečná ustanovení

Při výkladu kodexu se přednostně uplatní požadavek souladu s právním řádem České republiky a respektu k obecně v oboru uznávaným pravidlům profesní etiky. **Kodexem nemůže být dotčena žádná z povinností České televize a jejích pracovníků plynoucích z obecně závazných právních předpisů.**

Příloha č. 2: Struktura krajských redakcí a regionálních studií ČT

Poznámky k tabulce:

NUTS 1	NUTS 2	NUTS 3	Redakce	Regiony ČT	Studia ČT	
ČESKÁ REPUBLIKA	Praha	Hlavní město Praha	Praha	Střed	Praha	
	Střední Čechy	Středočeský kraj				
	Jihozápad	Jihočeský kraj	České Budějovice Tábor	Jihozápad		
		Plzeňský kraj	Plzeň Klatovy			
	Severozápad	Karlovarský kraj	Karlovy Vary			
		Ústecký kraj	Ústí nad Labem Chomutov			
	Severovýchod	Liberecký kraj	Liberec	Severovýchod		
		Královéhradecký kraj	Hradec Králové Trutnov			
		Pardubický kraj	Pardubice			
	Jihovýchod	Kraj Vysočina	Jihlava	Jihozápad		Brno
		Jihomoravský kraj	Brno			
	Střední Morava	Zlínský kraj	Zlín			
		Olomoucký kraj	Olomouc			
	Moravskoslezsko	Moravskoslezský kraj	Ostrava			Ostrava
Krnov						

1. Ve sloupci „redakce“ jsou kurzívou označeny pobočky krajských redakcí, které bývají obsazeny jedním zpravodajským štábem.
2. Ve sloupci „Regiony ČT“ je dvakrát uveden Jihozápad, neboť z technických důvodů nebylo možné krajské redakce spadající pod tento region umístit v tabulce k sobě. Region soudržnosti (NUTS 2) Jihovýchod je v rámci organizační struktury rozdělen mezi „televizní“ region Jihozápad spadající pod centrální redakci v Praze (kraj Vysočina) a Jihomoravský kraj, jehož centrem je Brno s vlastním regionálním studiem.

Poznatky vyplývající z tabulky:

Krajské redakce České televize k roku 2016 reflektují územní a správní členění České republiky na úrovni krajů (NUTS 3) a sídlí vždy v krajském městě. Výjimkou je Středočeský kraj, který pokrývají redaktori regionálního zpravodajství z Prahy. Tuto strukturu ve čtyřech krajích doplňují pobočné redakce Tábor, Klatovy, Chomutov a Krnov.

Organizační jednotky nazvané Českou televizí „region“ se svými názvy (Jihozápad, Severovýchod) podobají regionům soudržnosti (NUTS 2). Česká republika je členěna na 8 jednotek úrovně NUTS 2, Česká televize definovala pět regionů s následujícími odchylkami oproti regionům soudržnosti (RS):

1. RS Praha a RS Střední Čechy jsou spojeny do regionu Střed.
2. RS Severozápad, RS Jihovýchod a RS Střední Morava nemají ve struktuře regionálního zpravodajství ČT paralelní organizační jednotku.
3. RS Jihozápad je rozšířen o Karlovarský kraj (patří do RS Severozápad) a kraj Vysočina (patří do RS Jihovýchod).
4. RS Severovýchod je rozšířen o Ústecký kraj (patří do RS Severozápad).
5. RS Moravskoslezsko je rozšířen o Olomoucký kraj (patří do RS Střední Morava).
6. TS Brno pokrývá dva zbývající kraje: Jihomoravský (patří do RS Jihovýchod) a Zlínský (patří do RS Střední Morava)

Z výše uvedených poznatků je patrné, že Česká televize pro ustavení organizační struktury regionálního zpravodajství v Čechách vycházela z územního dělení na regiony soudržnosti (NUTS 2). Jejich počet zredukovala rozdělením dvou těchto regionů na dvě části, které přidružila vždy ke dvěma sousedícím regionům. Výsledkem je mimo jiné stav, kdy Ústecký kraj spolu s Krušnými horami, které tvoří severozápadní hranici České republiky s Německem, patří v rámci ČT do regionu nazvaného „Severovýchod“, jehož vedoucí redaktor sídlí v Hradci Králové. Město Jihlava, jehož katastr se z převážné části rozkládá na území Moravy, pak organizačně spadá do regionu „Jihozápad“ vedeného z Plzně.

Podklady pro zpracování tabulky:

1. Portál územního plánování. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>
2. Redakce zpravodajství. *Česká televize* [online]. 2016 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/lide/zpravodajstvi/redakce-zpravodajstvi/>

Příloha č. 3: Územní působnost regionálních stanic dánské sítě TV2

NUTS 1	NUTS 2 (2016)	NUTS 3 (2016)	TV2 region	NUTS 3 (2003)
DÁNSKO	Region Hovedstaten (hlavní město)	Byen København (město Kodaň)	TV2 Lorry	København og Frederiksberg Kommuner
		Københavns omegn (okruh kolem Kodaň)		Københavns Amt
		Nordsjælland (severní cíp ostrova)		Roskilde Amt
		Bornholm (ostrov Bornholm)	TV2 Bornholm	Frederiksborgs Amt
	Region Sjælland (ostrov Sjælland mimo severního cípu a hlavního města, přilehlé ostrovy)	Østsjælland (východní Sjællandu)	TV Øst	Storstrøms Amt
		Vest- og Sydsjælland (západ a jih Sjællandu)		Vestsjællands Amt
	Region Syddanmark (ostrov Fyn a jih Jutského poloostrova)	Fyn (ostrov Fyn)	TV2 Fyn	Fyns Amt
		Syddjylland (jižní Jutsko)	TV Syd	Sønderjyllands Amt
				Ribe Amt
	Region Midtjylland (střed Jutského poloostrova)	Østjylland (východní Jutsko)	TV2 Østjylland	Århus Amt
		Vestjylland (západní Jutsko)	TV MidtVest	Ringkjøbing Amt
	Region Nordjylland (sever Jutského poloostrova)	Nordjylland (severní Jutsko)	TV2 Nord	Viborg Amt
				Nordjyllands Amt

Poznátky vyplývající z tabulky:

V období vzniku regionálních stanic TV2 (80. a 90. léta dvacátého století) existovalo v Dánsku patnáct okresů (*Amt*). Žádné vyšší územněsprávní celky nebyly zavedeny. Ministerstvo kultury zřídilo osm regionálních stanic.

1. TV2 Nord, TV2 Fyn, TV2 Bornholm a TV2 Østjylland – tedy polovina stanic – zpravodajsky pokrývala území vždy právě jednoho okresu. Po zrušení okresů v roce 2007 území jejich působnosti přesně odpovídá novým územním celkům kategorie NUTS 3, v případě stanice TV2 Nord dokonce zároveň i samostatnému regionu.
2. Každá ze stanic TV MidtVest a TV Øst pokrývala území právě dvou okresů. Území působnosti TV MidtVest tvoří v současnosti jednotlý územní celek kategorie NUTS 3. Území působnosti TV Øst tvoří dva územní celky NUTS 3 a zároveň samostatný region.

3. Stanice TV Syd pokrývala území tří okresů na jihu Jutského poloostrova. V současnosti tato oblast tvoří územní celek kategorie NUTS 3, ale s drobným přesahem do příhraničních komun regionu Midtjylland.
4. Kodaňská stanice TV Lorry v době svého vzniku pokrývala čtyři územní celky na úrovni okresů. Celé území její působnosti v současnosti tvoří Region Hovedstaden – metropolitní oblast hlavního města.

Dvě regionální stanice sítě TV2 v současnosti vysílají pro celistvé území právě jednoho regionu (NUTS 2). Region Hovedstaden je třeba chápat jako poněkud zvláštní případ – administrativně je k němu přičleněn Bornholm, což je odlehlý ostrov v Baltském moři, jehož obyvatel se například komunální politika v Kodani vůbec netýká. Byla pro něj tedy zřízena vlastní televizní stanice, zatímco TV2 Lorry se plně věnuje událostem v metropolitní oblasti.

V regionech Syddanmark a Midtjylland fungují regionální stanice vždy po dvou (každá právě pro jeden územní celek NUTS 3), přičemž v případě regionu Syddanmark jsou důvody částečně podobné jako v již zmíněném případě Kodaně a Bornholmu – region tvoří jižní část pevninského Jutského poloostrova (pokrývá TV Syd) a ostrov Fyn (pokrývá TV2 Fyn). Obě stanice spolupracují na tvorbě zpravodajství z regionální politiky. Stejná spolupráce probíhá i mezi stanicemi TV2 Østjylland a TV MidtVest.

V případě komun ležících na rozhraní dvou územních celků mohlo při rušení okresů v roce 2007 dojít k situaci, kdy se naprostá většina původního okresu připojila k některému z regionů, zatímco malá část byla zařazena do jiného. Příkladem je někdejší komuna Mariager severně od Aarhusu, která byla přičleněna k regionu Nordjylland. TV2 Østjylland se jejího zpravodajského pokrytí zřekla a požádala ministerstvo kultury o drobnou úpravu své působnosti.⁴

Podklady pro zpracování tabulky:

1. NUTS Regions in the European Union - 2003: Denmark. *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/2-1373-05--07>
2. Denmark: Administrative division. *Norsk senter for forskningsdata* [online]. **2008** [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: http://www.nsd.uib.no/european_election_database/country/denmark/administrative_divisions.html
3. TV 2-regionerne. *Slots- og Kulturstyrelsen* [online]. **2016** [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://slks.dk/medier/tv/tv-2-regionerne/>
4. Public service-redegørelse 2010-11. *TV2OJ* [online]. **2012**, s. 3 [cit. 2016-04-26]. Dostupné z: <http://www.tv2oj.dk/modules/fsArticle/download.php?fileid=76>

Příloha č. 4: Rozhovor s Larsem Mandalem

Rozhovor proběhl v úterý 9. června 2015 v sídle TV2 Østjylland, Skejbyparken 1, 8200 Aarhus. Respondent udělil souhlas s poskytnutím, nahráváním a zveřejněním rozhovoru. Lars Mandal funkci vedoucího zpravodajství (nyhedschef) vykonával od září 2013, na svou funkci rezignoval v lednu 2016.

Jste vedoucím zpravodajství. Kolik lidí pracuje ve vašem týmu?

Řekl bych, že mi podléhá 90 procent pracovníků této stanice. To znamená 60 lidí.

Zahrnuje to i technické pracovníky, nebo jen novináře?

Dá se říct, že jako vedoucímu zpravodajství mi podléhají všichni novináři, reportéři a editoři. Nesu ovšem zodpovědnost za všechny zpravodajské pořady, které vysíláme. V tomto smyslu to zahrnuje i všechny techniky, protože zodpovídám za vše, co dělají. Takhle se na to díváme. Jsem vedoucí zpravodajství a zodpovídám za všechny zpravodajské pořady.

Mohl byste mi říct, kolik lidí zde ve zpravodajství obvykle pracuje naráz? Například odpoledne, když připravujete zpravodajskou relaci?

Jednodušší bude říci, kolik lidí tu pracuje denně. Řekl bych, že patnáct. Každý den je tu zhruba čtvrtina celkového počtu zaměstnanců. Pracovníci tu jsou od šesti hodin ráno do jedenácti v noci, takže pokrýváme sedmnáct hodin. Samozřejmě s různými týmy, protože sedmnáct hodin pracovat nemůžete. Nebo můžete, ale porušíte tím všechny předpisy. Personál tu ale je od šesti ráno do jedenácti v noci a dá se říct, že tu denně pracuje 15 až 20 lidí.

Píší novináři, kteří připravují televizní vysílání, také zprávy na web?

Ne. Naše zaměstnanci jsme rozdělili do dvou skupin. Webové služby máme obsazené lidmi, kteří se věnují online zpravodajství, a pak máme pracovníky zaměřené na televizní zprávy. Samozřejmě úzce spolupracují, ale jsou oddělení. Někteří z reportérů našeho webového oddělení zkrátka nejsou televizáci. Jsou to vystudovaní online žurnalisté. Zvládnou stříhat a někteří dokonce i natáčet pro televizní sekci našich online služeb. Ale jsou to novináři zaměřeni na web, což je velmi důležité.

Specializují se jednotliví novináři na nějaká konkrétní témata?

Ne. Jsou to univerzální novináři. Specialisty si bohužel nemůžeme dovolit. Všichni jsou univerzální, všeobecní reportéři.

Teď bych se rád věnoval tématům, která zpracováváte. Existuje koncept zpravodajských hodnot, na jejichž základě redakce rozhodují, kterým zprávám se věnovat. Které z nich upřednostňují regionální stanice a konkrétně ta vaše?

Každý den se zaměřujeme na to, co je skutečně důležité pro obyvatele východního Jutska. Proto tady jsme, to je každý den naším cílem. Musíme se soustředit na problémy, které se opravdu dotýkají většiny lidí ve východním Jutsku. Zahrnuje to politiku, ekonomiku, zdraví a všechna další témata, která jsou významná pro mnoho obyvatel našeho regionu.

Samozřejmě máme speciální povinnost věnovat se všem částem východního Jutska. Nejdůležitější město je bezesporu Aarhus, který tvoří polovinu populace v oblasti, které se věnujeme. Ale jsou tu i další velká města jako Randers, Silkeborg, Skanderborg nebo Horsens. To jsou poměrně velká sídla a samozřejmě máme povinnost pokrývat události, které se tam dějí.

Existují nějaké zvláštní požadavky na vaši práci, které vycházejí z toho, že plníte veřejnou službu?

Ano, ale není to nic příliš zvláštního. Musíme informovat o tom, co se v této oblasti děje a soustředit se na místní politiky, ale jinak žádné zvláštní podmínky z titulu veřejné služby nemáme.

Mohl byste mi popsat rozhodovací proces, na základě kterého určujete témata pro večerní zprávy?

Každý den má svého denního editora, což je první osoba, se kterou se v kanceláři setkáte. Přichází kolem osmé hodiny a vydává veškerá rozhodnutí ohledně našeho programu. Vysíláme ve 12 hodin, v 17, 18, 19:30 a ve 22:30 večer, každý den máme pět hlavních relací. On nebo ona rozhoduje o tom, co se bude dít.

Samozřejmě se o tom s nimi bavím a mluvím s nimi i můj zástupce, vedoucí redakce Nick Horup, ale na denní bázi dělají všechna rozhodnutí oni. Za naše pořady se zodpovídají divákům i mně.

Prakticky to funguje tak, že každým třem dnům, po které jsou editory, předchází jeden plánovací den. Mají tedy čas projít si následující tři dny a určit si, co dělat a nedělat.

Představme si, že jeden z vašich novinářů právě dostal nápad na reportáž. Rád bych věděl, co se s námětem děje od chvíle, kdy s ním přijde, až do odvysílání.

V první řadě bych řekl, že cesta od čerstvé myšlenky k okamžiku, kdy ji spatříte ve vysílání, je velmi, velmi krátká. Jsme velmi – pokud vím, všechny zpravodajské organizace v Dánsku jsou velmi ploché. Takže je možné přijít do mé kanceláře a svůj námět přednést. Obvykle bych reportéra poslal za jedním z denních editorů, protože jsem příliš zaneprázdňený jinými záležitostmi. Ale pokud je to jasný, jednoduchý a pochopitelný námět, prostě bychom řekli: Tak běž a udělej to.

Většina našich reportérů je schopná pracovat jako VJ (*videojournalist*). Během několika let bude každý reportér této stanice umět zastat práci tří osob. Jsou to redaktori, reportéri živých vstupů a videožurnalisté. Takže zkrátka mohou jít ven a samostatně vytvořit příspěvek. Cesta mezi dobrým nápadem a odvysíláním reportáže je tudíž velmi, velmi krátká. Mohu říct, že je to otázka minut.

Novinář si tedy příspěvek sám natočí a pak i sestříhá?

Ano.

Finální sestřih poté putuje za někým z nadřízených, který rozhodne, zda je připraven k odvysílání?

Ne. Všechno si to udělá sám.

Takže novinář vytvoří příspěvek a ten se rovnou odvysílá?

Ano, přesně tak. Takhle máme nastavený systém.

Nějaká forma evaluace tedy přijde až po odvysílání?

Podívá se na to denní producent, aby se ujistil, že jsou v pořádku všechny technické detaily. Denní editor také zkontroluje, jestli tam nejsou chyby, zda jsme dodrželi naše všeobecná novinářská pravidla a tak dále. To samozřejmě ano. Ale dá se říci, že reportér všechny části svého příběhu zpracuje sám. Zpracuje si rešerše, natočí to, sestříhá a dokončí příspěvek.

Ten, kdo rozhodne, že je příspěvek v pořádku, zařadí ho do vysílání a určí jeho pořadí, je tedy denní editor?

Ano. Denní editor je zodpovědný za vše, co dnes vysíláme. Během dne samozřejmě s reportéry mluví a diskutují, co se bude dělat. Zda je potřeba sehnat vyjádření tohoto člověka, protože říká opak tohoto, a tak dále. Takové debaty samozřejmě proběhnou, ale všechny části výsledného produktu vytvoří reportér sám.

Někdy pracuje společně s kameramanem, protože některé příspěvky ještě stále vyrábíme ve dvoučlenných štábech. Ale mým cílem je, aby během roku či dvou byli všichni naši reportéři i kameramani schopní vytvořit celý příspěvek. Zpravodajskou sekci této stanice budou tvořit samostatní jedinci.

Spolupracují novináři také s jinými součástmi stanice či přímo s centrální TV2?

Ne, plně se soustředí na výrobu zpráv. Občas ale reportéři a kameramani ze zpravodajské redakce vytvářejí obsah pro náš webový kanál.

Může do jejich práce kromě vás zasáhnout i někdo další z vedení stanice? Mají vaši nadřízení vliv na to, co se objeví ve zprávách?

Samozřejmě, o všem spolu diskutujeme. Nevím, jestli mému přirovnání rozumíte, ale myslím, že jste si už všiml, že Dánsko je velmi plochá země, kde spolu pořád všichni o všem diskutují. Zahrnuje to i TV2 Østjylland.

Pokud má výkonný ředitel, což je můj jediný nadřízený, nějaký námět či připomínku k tomu, co jsme včera večer v našem vysílání udělali či neudělali, přijde za mnou a zeptá se, proč to tak bylo. Pak o tom diskutujeme. Řekl bych, že je to úplně normální.

Spolupracujete také s novináři z jiných regionálních stanic TV2?

Ano a řekl bych, že na to vlastně máme velmi pevný systém. Každé dopoledne posílá denní editor e-mail o tom, co dnes děláme, všem ostatním stanicím včetně TV2 News a zpravodajské sekci centrální stanice v Odense a Kodani. Totéž dělají i všechny další stanice. Děje se to mezi desátou a jedenáctou.

V půl dvanácté se koná telekonference všech stanic napříč zemí včetně TV2 News a zpravodajské sekce TV2 DANMARK. Po telefonu probereme, co plánujeme a co mají v plánu oni. Pokud sousední regionální stanice chystá například reportáž ze Silkeborgu, což je hraniční město mezi oblastmi TV2 Østjylland a TV Midt-Vest, probereme to a je možné, že jsme to téma zrovna chtěli zpracovat také. Tak se rozhodneme, že když ho dělají oni, my už ho dělat nebudeme a dostaneme ten příspěvek od nich, případně naopak.

Právě dnes vlastně pořádáme politickou debatu v Horsens, což je v jižní části naší oblasti. Pro naši sousední regionální stanici na jihu je to velice zajímavé, tak náš program převezmou. Pořad vysíláme dnes večer, oni ho dnes dostanou a zítra odvysílají na svém kanálu. Spolupracujeme tedy na každodenní bázi.

Mohl by se vám hodit i další zajímavý údaj, a to naše spolupráce s celostátní stanicí. Minulý rok jsme prodali 300 příspěvků z naší oblasti zpravodajské sekci TV2 DANMARK. Třisetkrát, to je téměř každý den jeden. Každý den prodáme příspěvek z naší oblasti celoplošné televizi.

Ty příspěvky jim doopravdy prodáváte?

Ano, prodáváme – oni za ně platí. Platí nám za přístup k našim materiálům. Jsme sice jedna rodina, rodina TV2. Ale TV2 Østjylland a všechny ostatní regionální stanice jsou samostatné společnosti, řídíme si ji jako naši vlastní firmu. TV2 DANMARK s námi po právní stránce nemá nic společného.

Účastníte se i výroby jejich vlastních zpravodajských příspěvků? Pokud celostátní TV2 chystá příspěvek, jehož součástí je i něco související s východním Jutskem, pomáháte jim?

Samozřejmě, téměř každý den. Až domluvíme, mohu vás vzít na prohlídku a ukázat vám *plug-and-play* studio, což je studio s pozicí pro rozhovory zřízené pro potřeby TV2 News a zpravodajské sekce TV2 DANMARK. Používají ho skoro každý den. A když se tady něco stane, je mnohem jednodušší, když událost pokryjeme my, než aby sem posílali vlastní lidi.

Kdo pro vás vybírá koncesionářské poplatky?

Tohle je ta legrační část, vybírá je totiž Danmarks Radio. To je televize s rozhlasem založená zcela na koncesionářských poplatcích. Vybírají všechny poplatky v Dánsku, včetně té části, kterou dostáváme my. Když tedy v Dánsku platíte koncesionářský poplatek, platíte zároveň Danmarks Radio i všechny regionální stanice. Peníze dostáváme od nich. Udělají všechnu práci s výběrem poplatků a kontrolou, jestli všichni lidé skutečně platí. My v tomto ohledu nemusíme nic řešit, jen od DR dostáváme peníze. Je to příjemné.

Peníze pak jdou přímo k vám do TV2 Østjylland, nebo prostřednictvím centrály TV2?

Ne, jdou přímo k nám.

Je přesně stanovené, jakou částku dostanete?

Ano, je.

A můžete ji prozradit?

Myslím, že asi 63 milionů. Můžete si to ověřit a vyhledat si přesnou částku, ale je to zhruba 63 milionů dánských korun. Ta částka klesá a na příští čtyři roky je zmražená. Loni v létě byla uzavřena zatím poslední politická dohoda, podle níž dostaneme v letech 2015, 2016, 2017 a 2018 těch 63 milionů dánských korun. Už se to nezvýší.

Máte vedle koncesionářských poplatků i další zdroje příjmů?

Vlastně ne. Máme povolené sponzorské smlouvy a myslím, že v tuto chvíli běží jedna. Sponzora má každodenní předpověď počasí, ale to je tak málo peněz, že bych je ani nezmiňoval. To je vše. Žádnou další komerční činnost povolenou nemáme.

Vysíláte reklamu?

Reklamy kolem našich pořadů vysílá TV2 DANMARK. Starají se o ně, provozují je, prodávají, distribuují a berou si za ně všechny peníze.

Prostředky tedy získáváte od občanů ve formě poplatků za veřejnou službu.**Dohlíží na vaši činnost nějaká komise či orgán, který by vaši práci hodnotil?**

Každý rok musíme vypracovat zprávu pro zvláštní útvar dánského ministerstva kultury, který se touto problematikou zabývá. Musíme mu do detailu, a skutečně myslím do detailu, popsat, jak peníze utrácíme, co děláme, kolik vyrábíme zpravodajských pořadů, kolik diskusí a tak dále – detaily, detaily, detaily.

Musíme popsat, kde jsme byli, když jsme pokrývali náš region. Říct, kolikrát jsme byli v Randers, kolikrát ve Skanderborgu a podobně. Je to poměrně náročná práce, ale dělám to rád, protože každý rok dostáváme 63 milionů dánských korun. Musíme tedy vykázat čísla, abychom vylíčili, co za ně lidé ve východním Jutsku dostali.

Příloha č. 5: Rozhovor s Romanem Ondrújem

Rozhovor vznikl v úterý 15. března 2016 v pražské redakci zpravodajství České televize.

Kolik pracovníků se v České televizi podílí na tvorbě regionálního zpravodajství? Zajímá mne velikost redakcí v jednotlivých krajích a následně v Praze, Brně a Ostravě, kde vzniká regionální zpravodajská relace.

Je těžké říci to úplně přesně. Vezmu to ale postupně: Pod Brnem je zhruba 19 redaktorů plus další tým – editoři a vedoucí redaktori. Celkem tedy řekněme nějakých 22 lidí. Velmi podobné je to v Ostravě.

Všechny české kraje včetně Prahy mají po dvou redaktorech. Vedle nich ale samozřejmě existují i další profese, například kameramani. Dále je třeba připočítat produkci a tvůrce dalších pořadů, které nejsou čistě zpravodajské, ale redakce zpravodajství je vyrábí. Jsou to třeba nějaké týdeníky, na kterých většinou pracují externí dodavatelé. Když jsme to jednou počítali, dali jsme v Brně dohromady nějakých 70 lidí, podobně na tom bude Ostrava. Takže si osobně myslím, že se to může pohybovat těsně nad 200 pracovníků.

V každém jednotlivém kraji tedy působí dva redaktori. Kdo ještě?

Každá redakce se skládá ze dvou redaktorů, dvou kameramanů a produkčního. Potom jsou kraje, které jsou velké, což je Ústecký, Jihočeský, Královéhradecký a Plzeňský, kde jsou ty týmy tři. Znamená to, že centrála je třeba v Českých Budějovicích a ještě máme redakci v Táboře. V Královéhradeckém kraji je centrála v Hradci, ale další redakci máme v Trutnově, k Ústí patří redakce v Chomutově a Plzeň si teď nevybavím (*zmíněná redakce sídlí v Klatovech, poznámka autora*).

To, že je redakce vyčleněná ještě v dalším městě, je obvykle dané tím, že je kraj buď velký, nebo problematicky dopravně obslužitelný. Trutnovská redakce se například stará o Krkonoše. Podobně je na tom Olomouc, protože do Olomouckého kraje zasahují Jeseníky. Centrála je v Olomouci, ale protože do těch Jeseníků je to strašně daleko a jsou tam mizerné silnice, tak máme ještě další redakci v Krnově.

A tam jsou redaktori ještě navíc k těm dvěma v centrále?

Každou tuhle redakci tvoří primárně redaktor a kameraman

Dá se odhadnout, kolik lidí se podílí na odvysílání jedné zpravodajské relace?

Když to vezmu na příkladu Brna, tak produkci tvoří pět lidí. Pak je tam editor, další je editor pro kanál ČT24 a denně máme sedm štábů, to znamená sedm kameramanů a sedm redaktorů.

Tvoří redaktori v regionech i zpravodajství na webu, nebo je to oddělené?

Nová média a web jsou od zpravodajství oddělené. To znamená, že v té redakci, třeba v Brně, sedí člověk, který je tam dedikovaný z Nových médií. Vytváří denně třeba tři až čtyři články a komunikuje s redaktory na place. Ale není to tak, že by redaktor, který vytváří reportáž pro televizi, zároveň zpracovával materiály pro web. To je oddělené.

Vzniká pro web nějaký speciální obsah, nebo se „překlápí“ televize?

Není to jedna ku jedné. Ten článek bývá jiný, není to jen čistě přepsaná reportáž. Videá a obrazové materiály taky nejsou přímo překlopená reportáž z vysílání, ale nějaké sestříhy z rozhovorů. Jsou tam i věci navíc, které ale vycházejí z toho tématu, které natočil redaktor. Na webu je to doplněné o nějaké backgroundy, analýzy a podobně.

Mají redaktori možnost specializovat se na témata a obory, ve kterých mají například vzdělání, nebo musí zkrátka referovat o všem?

Primárně je to tak, že jsou připravení dělat všechno a jejich specializace není nijak zakotvená. Lidé, kteří jsou tam dlouho, tedy časem začnou tendovat k nějakým tématům, najdou si k nim kontakty a pak se jim věnují častěji než ostatním. Ale rozhodně to není tak, že by byli nějak striktně specializovaní.

Pojďme se přesunout k tématům, o kterých v regionálním zpravodajství referujete. Existuje určitá teorie zpravodajských hodnot, na jejichž základě se určuje, co bude zajímavé pro diváky a co je potřeba pokrýt ve zprávách. Máte nějaká specifická kritéria, ve vztahu k regionálnímu zpravodajství?

Je to úplně stejné jako všude jinde. Žádné regionální specifikum, ty hodnoty jsou úplně stejné. Zajímá nás to, co zasáhne největší okruh diváků, co má největší dopad na skupinu lidí, kteří v tom kraji žijí.

Každý kraj má nějaké – v uvozovkách – specifikum, ale to se vyvinulo tak nějak automaticky. Třeba východní Morava je poměrně nábožensky založená. Více než v ostatních krajích se tam věnujeme liturgickým svátkům a podobně, protože ten kraj tím žije. Není to tak, že bychom měli nějaká specifická kritéria, podle kterých bychom hledali, že tohle v těch zprávách musí být.

Jsou pro vás předepsané nějaké specifické požadavky vycházející z toho, že poskytujete veřejnou službu?

Ne.

Jak moc se snažíte být „lokální“ – například s ohledem na politické zpravodajství? Je pro vás relevantní třeba už komunální politika v okresním městě?

Jdeme až na tu nejnižší úroveň. Děláme i politiku v těch nejmenších vesnicích. Nemyslím si, že je tam nějaká hranice, kde bychom řekli: ‚Tak tohle už ne.‘ Naopak bych řekl, že se snažíme jít pokud možno co nejnižše.

Představme si, že některý z redaktorů třeba na východní Moravě dostal nápad, jaké téma zpracovat pro Události v regionech. Chtěl bych znát proces, kterým tento nápad musí projít od stádia myšlenky v hlavě redaktora až do fáze, kdy je hotový příspěvek zařazen do vysílání.

Je to jednoduché. On to napíše do nabídek – na každý den se třeba s denním předstihem vytváří nějaké nabídky. On tam své téma popíše, dostane se to k editorovi...

To už je editor na úrovni Praha – Brno – Ostrava?

Editor té jedné relace. Ano, vysílá se Praha, Brno a Ostrava. Editor zhodnotí, jestli mu téma zapadá do konceptu jeho relace, jestli je relevantní a jestli o něm ví všechno, co potřebuje. Případně se redaktora ještě doptá. Ve chvíli, kdy uzná, že to je téma, které bude vysílat, tak potom se konají porady, kde kromě editora sedí i vedoucí redakce – můžeme ho nazvat jakoby šéfredaktorem. To je další hodnotící prvek. Ve chvíli, kdy si oba dva řeknou, že to chtějí vysílat, redaktor to vyjede natočit.

Poté, co materiál dodá, prochází to opět tou stejnou kontrolou. Dívá se na to editor, aby zhodnotil, jestli je s výsledkem spokojený. Když ano, půjde to do vysílání.

Osoba, která finálně rozhodne, že příspěvek jde do vysílání a bude v relaci zařazen třeba jako pátý, je tedy editor té konkrétní relace?

Ano.

Jak dlouho editor slouží?

Týden. Oni se střídají po týdnech, týden slouží a čtyři dny má volno.

Říkal jste, že editor kontroluje příspěvky ještě před vysíláním. Máte nějakou evaluaci i po odvysílání pořadu?

Druhý den probíhá jednak ústní hodnocení na ranní poradě, plus se píše hodnocení do sdílených tabulek, které si ti lidi potom načtou. Pokud už na poradě nejsou, protože jsou vyjetí, mohou se k nim potom vrátit.

Jak probíhá spolupráce regionálních redakcí s centrálou?

Centrála je pro nás v Praze - ČT24 a Události. Probíhá to na stejném principu. Po poradách v krajích je porada s centrálou, kde editor, který má na starosti Události, nebo editor ČT24 řekne: ‚Tyhle věci mě zajímají, ty si budu brát a chci, aby vypadaly takhle.‘ Plus je tam průběžné volání mezi editory a redaktorem na place.

Spolupracují regiony i nějak řekněme horizontálně? Pracují kraje, které jsou vedle sebe, na nějakých společných projektech?

Jo. Vysílání rozdělené na ty jednotlivé trhací bloky se částečně překrývá. To znamená, že vysílání z Brna vidí polovina Vysočiny, ale Jihlava patří pod Prahu. Další případ je Olomouc. V takových případech spolupracujeme a příspěvky si vyměňujeme.

Podílejí se regionální redakce i na materiálech, které připravuje ta centrální? Pokud například Události potřebují nějaké záběry z místa mimo Prahu, vyjede pro ně ta krajská redakce?

Ano, velmi často se stává, že potřebují k nějakému tématu, které Události zpracovávají, příběh odněkud z krajů nebo nějaké další zajímavosti. Takže ano, dodáváme nejen hotové věci, ale i části reportáží.

Mají krajská studia možnost připojit se přímo do vysílání?

Jasně. Jak Ostrava, tak Brno dělají na ČT24 takzvané kontinuály, kdy si převezmou vysílání a vysílá se třeba půl hodiny z Brna.

A na té krajské úrovni?

Na krajské úrovni ne. Ta jednotlivá krajská redakce může vstoupit do vysílání, ale nemůže sama vysílat. To znamená, že může přijít redaktor do studia v Plzni, tam si sednout a odtud z pražské centrály ho moderátor zpovídá. Ale není zatím možné, aby Plzeň převzala vysílání a sama vysílala.

To tedy znamená, že v každém kraji je studio, odkud je možné připojit se do vysílání.

Ano.

Může do práce regionálních redakcí zasáhnout ještě někdo další kromě té struktury, která končí vámi jako šéfredaktorem regionálního zpravodajství?

Kdo ještě může ovlivnit, co se bude natáčet a vysílat?

Do toho, co se bude natáčet a vysílat, nemohu reálně moc zasáhnout už třeba ani já. To je záležitost editorů a vedoucích redaktorů. Ale když to tak vezmeme, tak nade mnou je ředitel zpravodajství, ten může ovlivňovat fungování a strukturu. Samozřejmě úzce spolupracujeme s šéfredaktorem vysílání tady, to znamená ČT24 a Události. Není možné redakce ovlivňovat přímo ve smyslu ‚natočte toto‘, ale je třeba možné říct, kolik nabídek by mělo přijít a jaká by měla být jejich kvalita.

Může se do redakčních procesů zapojit i ředitelství celé televize, třeba generální ředitel? Může s vámi mluvit o tom, co ve zpravodajství bude a mělo by být?

No to ne. Ve chvíli, kdy se bavíme o tom reálném vysílání – jaké téma natočit, jak to vypadalo, kdo tam byl – tak ne, protože to by bylo ovlivňování samotného produktu. Ale je samozřejmé, že generální ředitel sleduje, jaká děláme čísla, kolik minut dodává regionální zpravodajství. A hodnotí, jestli jsme úspěšní nebo ne.

Říkal jste mi, že v každé redakci jsou redaktori a kameramani. Kdo ty reportáže stříhá?

Brno a Ostrava mají své vlastní stříhače. V těch menších redakcích si to stříhají kameramani, případně redaktori sami.

Když jsem byl v Dánsku, vedoucí tamního zpravodajství mi říkal, že má vizi během dvou let úplně zrušit funkci kameramanů. Všichni si pak mají materiál natáčet a zpracovávat samostatně. Jsou v České televizi podobné tendence?

Mobilní žurnalismus a videožurnalisty používáme poměrně často, ale je to jen doplněk. Nemyslím si, že klasické štáby úplně zmizí. Myslím, že se omezí počty stříhačů a redaktori si budou víc stříhat, ale úplně to nezanikne.

V České televizi tedy nefunguje systém, kdy má redaktor schválené nějaké téma, sám si ho jde natočit, pak ho sestříhá a celý příspěvek pošle k odvysílání?

Někdy ano, ale hrozně záleží na tématu. Dá se natočit moc pěkná reportáž na telefon, ale trvá to déle a je to o něco složitější. Děláme to, ale nemyslím si, že to bude úplně stoprocentní pravidlo.

Je v rámci rozpočtu České televize pevně stanovené, jaká část vybraných koncesionářských poplatků půjde ro regionů?

To je dané počtem lidí, kteří tam pracují, a pak podle pořadů, které ty regiony vyrábí. Když v Ostravě přijdou s nějakým novým projektem, který bude zajímavý, tak na něj dostanou peníze. Ale není to tak, že by se řeklo: ‚Rozdělíme to na díly a pošleme vám do Brna tyhle peníze, aniž bychom věděli, co děláte‘.

Existuje v rámci České televize nějaká forma „obchodu“ s natočenými příspěvky? Pokud například nějaký region vyrobí příspěvek, který se pak neodvysílá v jeho relaci, ale má se odvysílat v Událostech, je za to autor nějak ohodnocen?

Když řeknete „obchodování“, tak za tím vidím peníze. To ne. Ale ti lidé jsou samozřejmě hodnoceni. Jsou stanovené nějaké počty příspěvků, které by ti nejkvalitnější reportéři měli dodat do Událostí. Ale je to spíše hodnocení typu: ‚Jsi reportér na nějaké pozici, očekáváme od tebe, že něco dodáš do Událostí.‘ Není to žádná obchodovatelná hodnota.

Krajští redaktoři považují vlastní příspěvek do Událostí za určitou významnou událost, nebo to je pořád prostě práce – já natočím reportáž a ona se někde objeví?
 To je velmi individuální. Jsou lidé, kteří chtějí v Událostech být a je to pro ně určitá finální meta. Ale pro jiné je to práce navíc, protože je to namáhavější, navíc se Události vysílají později, takže musí být v práci déle.

Zajímá mě také, jak vznikají příspěvky v Událostech, které jsou obrazně řečeno splepené z několika různých krajů. Typický příklad: Napadl sníh, tak se z každého pohoří odvysílá část reportáže. Kdo to koordinuje?

Většinou centrála v Praze. Poberou jednotlivé hrubé materiály a tady to dají dohromady.

Když Praha potřebuje podobný příspěvek do Událostí, má tento úkol vyšší prioritu než náplň Událostí v regionech?

Těžko říct, je potřeba se bavit téma od tématu. Když je to zásadní událost i pro ten kraj samotný, tak není možné, aby se objevila jen v Událostech, ale nějakým způsobem to musí být i v té krajské relaci. Je třeba, aby se to doplňovalo. V regionální relaci uděláme třeba kratší verzi a upoutáme, že další část bude v Událostech. Je to tedy o spolupráci. Ne o tom, že by Události řekly: ‚Ne, tohle chceme my, vy to nesmíte hrát.‘

Závěrem ještě otázka k podobnému typu příspěvků. V Událostech se objevují větší témata ilustrovaná na konkrétním příběhu, který se často odehrál mimo Prahu. Například téma o nových tricích internetových podvodníků může obsahovat příběh o tom, že se s tímto problémem nedávno setkala dejme tomu paní Milena z Bruntálu. Tohle si centrální redakce objednává v krajích, nebo vyjíždí sama?

Ne, to dělá region. Ale ono je to většinou opačně – první bývá ten příběh, který vyjde z krajské redakce. V Praze si potom řeknou, že to je zajímavé a že by mohli na centrálních institucích zjistit, jestli je to fenomén. Pak k tomu doplní vlastní věci.

Příloha č. 6: Kódovací kniha k obsahové analýze

Název výzkumu: Zastoupení regionálního zpravodajství v hlavních zpravodajských relacích České televize a TV2 DANMARK

Metoda: Obsahová analýza pořadů Události a TV2 Nyhederne (19:00) v období od 1. do 31. prosince 2015

IDENTIFIKAČNÍ PROMĚNNÉ:

A: Pořad		1	Události
		2	TV2 Nyhederne 19:00
B: Datum	<i>Příklad:</i>	6	6. prosince 2015
		7	7. prosince 2015
		8	8. prosince 2015
C: Začátek	<i>Příklad:</i>	03:55	(počítáno od začátku úvodní znělky) ¹⁷⁹
D: Konec	<i>Příklad:</i>	07:26	(počínáno od začátku úvodní znělky)
E: Název	<i>Příklad:</i>		Židovský exodus z muslimských zemí

Název slouží pro snazší orientaci v obsahu relace a možnost ověření, zda byl příspěvek zařazen do správných kategorií. Název je čistě orientační, nejedná se například o přesný název příspěvku v bodovém scénáři relace. Název každého příspěvku je unikátní v rámci jednoho vydání pořadu.

¹⁷⁹ Vydání zpravodajské relace Události ze dne 1. prosince 2015 bylo z důvodu pochybení na straně České televize na server iVysílání uloženo v nestandardním formátu, kdy není možné přehrát celý pořad od začátku do konce a některé příspěvky na serveru zcela chybí. Z tohoto důvodu byl pro účely automatického výpočtu délky příspěvku jako „začátek“ vždy stanoven čas 00:00 a jako „konec“ čas, který uplynul od začátku do konce příspěvku. Příspěvky poznamenané touto chybou byly v tabulce označeny červeně. U příspěvků, které nejsou v iVysílání v celém rozsahu přístupné a nelze tedy určit jejich stopáž, byl začátek i konec stanoven na čas 00:00. Jejich stopáž tedy není do analýzy zahrnuta. Tento případ nastal u dvou příspěvků z celkových 812.

KÓDOVACÍ JEDNOTKA: Zpravodajský příspěvek

F: Pořadí	1	První příspěvek (v rámci jedné relace)
	2	Druhý příspěvek
	3	Třetí příspěvek
	4	Čtvrtý až předposlední příspěvek
	5	Poslední příspěvek

G: Délka *Příklad:* 124 (uvedena v sekundách)

Počítána automaticky dle času začátku a konce příspěvku.

H-N: Domicil			
Události		TV2 Nyhederne	
0	Zahraniční	0	Zahraniční
10	Obecná domácí	10	Obecná domácí
101	Hlavní město Praha	11	Území TV2 Bornholm
102	Středočeský kraj	12	Území TV2 Fyn
103	Jihočeský kraj	13	Území TV2 Lorry
104	Plzeňský kraj	14	Území TV MidtVest
105	Karlovarský kraj	15	Území TV2 Nord
106	Ústecký kraj	16	Území TV Øst
107	Liberecký kraj	17	Území TV2 Østjylland
108	Královéhradecký kraj	18	Území TV Syd
109	Pardubický kraj	Poznámky: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je možné příspěvek zařadit do více kategorií současně. ▪ Pokud je na příkladu z regionu ilustrováno téma celostátního významu, příspěvek se zařadí do kategorie „obecná domácí“ i do kategorie daného regionu. 	
110	Kraj Vysočina		
111	Jihomoravský kraj		
112	Olomoucký kraj		
113	Moravskoslezský kraj		
114	Zlínský kraj		

O: Typ příspěvku	1	Reportážní zpráva; kombinovaná zpráva
	2	Čtená či obrazová zpráva; bez komentáře
	31	Živý vstup reportéra
	32	Živý vstup reportéra s hostem
	33	Rozhovor moderátora s hostem
	34	Diskuse více hostů v živém vstupu
	4	Anketa
	P: Téma	1
2		Sport
3		Ekonomika, obchod, spotřebitelská témata
31		Doprava (nesouvisející s migrační krizí)
4		Kultura, věda
5		Zdravotnictví, školství, sociální témata
6		Životní prostředí, ekologie
7		Mimořádné události (kriminální, živelné)
71		Trestní řízení, domácí kauzy (<i>soudničky</i>)
8	Migrační krize – domácí rozměr	
9	<i>Feature</i> , nezařaditelné zajímavosti, příběhy	

Politická jednání o návrzích zákonů, změny ve vedení státních úřadů apod. budou vždy řazeny do kategorie 1, přestože se mohou týkat některé z dalších oblastí.

Q: Tvrdost	1	<i>Hard</i> : zpráva reflektuje aktuální dění
	2	<i>Soft</i> : nadčasová, může být v jiném vydání
R: Tvrdost domicilu	1	Zpráva má přímou návaznost na region
	2	Příspěvek mohl vzniknout i jinde

Poznámka: Příspěvky, u nichž proměnná „Téma“ nabývá hodnoty 0 – zahraniční události, nejsou pro účely tohoto výzkumu relevantní, a to s výjimkou jejich pořadí v relaci a délky příspěvku. Ostatní proměnné v jejich případě nejsou posuzovány, v tabulce budou čísla příslušných kategorií nahrazena nulami.

Příloha č. 7: Souhrn kvantitativní obsahové analýzy

Kraj / Region	Populace (1. 1. 2015)	Zmínky celkem	„Měkké“ zmínky	Čas (s)	Čas (%)	Čas na 100 tisíc obyvatel (s)
Praha	1 259 079	145	98	10 272	29,3	816
Středočeský	1 315 299	54	34	3 879	11,1	295
STŘED	2 574 378	199	132	14 151	40,4	550
Jihočeský	637 300	32	17	1 832	5,2	287
Plzeňský	575 123	15	13	644	1,8	112
Karlovarský	299 293	18	10	1 318	3,8	440
Vysočina	509 895	22	11	1 472	4,2	289
JIHOVÝCHOD	2 021 611	87	51	5 266	15,0	260
Ústecký	823 972	20	11	1 357	3,9	165
Liberecký	438 851	15	6	1 045	3,0	238
Královéhradecký	551 590	20	10	1 425	4,1	258
Pardubický	516 372	7	4	499	1,4	97
SEVEROZÁPAD	2 330 785	62	31	4 326	12,4	186
Jihomoravský	1 172 853	56	38	3 574	10,2	305
Zlínský	585 261	31	13	2 237	6,4	382
BRNO	1 758 114	87	51	5 811	16,6	331
Moravskoslezský	1 217 676	65	36	4 448	12,7	365
Olomoucký	635 711	18	13	1 037	3,0	163
OSTRAVA	1 853 387	83	49	5 485	15,7	295
CELKEM	10 538 275	518	314	35 039		332
<i>Obecné domácí</i>	-	330	143	22 387	<i>29,1 % vysíl. času</i>	
<i>Zahraniční</i>	-	233	-	19 552	<i>25,4 % vysíl. času</i>	
<i>Události celkem</i>	-	-	-	76 978	<i>Celk. stopáž 21:23</i>	

Analýza ukázala, že Česká televize odvysílala v Událostech během prosince 2015 zhruba 332 sekund příspěvků na každých 100 tisíc obyvatel. Vysílací čas byl ovšem mezi jednotlivé kraje rozdělen značně nerovnoměrně – tento průměrný vysílací čas přesáhly pouze příspěvky z Prahy, Karlovarského, Zlínského a Moravskoslezského kraje. Překvapivě se nad tento průměrný čas nedostalo ani zpravodajství z Jihomoravského a Středočeského kraje, přestože v absolutním počtu zmínek jsou po Praze spolu s Moravskoslezským krajem nejproduktivnější. Důvodem může být skutečnost, že Středočeský a Jihomoravský kraj často figurují v příspěvcích složených z více krajů nebo v „ilustračních“ příbězích, na nichž redakce ilustrují celospolečenské fenomény (stopáž se pak podle metodiky tohoto výzkumu dělí mezi nezahrnutou kategorii „obecná domácí“ a daný region).

Mediánový vysílací čas jednotlivých regionů je 288 sekund na 100 tisíc obyvatel, který odpovídá prostoru věnovanému Vysočině. Události celkem odvysílaly 35 039 sekund regionálních příspěvků – tedy 9 hodin a 43 minut, což je 45,5 procenta souhrnné stopáže zpravodajského obsahu Událostí v prosinci 2015.

Region TV2	Populace (Q2 2015)	Zmínky celkem	„Měkké“ zmínky	Čas (s)	Čas (%)	Čas na 100 tisíc obyvatel (s)
Lorry (Kodaň)	1 279 276	82	41	7271	37,9	568
Fyn	489 094	28	7	2478	12,9	507
MidtVest (Jutsko)	426 286	26	6	2409	12,5	565
Syd (Jutsko)	717 830	26	12	2010	10,5	280
Øst (Sjælland)	821 366	20	11	1789	9,3	218
Østjylland	858 591	20	12	1663	8,7	194
Nord (Jutsko)	582 664	19	8	1317	6,9	226
Bornholm	39 904	3	2	276	1,4	692
CELKEM	5 215 011	224	99	19 213		368
<i>Obecné domácí</i>	-	104	40	11 097	<i>28,8 % vysíl. času</i>	
<i>Zahraniční</i>	-	94	-	8 204	<i>21,3 % vysíl. času</i>	
<i>Nyhederne celkem</i>	-	-	-	38 514	<i>Celk. stopáž 10:42</i>	

TV2 Nyhederne nabídly v prosinci 2015 regionální obsah o stopáži 368 sekund na 100 tisíc obyvatel, přičemž tuto stopáž přesáhla právě polovina sledovaných oblastí. Analýza neprokázala vztah mezi zpravodajským pokrytím jednotlivých regionů a počtem jejich obyvatel – příkladem je druhá největší dánská oblast Østjylland (okolí města Aarhus), které byl v hlavní zpravodajské relaci věnován nejmenší objem vysílacího času ve vztahu k velikosti populace. Nejvíce vysílacího času na 100 tisíc obyvatel vykázal ostrov Bornholm, statistika je ovšem zkreslená vzhledem k jeho velmi nízké populaci – ve zpravodajství se za měsíc objevil pouze třikrát.

Zpravodajské pokrytí jednotlivých regionů samozřejmě výrazně ovlivnily události sledovaného období – například povodně na západě Jutského poloostrova, které vedly ke značnému množství aktualit z oblasti TV MidtVest. Zdrojová data k této analýze obsahují rovněž údaje o tématech jednotlivých příspěvků, které by po doplnění o data z jiného ročního období mohly být předmětem navazujícího výzkumu.

Obrazová příloha: Redakce TV2 Østjylland

Obrázek 1: Sídlo stanice TV2OJ na adrese Skejbyparken 1, 8200 Aarhus N. Televize odtud vysílá od roku 1999.

Obrázky 2 a 3: Televizní studia TV2OJ v jejím aarhuském sídle.

Obrázek 4: Zpravodajská redakce TV2OJ (stav v 9 hodin ráno všedního dne)

Obrázky 5 a 6: Plug-and-play studio

